

Sanna Lahti

Unelmien päiväkodin suunnittelu yhdessä lasten ja hoitajien kanssa

Sisustussuunnitelma Hallilan päiväkotiin Seinäjoelle

Opinnäytetyö

Kevät 2015

SeAMK Liiketoiminta ja Kulttuuri

Muotoilun Tutkinto-ohjelma

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: Liiketoiminta ja Kulttuuri

Tutkinto-ohjelma: Muotoilu

Suuntautumisvaihtoehto: Lifestyle

Tekijä: Sanna Lahti

Työn nimi: Unelmien päiväkodin suunnittelu yhdessä lasten ja hoitajien kanssa:
Sisustussuunnitelma Hallilan päiväkotiin Seinäjoelle

Ohjaaja(t): Jaana Liukkonen, Nina Kari ja Vuokko Takala-Schreib

Vuosi: 2015 Sivumäärä: 134 Liitteiden lukumäärä: 28

Opinnäytetyön tavoitteena oli tehdä sisustussuunnitelma Hallilan päiväkotiin Seinäjoelle. Sisustussuunnitelma sisältää kolmen päiväkodissa toimivan ryhmän tilat sekä monitoimisalini.

Produktiivista osuutta varten hankittiin tietoa päiväkotisuunnittelua koskevista säädöksistä, eri ikäryhmistä sekä työntekijöitä koskevasta ergonomiasta. Tutkittiin myös värien vaikutusta sisustuksessa, sekä sitä miten ihmiset kokevat värejä.

Tiedonhankintaosuus perustui suunnitteluongelmien ympärille. Teoreettista tiedonhankintaa työssä tuettiin järjestämällä osallistavat työpajat niin lapsille kuin työntekijöillekin. Työpajojen avulla saatiin käyttäjät mukaan suunnitteluun.

Tutkimustyön pohjalta luotiin kolme eri suunnitelmakonseptia, joista valittiin yksi jatkokehittelyyn. Konseptin pohjalta toteutettiin sisustussuunnitelma, joka sisälsi pintamateriaali-, kaluste- ja tekstiilisuunnitelmat joka tilaan. Lopullinen suunnitelma koostuu 3D-kuvista sekä tilakohtaisista huonekortteista.

Avainsanat: sisustussuunnittelu, päiväkodit, ergonomia, ikäryhmät, värit, osallistava suunnittelu

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: Business and Culture

Degree programme: Design

Specialisation: Lifestyle

Author/s: Sanna Lahti

Title of thesis: Design of a dream day care center together with children and staff:
Preparation of an interior design plan for the Hallila Day Care Center, Seinäjoki

Supervisor(s): Jaana Liukkonen, Nina Kari and Vuokko Takala-Schreib

Year: 2015 Number of pages: 134 Number of appendices: 28

The aim of the thesis was to produce a new interior design plan for the Hallila Day Care Center. The concept of the interior design plan included three group spaces and an activity hall, and it consisted of surface material, furniture and textile selections.

The productive part of the thesis contains statutes of day care center design, different age groups, and the work ergonomics of employees. It also focuses on the role of colors in interior design and how people experience colors.

The productive part of the thesis was based on questions on the design problems. The theoretical part was supported by workshops for the children and employees, implemented with a co-design method.

The final visual concept of the interior design plan for the day care center consists of 3D-pictures and room cards.

Keywords: interior design, kindergarten, ergonomics, age groups, colors, co-design

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä.....	1
Thesis abstract.....	2
SISÄLTÖ	3
Kuva-, kuvio- ja taulukkoluettelo	6
Käytetyt termit ja lyhenteet	11
1 JOHDANTO	12
2 HALLILAN PÄIVÄKOTI	13
2.1 Lapsiryhmät	14
2.1.1 Naperot ja Nappulat.....	14
2.1.2 Muksut	24
2.2 Monitoimisali	28
2.3 Toimeksianto.....	30
3 PÄIVÄKOTI TYÖ- JA HOITOYMPÄRISTÖNÄ	32
3.1 Päiväkotien suunnittelua koskevat säädökset.....	32
3.1.1 Eteinen ja kuraeteinen	33
3.1.2 Pesu- ja wc-tilat	34
3.1.3 Ryhmähuoneet	34
3.1.4 Monitoimisali	36
3.1.5 Sisustus	36
3.1.6 Valaistus	37
3.1.7 Akustiikka.....	38
3.1.8 Säästösten huomiointi suunnittelussa	38
3.2 Eri ikäryhmien huomiointi suunnittelussa	39
3.3 Hoitajien työergonomian huomiointi	41
4 VÄRIT	45
4.1 Värien harmonia ja kontrastit	45
4.2 Valaistuksen vaikutus väreihin	46
4.3 Väritytilasuunnittelussa	47
4.4 Värien vaikutus ihmiseen	48
5 MITÄ ON UNELMA?	50

5.1 Eri ikäryhmien unelmointi.....	50
5.2 Mitä on unelma päiväkotiympäristössä?	51
5.2.1 Unelma Hallilan päiväkodissa	52
6 KÄYTTÄJÄLÄHTÖINEN JA OSALLISTAVA SUUNNITTELU.....	54
6.1 Työpajojen suunnittelu	54
6.1.1 Lasten työpaja	55
6.1.2 Hoitajien työpaja	55
6.2 Työpajojen toteutus.....	57
6.3 Tulosten analysointi	59
6.3.1 Lasten työpajan tulokset	59
6.3.2 Työntekijöiden työpajan tulokset.....	62
6.3.3 Tulosten yhteenveto	66
7 SUUNNITTELUPROSESSI.....	67
7.1 Ideointi ja luonnostelu	67
7.2 Sisustussuunnitelmakonseptit.....	70
7.2.1 Konseptien esittely.....	70
7.2.2 Konseptin valinta ja perustelut	73
7.2.3 Jatkokehittely	75
8 LOPULLINEN SUUNNITELMA	76
8.1 Monitoimisali	77
8.2 Naperot ja Nappulat	85
8.2.1 Ryhmätila 1	85
8.2.2 Ryhmätila 2.....	91
8.2.3 Pieni leikkihuone	95
8.2.4 Eteinen.....	97
8.2.5 Kuraeteinen ja tuulikaappi.....	101
8.2.6 Wc-tilat.....	104
8.3 Muksut	108
8.3.1 Ryhmätila 1	109
8.3.2 Ryhmätila 2.....	113
8.3.3 Wc-tilat.....	117
8.3.4 Eteistilat	120
8.4 Asiakkaan arviointia ja palautetta lopullisesta suunnitelmasta.....	123

9 YHTEENVETO JA POHDINTA	126
LÄHTEET	128
LIITTEET	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.

Kuva-, kuvio- ja taulukkoluetelo

Kuva 1. Suunniteltavien tilojen pohjapiirros.	13
Kuva 2. Naperoiden ensimmäinen ryhmätila	14
Kuva 3. Nappuloiden ensimmäistä ryhmätilaa osittain.....	15
Kuva 4. Naperoiden ryhmätilan vesipiste.....	16
Kuva 5. Nappuloiden ryhmätilan vesipiste	16
Kuva 6. Naperoiden nukkumahuoneen näkymää	17
Kuva 7. Nappuloiden nukkumahuoneen patjakaapit.....	17
Kuva 8. Naperoiden wc-tilat, jossa myös inva-wc	18
Kuva 9. Nappuloiden wc-tilat ja koppien takaa nurkasta löytyy suihku	19
Kuva 10. Naperoiden wc-tilan vesipisteet, sama löytyy myös Nappuloilta	19
Kuva 11. Nappuloiden eteistilaa, joka on lähes kopio Naperoiden eteistilasta.....	20
Kuva 12. Naperoiden eteisestä näkymää leikkihuoneeseen päin	20
Kuva 13. Naperoiden leikkihuone	21
Kuva 14. Kuravaatteiden säilytyspaikka sekä kuivauskaappeja	22
Kuva 15. Kuraeteisen vesipiste ja kenkähyllyjä	22
Kuva 16. Tuulikaappi	23
Kuva 17. Eteisen panelointia sekä hauskat nimikkopyykkipojat.....	23
Kuva 18. Muksujen ryhmätilaa, jossa näkyy myös tietokonepiste.....	24
Kuva 19. Muksujen ryhmätilan näkymää, josta näkee myös leikkinurkkauksen ..	25
Kuva 20. Muksujen nukkumatila, josta näkee myös tämän hetkiset sängyt.....	25

Kuva 21. Muksujen nukkumatila, jossa näkyy sohva sekä seinähyllyt	26
Kuva 22. Muksujen eteistilan lokeronaulakot	26
Kuva 23. Muksujen wc-koppi, josta on otettu ovi kokonaan pois	27
Kuva 24. Muksujen wc-tilan vesipisteet	27
Kuva 25. Monitoimisalin puolapuut ja pääsyt käytävään sekä keittiöön	28
Kuva 26. Monitoimisalin ympyrä sekä taka-alalla soitinten säilytyspaikka	29
Kuva 27. Oleskelunurkkaus, joka toimii tällä hetkellä enemmän varastona	29
Kuva 28. Monitoimisalin tämän hetkiset penkit	30
Kuva 29. Esimerkkejä miellyttävistä ja häiritsevistä väriyhdistelmistä	43
Kuva 30. 6-vuotiaan tytön unelmien kauhu päiväkotia	53
Kuva 31. Työntekijöiden työpajan tehtävä 1	56
Kuva 32. Työntekijöiden työpajan tehtävät 2 ja 3	57
Kuva 33. Lapset tekemässä ensimmäistä tehtäväänsä työpajassaan	58
Kuva 34. Lasten toisen tehtävän kuvapareja	59
Kuva 35. 5-vuotiaan pojan piirros unelmien päiväkodista	60
Kuva 36. 7-vuotiaan tytön piirros unelmien päiväkodista	61
Kuva 37. Tehtävän 1. ensimmäinen kuvakollaasi, jossa näkyy työntekijöiden vastaukset.....	63
Kuva 38. Tehtävän 1. toinen kuvakollaasi, jossa näkyy työntekijöiden vastaukset ...	64
Kuva 39. Työntekijöiden työpajan seinäväri tehtävän yksi vaihtoehtoista	65
Kuva 40. Ideointia teemoista päiväkotiin	68

Kuva 41. Lisää teemojen ideointia	69
Kuva 42. Kuvakollaasi konseptista 1 eli kaupunkielämys. (Kuvakollaasi 1 2015.)	71
Kuva 43. Kuvakollaasi konseptista 2 eli luonto. (Kuvakollaasi 2 2015.)	72
Kuva 44. Kuvakollaasi konseptista 3 eli satumaailma. (Kuvakollaasi 3 2015.)	73
Kuva 45. Lopullisen suunnitelman pohjakuva	77
Kuva 46. Monitoimisaliin suunnittelemani lehtiympyrä	78
Kuva 47. Salin seinän erikoismaalauksia sekä punainen ovi, joka vie Naperoiden tiloihin.....	79
Kuva 48. Turkoosi ovi, joka vie Nappuloiden tiloihin. Vieressä näkyy myös valkoiset kaapit	80
Kuva 49. Istuintyynytyelineet ja istuintyynyjä leviteltynä lattialle. Seiniltä löytyy myös akustiikkalevyjä, sekä oikealla näkyy Muksujen tiloihin vievä ovi.....	81
Kuva 50. Salin valkoiset säilytyskaapit uudessa paikassa	82
Kuva 51. Musiikkinurkkauksen uusi paikka, sekä taka-alalla näkyy satu-nurkkaus ..	83
Kuva 52. Salin ja satunurkkauksen jakava taiteovi näkyy kuvassa takana	83
Kuva 53. Satunurkkausta ja sen säkkituoleja salin puolelta katsottuna	84
Kuva 54. Naperoiden lintu seinämaalaukset sekä kotikeittiö	86
Kuva 55. Nappuloiden lintu seinämaalaukset sekä kotikeittiö	86
Kuva 56. Nappuloiden ryhmätila 1, jossa näkyy oikealla myös matala hyllykokonaisuus.....	87
Kuva 57. Naperoiden tietokonenurkkaus ja moduulihyllykkö	89
Kuva 58. Nappuloiden kotikeittiö vasemmalla sekä akustiikkalevyjä oikealla seinällä.....	90

Kuva 59. Naperoiden kaappisängyt kuvassa kiinni. Seinillä näkyy myös akustiikkalevyjä	91
Kuva 60. Nappuloiden kaappisängyt aukaistuina.....	92
Kuva 61. Naperoiden pyöreä pöytäryhmä, matalat hyllyköt sekä takana näkyy myös nukutustuoli	93
Kuva 62. Nappuloiden pyöreä pöytäryhmä ja nukutustuoli. Takana näkyy myös lelulaatikko	94
Kuva 63. Naperoiden leikkihuone	96
Kuva 64. Nappuloiden leikkihuone.....	97
Kuva 65. Naperoiden lehtikuviot, jotka tulevat kuraateisesta	98
Kuva 66. Nappuloiden lehtikuviot lattiassa.....	99
Kuva 67. Naperoiden tehosteseinä akustiikkalevyillä sekä naulakot.....	100
Kuva 68. Nappuloiden tehosteseinä akustiikkalevyillä sekä naulakot	101
Kuva 69. Kuraateisesta näkymää tuulikaappiin päin	102
Kuva 70. Naperoiden ja Nappuloiden yhteinen kuraateinen	103
Kuva 71. Naperoiden wc-tilat	105
Kuva 72. Naperoiden liikuntarajoitteisillekin sopiva wc	105
Kuva 73. Nappuloiden wc-tilat.....	107
Kuva 74. Nappuloiden wc-tilojen naulakot ja lokerikko. Samat löytyvät myös Naperoilta	108
Kuva 75. Muksujen ryhmätilan 1 järjestystä. Seinältä löytyy keltaisia akustiikkalevyjä	109
Kuva 76. Muksujen pöytäryhmien sijoittelua sekä taka-alalla näkyy tietokonenurkkaus.....	110

Kuva 77. Säilytysratkaisuja Muksujen ryhmätilassa 1	111
Kuva 78. Muksujen ryhmätilan 1 näkymää ikkunoille päin	112
Kuva 79. Muksujen ryhmätilan 2 lintu maalaukset akustiikkalevyjen yläpuolella	114
Kuva 80. Muksujen ryhmätilan 2 uusi liukuovi sekä vasemmalla näkyy sänkykaapit	115
Kuva 81. Ryhmätilan 2 säilytysjärjestelmät sekä nukutustuoli	116
Kuva 82. Muksujen wc-tilan vesipisteet	118
Kuva 83. Muksujen wc-kopit ja vasemmalla säilytyskorit hyllyissä.....	119
Kuva 84. Muksujen tuulikaapin kuivauskaappi, saapasseinä sekä vasemmassa yläkulmassa naulakko.....	121
Kuva 85. Muksujen eteistila	122
Kuva 86. Muksujen eteistilan näkymää ikkunalle päin	123

Käytetyt termit ja lyhenteet

Ergonomia	Toiminnan ja tekniikan sovittamista ihmiselle niin, että ihmisen turvallisuutta, terveyttä ja hyvinvointia voidaan sen avulla parantaa.
Työpaja	Suunnittelupaja, jossa välineenä ovat ihmisten välinen vuorovaikutus sekä erilaiset osallistavat tehtävät.
Luksi	Yksikkö, jota käytetään kuvaamaan valolähteen valaistusvoimakkuutta valaistavalla pinnalla.
Martindale	Kangaskestävyysyksikkö, joka kuvastaa kankaan hankauskestävyyttä. Eri tiloihin on yleensä määritelty erilaiset hankauskestävyysvaatimukset.
ArchiCAD	3D-mallinnusohjelma, joka toimii suunnittelijan työkaluna tietokoneella sisustussuunnitelmia tehtäessä.

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön tavoitteena on tehdä sisustussuunnitelma Seinäjoella sijaitsevaan Hallilan päiväkotiin pyrkien toteuttamaan asiakkaan toiveet, uudistamaan päiväkodin esteettistä ilmettä sekä edistämään työntekijöiden työergonomiaa. Työssäni keskityn pääasiassa huomioimaan värien merkitystä sekä luomaan eri-ikäryhmien tarpeita vastaavan unelmien päiväkodin.

Työn lähtökohtana on luoda aluksi kolme erilaista konseptia, joista valitaan yksi jatkosuunnitteluun. Konseptien luomisen apuna käytän osallistavaa suunnittelua työpajan muodossa, eli otan suunnitteluuni mukaan niin päiväkodin lapset kuin sen työntekijätkin. Näin tilan pääkäyttäjät saavat kertoa, millainen on heidän unelmien päiväkoti.

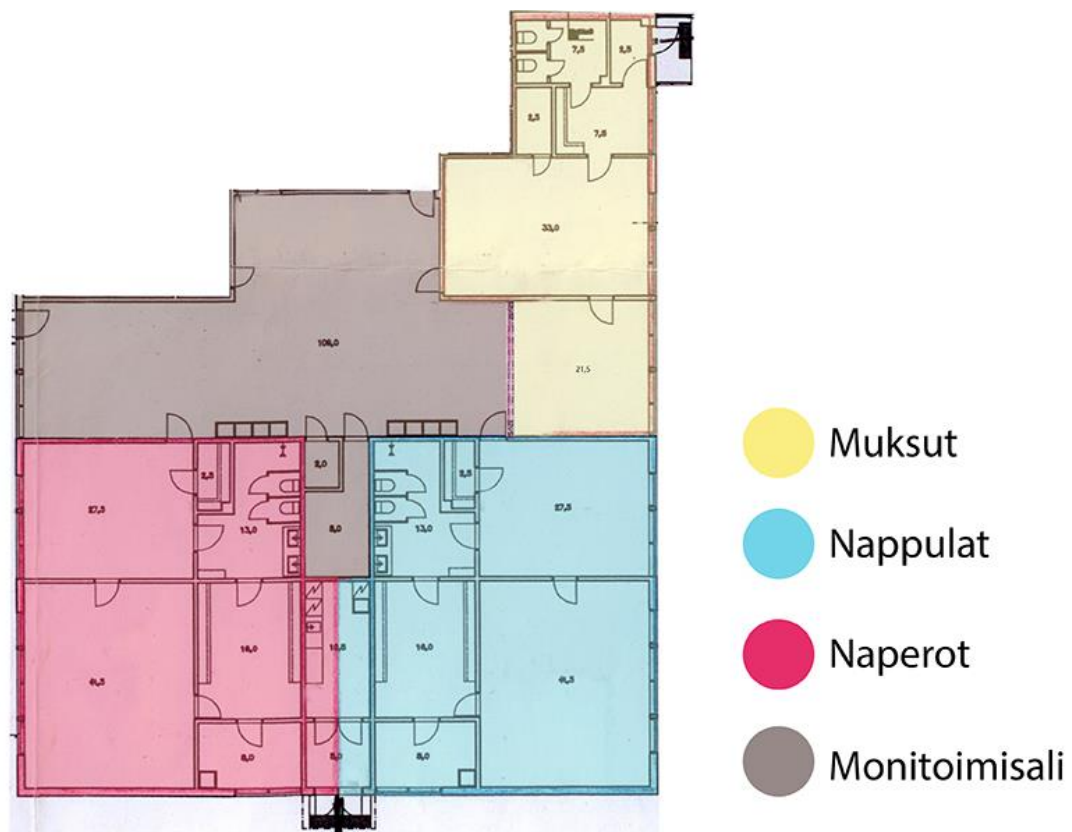
Suunnitteluni yksi tärkeimmistä osioista on siis käyttäjälähtöisyys ja sen pohjalta pyrin lopullisen sisustussuunnitelman luomaan. Näkökulmanani on unelmien päiväkodin sisustussuunnittelu eri-ikäisille lapsille huomioiden hoitajien työskentelyergonomia. Suunnitteluongelmat, jotka pyrin työlläni ratkaisemaan, ovat:

- miten huomioida eri-ikäryhmät sekä työskentelyergonomia sisustussuunnittelussa?
- kuinka värit vaikuttavat ympäristöön, ja miten niillä voi luoda kiehtovan päiväkotiympäristön?
- millainen on unelmien päiväkoti?

Projektin idea syntyi kiinnostuksestani sisustussuunnitteluun sekä varhaiskasvatukseen. Yhteistyökumppanin löydyttyä jo viime syksynä, pääsin sitomaan nämä kaksi minulle tärkeää ja mielenkiintoista aihetta yhteen. Työssäni pääsen tutustumaan lisää julkisen tilan suunnitteluun ja perehtymään täysin uuteen osa-alueeseen, eli päiväkotimaailmaan. Osallistavan suunnittelun käyttö apuna on minulle myös uusi kokemus, joten koen saavani tästä projektista paljon apua jatkoa ajatellen. Opinnäytetyöni aikataulu löytyy Liitteestä 1.

2 HALLILAN PÄIVÄKOTI

Hallilan päiväkoti on Seinäjoen keskustan alueella Ruukintien varressa sijaitseva päiväkoti, jossa on kuusi hoitoryhmää eri-ikäisille lapsille. Päiväkoti on rakennettu vuonna 1976, ja sinne on suunnitteilla remontti kesällä 2016. Keskityn työssäni kolmen ryhmän tiloihin sekä monitoimisaliin (Kuva 1). Tiloja, joihin teen sisustus-suunnitelmaa, käyttävät pääasiassa 5-6-vuotiaat Naperot ja Nappulat sekä 3-4-vuotiaat Muksut. Monitoimisalia käyttävät myös nuoremmat ryhmät. Ryhmätilat koostuvat ruokailu- ja leikkihuoneesta, päiväunihuoneesta, wc-tiloista sekä eteisti-loista. Monitoimisali on iso ryhmätoimintaan painottuva sali, missä voi pelata ja leikkiä isommassa tilassa erilaisia ryhmäpelejä. Monitoimisalista löytyy myös pieni kirjasto-/varastonurkkaus.

Kuva 1. Suunniteltavien tilojen pohjapiirros.

2.1 Lapsiryhmät

Hallilan päiväkoti koostuu kuuden eri ryhmän tiloista, henkilökunnan tiloista, erilaisista varastotiloista sekä monitoimisalista. Tässä työssä keskityn suunnittelemaan uuden näköiset tilat kolmelle ryhmälle sekä monitoimisaliin.

2.1.1 Naperot ja Nappulat

Naperot ja Nappulat ovat päiväkodin vanhimmat lapsiryhmät. Ne ovat molemmat kooltaan 21 lapsen ryhmiä ja koostuvat 5-6-vuotiaista lapsista. Ryhmien tilat sijaitsevat vierekkäin ja tilat ovat toistensa peilikuvia. Yhden ryhmän tilat koostuvat kahdesta ryhmätilasta, wc-tilasta, pienestä leikkihuoneesta sekä eteisestä. Ryhmillä on myös yhteinen kuraeteinen sekä tuulikaappi. Naperoiden tiloissa värimaailma on tällä hetkellä sinertävä (Kuva 2) ja Nappuloiden vihertävä (Kuva 3).

Kuva 2. Naperoiden ensimmäinen ryhmätila.

Kuva 3. Nappuloiden ensimmäistä ryhmätilaa osittain.

Ryhmien tiloihin sisään tultaessa salin kautta löytyy ensimmäinen ryhmähuone (Kuva 2 & 3), josta löytyvät vesipiste sekä ryhmän pöytätilat. Naperoilla vesipiste on aikuisten tasolla (Kuva 4) ja Nappuloilla taas madallettu lasten tasoon (Kuva 5). Huone on kooltaan noin 27,5 m². Huoneesta löytyvät pieni varasto sekä kulku niin wc-tiloihin kuin toiseen ryhmähuoneeseen. Huoneesta löytyy myös säilytystilaa sekä tietokonepiste.

Kuva 4. Naperoiden ryhmätilan vesipiste.

Kuva 5. Nappuloiden ryhmätilan vesipiste.

Toinen ryhmähuone toimii nukkumatilana. Huone on kooltaan noin 41,5 m². Tällä hetkellä Naperoiden nukkumahuoneesta löytyy kerrossängyt (Kuva 6) ja Nappu-

loiden nukkumahuoneesta yksi isompi kerrossängky sekä patjat ja patjoille tarkoitettut säilytyskaapit (Kuva 7). Asiakkaan toiveena olisi, että molempien uudesta tilasta löytyisi kaappisängyt. Nukkumatila toimii myös leikkihuoneena, ja sieltä löytyy yksi pöytäryhmä sekä säilytystilaa. Nappuloiden nukkumahuoneesta löytyy myös yksi puinen sohva pehmusteilla sekä pitkiä puisia penkkejä. Tästä huoneesta on kulku eteistilaan sekä ensimmäiseen ryhmätilaan.

Kuva 6. Naperoiden nukkumahuoneen näkymää.

Kuva 7. Nappuloiden nukkumahuoneen patjakaapit.

Wc-tilat ovat kooltaan noin 13 m², ja siellä on kaksi wc-koppia. Naperoiden wc-tilojen toinen wc on inva-wc (Kuva 8). Wc-tiloista löytyy myös suihku (Kuva 9). Tilloissa on tällä hetkellä punaiset kopit sekä tummansininen lattia. Wc:ssä on kaksi madallettua vesipistettä (Kuva 10) sekä hieman säilytystilaa.

Kuva 8. Naperoiden wc-tilat, jossa myös inva-wc.

Kuva 9. Nappuloiden wc-tilat ja koppien takaa nurkasta löytyy suihku.

Kuva 10. Naperoiden wc-tilan vesipisteet, sama löytyy myös Nappuloilta.

Eteistilat ovat molemmilla samanlaiset (Kuva 11) ja kooltaan noin 18 m². Siellä on jokaiselle lapselle oma naulakko ja seinältä löytyy yksi pystyrivi puolapuita sekä

ilmoitustaulu. Eteistiloista on kulku nukkumatalaan, wc-tiloihin, pieneen leikkihuoneeseen (Kuva 12) sekä kuraeteiseen.

Kuva 11. Nappuloiden eteistilaa, joka on lähes kopio Naperoiden eteistilasta.

Kuva 12. Naperoiden eteisestä näkymää leikkihuoneeseen päin.

Molempien ryhmien tiloista löytyy leikkihuone, joka on kooltaan noin 8 m². Se pääasiassa toimii kotileikkien keskuksena (Kuva 13). Molempien leikkihuoneista löytyy siis muun muassa leikkikeittiöitä sekä pieniä huonekaluja. Leikkihuoneen ovena toimii verho. Leikkihuoneesta on kulku eteistilaan.

Kuva 13. Naperoiden leikkihuone.

Ryhmällä on yhteinen kuraeteinen, joka on kooltaan noin 10,5 m² sekä tuulikaappi, joka on kooltaan noin 5 m². Kuraeteisessä on kuivauskaappeja, sekä vesipiste. Kuravaatteille on varattu henkaritanko sekä hyllyjä muovisilla koreilla (Kuva 14). Kengille on myös omat hyllynsä rosterialtaan vieressä (Kuva 15). Tuulikaapista löytyy ilmoitustauluja sekä kenkähyllyjä (Kuva 16) ja värimaailma on vihertävä.

Kuva 14. Kuravaatteiden säilytyspaikka sekä kuivauskaappeja.

Kuva 15. Kuraeteisen vesipiste ja kenkähyllyjä.

Molempien ryhmien kaikissa tiloissa on tällä hetkellä muovimatto lukuun ottamatta tuulikaappia, jossa on kuramatto (Kuva 16). Seinäpinnat ovat joka puolella maalattut, paitsi wc-tiloista löytyy laattaa vesipisteiden takaa sekä Naperoiden ryhmätilan

vesipisteen takana on erillistä seinälevyä. Tuulikaapin seinät on paneloitu (Kuva 17).

Kuva 16. Tuulikaappi.

Kuva 17. Eteisen panelointia sekä hauskat nimikkopyykkipojat.

2.1.2 Muksut

Muksut ovat 3-4-vuotiaita ja ovat Nappuloiden naapureita. Muksujen tilat koostuvat kahdesta ryhmätilasta, eteisestä, tuulikaapista sekä wc-tilasta. Muksujen tilat ovat pienehköt verrattuna Naperoiden tai Nappuloiden tiloihin, ja se tuokin omat haasteensa suunnitteluun. Muksujen tiloissa ei ole mitään huomattavaa värimaailmaa, kalusteita löytyy pitkälti sinisen ja koivun värisenä (Kuva 18 & 19).

Kuva 18. Muksujen ryhmätilaa, jossa näkyy myös tietokonepiste.

Monitoimisalista sisään tultaessa Muksujen tiloihin, on ensimmäisenä vastassa ryhmähuone. Sieltä löytyvät pöytäryhmät, tietokonepiste (Kuva 18), säilytystilaa sekä leikkinurkkaus (Kuva 19). Yhteen 33 m² tilaan on siis paketoitu paljon toimintaa. Ryhmähuoneessa on pieni varasto, sekä huoneesta on kulku toiseen ryhmähuoneeseen, monitoimisaliin ja eteiseen.

Kuva 19. Muksujen ryhmätilan näkymää, josta näkee myös leikkinurkkauksen.

Toinen ryhmähuone toimii pääasiassa nukkumahuoneena (Kuva 20). Se on kooltaan noin 21,5 m². Sänkyinä lapsilla toimii tällä hetkellä muoviset pinottavat sängyt. Asiakas toivoi tilaan myös kaappisänkyjä, mutta koska tila on niin pieni, voi toteutus olla mahdoton. Tilassa on lisäksi puinen sohva patjoilla sekä seiniltä säilytystilaa hyllyjen muodossa (Kuva 21). Tila toimii myös leikkihuoneena, kun siellä ei nukuta. Tilasta on kulku ensimmäiseen ryhmähuoneeseen sekä monitoimisaliin, mutta tätä ovea käytetään harvemmin.

Kuva 20. Muksujen nukkumatila, josta näkee myös tämän hetkiset sängyt.

Kuva 21. Muksujen nukkumatiila, jossa näkyy sohva sekä seinähyllyt.

Ensimmäisestä ryhmähuoneesta päästään eteiseen, jonka koko on noin 7,5 m². Eteisen yhteydessä on myös tuulikaappi, joka on kooltaan noin 2,5 m². Eteisestä löytyy lokeromaista naulakkotilaa lapsille (Kuva 22). Tuulikaapissa on tällä hetkellä kuivauskaappi, muutama hylly kengille sekä naulakko hoitajien vaatteille. Eteisestä on kulku ensimmäiseen ryhmätilaan, wc-tilaan sekä tuulikaapin kautta ulos.

Kuva 22. Muksujen eteistilan lokeronaulakot.

Muksujen wc-tilat mukailevat värimaailmaltaan punaista valkoisilla seinillä (Kuva 23). Tila on kooltaan noin 7,5 m², ja sieltä löytyy muiden wc-tilojen tapaan kaksi wc-koppia sekä kaksi madallettua vesipistettä, joiden takana on seinälaattaa (Kuva 24). Wc-kopeissa ei tällä hetkellä ole ollenkaan ovia.

Kuva 23. Muksujen wc-koppi, josta on otettu ovi kokonaan pois.

Kuva 24. Muksujen wc-tilan vesipisteet.

Tilojen lattiat ovat muovimattoja, paitsi tuulikaapista löytyy kuramatto. Seinät ovat maalattuja lukuun ottamatta wc-tilan yhden seinän laatoitusta.

2.2 Monitoimisali

Monitoimisali on tila, jota kaikki päiväkodin ryhmät käyttävät. Tilan suunnittelussa tulee siis huomioida kaikki ikäryhmät 1-6-vuotiaiden välillä. Salin tulee taipua moneneen toimintaan: liikuntaan, erilaisiin juhliin sekä muuhun ryhmätoimintaan. Monitoimisali on kooltaan noin 103 m².

Kuva 25. Monitoimisalin puolapuut ja pääsyyt käytävään sekä keittiöön.

Monitoimisalissa lattia on sinertävän harmaa, ja siinä on vaalea ympyrä keskellä sekä seinän vieruksilla puoliympyröitä (Kuva 26). Ympyrä on koettu hyväksi erilaisessa ryhmä- ja liikuntatoiminnassa. Seinät on maalattu vaalealla punertavalla sävyllä. Yhdeltä seinältä löytyvät puolapuut (Kuva 25). Saliin on sijoitettu lisäksi piano sekä muita eri soittimia (Kuva 26). Salissa on myös kaappitilaa parillakin eri seinällä. Istuimina tällä hetkellä on pitkiä puupenkkejä (Kuva 28). Asiakkaan toiveena olisi, että liikuteltavista penkeistä päästäisiin eroon ja tilalle tulisi jokin helpompi ratkaisu.

Kuva 26. Monitoimisalin ympyrä sekä taka-alalla soitinten säilytyspaikka.

Salissa on nurkkaus (Kuva 27), joka toimii tällä hetkellä pitkälti varastotilana. Siellä on kirjahyllyjä, erilaisia majoja, liukumäki ja muuta salissa käytettävää tavaraa. Asiakas toivoikin, että nurkkaukselle saataisiin jokin oikea funktio sekä tila voitaisiin erottaa tarvittaessa omakseen. Nurkkauksesta löytyy lisäksi ovi, joka vie sisäpihalle.

Kuva 27. Kirjastonurkkaus, joka toimii tällä hetkellä enemmän varastona.

Monitoimimisalissa on kolme varastoa, joista yksi ovi on kuitenkin tällä hetkellä käyttämättömänä säilytyskaappien takana. Salista on kulku Naperoiden, Nappuloiden ja Muksujen tiloihin sekä käytävään, joka vie työntekijöiden tiloihin sekä muihin ryhmiin. Salista pääsee lisäksi päiväkodin keittiötiloihin.

Kuva 28. Monitoimisalın tämän hetkiset penkit.

2.3 Toimeksianto

Toimeksiantona oli tehdä sisustussuunnitelma Seinäjoella sijaitsevaan Hallilan päiväkotiin, johon on suunnitteilla remontti vuonna 2016. Kohteesta suunniteltavakseni valikoitui kolmen eri päiväkotiryhmän tilat sekä monitoimisali.

Jokaisen ryhmän tilat koostuvat ruokailu- ja leikkihuoneesta, nukkumahuoneesta, eteistiloista sekä wc-tiloista. Monitoimisali koostuu salista sekä pienestä kirjasto-/oleskelunurkkauksesta, joka tällä hetkellä toimii pitkälti vain varastotilana. Toimeksianto sisältää pintamateriaali-, kaluste- ja tekstiilisuunnitelmat kaikkiin näihin tiloihin.

Toimeksiantajan toiveena oli, että tiloihin saataisiin lämpöä ja viihtyvyyttä, sekä 70-luvun hengestä päästäisiin mahdollisimman pitkälti eroon. Pintamateriaaleihin toivottiin hauskojakin ratkaisuja sekä sisustukseen nykyiseen verrattuna räväkämpää

väritystä. Kalustuksen tulisi olla toimiva kokonaisuus sekä nykyistä käytännöllisempi.

3 PÄIVÄKOTI TYÖ- JA HOITOYMPÄRISTÖNÄ

Päiväkoti on ympäristö, jossa pyörii päivittäin niin aikuisia kuin lapsiakin. Päiväkoti on lapselle yleensä ensimmäinen uusi paikka, jossa lapsi alkaa ottaa itsenäisiä askeleita ilman vanhempia. Se on myös ympäristö, jossa lapsi alkaa luoda ensimmäisiä omia suhteitaan, kuten kaverisuhteita. Päiväkoti ei kuitenkaan ole pelkästään hoitoympäristö, vaan se on myös aikuisten työympäristö. Päiväkodin tulee olla paikka, jossa sekä lapset että työntekijät viihtyvät. Sen tulee olla myös ympäristö, joka tukee lapsen kasvatusta ja oppimista sekä kannustaa lasta toimimaan itsenäisesti. Ympäristön tulee tukea myös työntekijöiden toimintaa sekä ylläpitää heidän työhyvinvointiaan. Päiväkotisuunnittelussa tuleekin huomioida niin lapset, aikuiset kuin erilaiset säädöksetkin.

3.1 Päiväkotien suunnittelua koskevat säädökset

Rakennustieto Oy on koonnut RT-ohjekorttiin 96-11003 päiväkotirakennukselle ja sen tontille asetettavia tavoitteita sekä suunnittelun ja mitoituksen lähtökohtia. Tämä ohjekortti toimii apuvälineenä esimerkiksi sisustussuunnittelijalle. RT-kortiston tieto pohjautuu Sosiaali- ja terveysministeriön ohjeisiin päivähoidon järjestämisestä sekä suosituksiin perusmitoituksista. Päiväkotisuunnittelun yksi keskeisimmistä tavoitteista on luoda tilallisia ratkaisuja, jotka ovat mahdollisimman monikäyttöisiä sekä muunneltavia toiminnan mukaan. Käsittelen tässä kappaleessa alaotsikoiden alle kerrottuna lähinnä säädöksiä, jotka koskevat niitä tiloja, joita tulen tässä opinäytetyössäni suunnittelemaan. (RT 96-11003, 2010.)

Päiväkodin tilojen peruseriaatteen voi tiivistää kolmeen sanaan: toimivuus, turvallisuus ja viihtyvyys. Päiväkodin ympäristön tulisi kannustaa lasta leikkimään, liikkumaan, tutkimaan sekä ilmaisemaan itseään. Hyvin suunniteltu ympäristö on kannustava ja lapsen toimintaa tukeva tilakokonaisuus. Liikkuminen tilassa tulee olla vaivatonta ja selkeää. Materiaalivalintojen tulee tukea tilan tarkoituksenmukaisuutta sekä tilalliset ratkaisut tulee lisäksi olla toiminnallisia. Ergonomia tulee ottaa huomioon etenkin kalustusta ja varustusta suunniteltaessa. Turvallinen ympäristö muodostuu muun muassa turvallisesta leikkiympäristöstä, paloturvallisuudesta,

esteettömyydestä sekä hygieniasta. Käsite turvallisuus päiväkodissa sisältää näin ollen paljon sisälleen. Suunniteltaessa tulee minimoida vaaratilanteet sekä ottaa huomioon lasten taipumus liikkua juoksemalla. Työntekijöillä pitää olla kaikissa päiväkodin tiloissa helppo valvottavuus. (RT 96-11003, 2010.)

Materiaalivalintoja tehdessä tulee ottaa huomioon mahdolliset allergiat, eivätkä ne myöskään saa vaikeuttaa liikkumista. Liikuntarajoitteisten liikkuminen tulee myös erityisesti huomioida päiväkodissa. Viihtyvyys on tärkeää lasten kannalta, sillä päiväkotiympäristö, jossa lapsi viettää kodin lisäksi paljon aikaa. Viihtyvyys päiväkotitilassa sulkee sisälleen monia eri adjektiiveja. Keskeisimpiä adjektiiveja ovat kodikas, innostava, elämyksellinen, kokemuksellinen sekä yhteisöllinen. Viihtyisässä suunnittelussa tulee huomioida lasten mittakaava sekä materiaalien, valon ja värien käyttö. Näitä keinoja käyttäen saadaan esiin suunnittelemaan juuri viihtyisiä ja kodikas ympäristö, jossa lapsi kokee elämyksiä ja innostuu yhteisölliseen toimintaan. (RT 96-11003, 2010.)

3.1.1 Eteinen ja kuraeteinen

Eteistila tulee suunnitella siten, että lasten huoltajien on helppo tulla sisään tilaan sekä tilasta tulee olla hyvät yhteydet ryhmän päätiloihin. Eteistilasta on yleensä käynti kaikkiin mahdollisiin tiloihin, joissa lapsi tulee päiväkodissa liikkumaan, eli wc-tiloihin, ryhmähuoneisiin sekä yhteistiloihin. Eteistilan tulee antaa sen käyttäjille jo viihtyisä vaikutelma, sillä tässä tilassa lapset sekä työntekijät pukeutuvat päivän mittaan useampaan kertaan. Yhdelle tilapaikalle tulee varata tilaa 0,7-0,9 m². Eteistilaan voi sijoittaa myös näyttelytilaa lasten töille tai vaikkapa leikkipaikan, jos tilan koko sen vain sallii. Tilaan tulee sijoittaa riittävästi säilytystilaa lasten vaatteille sekä kengille. Penkkien tulee olla matalat, jotta lapsilla on helppo niin istua kuin myös seistä niiden päällä tarvittaessa pukeutumistilanteissa. Naulakoita sijoitettaessa tulee huomioida käyttäjien pituus. Naulakot on viisainta jakaa pienempiin yksiköihin sekä naulakkotilaa tulee löytyä myös tarvittaessa aikuisille. (RT 96-11003, 2010.)

Päiväkodista tulee löytyä lisäksi kuraeteinen märkien ja kuraisten vaatteiden säilytykseen. Se on suositeltavaa sijoittaa sisäänkäynnin yhteyteen kuitenkin omana

erillisenä tilanaan. Yhtä tilapaikkaa varten tulee varata tilaa 0,4-0,5 m². Kuraeteisestä löytyy yleensä vaatteiden kuivauskaappi, rosteriallastaso, sekoittaja ja kura-pesusuihku sekä hiekanerotuksella varustettu lattia-allas. Kuraeteisessä allastasot sekä osa ripustustangoista sijoitetaan aikuisten mittakaavan mukaan ja osa lapsille sopiviksi. Istuinten tulee olla lapsille sopivat mitoitukseltaan. Kalusteiden tulee olla kosteutta kestäviä. Hyviä materiaaleja ovat esimerkiksi polttomaalattu ja ruostumaton teräs ja kosteuteen reagoimattomat homogeeniset levymateriaalit kuten umpilaminaatti ja puristemuovisekoitteet. Istuinmateriaaliksi tilaan sopii tietyin rajoituksin korkeapainelaminaatti ja massiivipuu. Lattiaan ja seiniin tulee valita kosteudenkestävät materiaalit. (RT 96-11003, 2010.)

3.1.2 Pesu- ja wc-tilat

Pesu- ja wc-tiloista tulee löytyä kymmentä lasta kohden yksi wc-allas ja käsienpesuallas. Yksi wc-tiloista tulee toteuttaa esteettömänä, joka on suunniteltu liikuntarajoitteisia ajatellen. Kalusteina wc-tiloissa käytetään normaalikokoisia wc-kalusteita. Wc-altaat tulee erottaa seinäkkeellä ja matalilla ovilla muusta pesutilasta. Pesutiloista tulee löytyä yksi aikuisille mitoitettu allas 850 millimetrin korkeudelta. Lapsia varten tilassa tulee olla tarvittaessa lattiakoroke. Osa kalusteista näin ollen asennetaan lapsille sopiviksi ja osa aikuisille. Lattia- ja seinämateriaalien pitää olla kosteudenkestäviä sekä lattiasta tulee löytyä liukueste. (RT 96-11003, 2010.)

3.1.3 Ryhmähuoneet

Päiväkodista löytyy yleensä kaksi ryhmähuonetta per ryhmä. Ensimmäisessä ryhmähuoneessa pääasiassa ruokaillaan, leikitään, pelataan ja ilmaistaan itseään eri tavoin. Toinen ryhmätila keskittyy lapsen lepoon ja rentoutumiseen, mutta se on tarvittaessa muunneltavissa muuta toimintaa varten. Tilat ovat näin ollen todella monikäyttöisiä. Tyypillisesti kahden ryhmähuoneen yhteispinta-ala on noin 75 m², tämä silloin kun kyseessä on tavanomainen 21 lapsen ryhmä. Ryhmätiloja suunniteltaessa tulee erityisesti ottaa huomioon, miten ruokailu sekä päivälepo ovat jär-

jestettävissä. Tilat täytyy suunnitella myös yleisesti sopimaan eri-ikäisille lapsille. (RT 96-11003, 2010.)

Kalusteiden, joita ryhmähuoneissa käytetään, tulee olla osittain lasten sekä osittain aikuisten kokoa, tai niistä tulee löytyä korkeussäätömahdollisuus. Tilasta tulee löytyä tietenkin pöytiä sekä tuoleja, mutta myös avohyllyjä sekä säilytyskaappeja lasten välineille. Näiden kalusteiden tulisi olla sellaisia, että lasten on helppo itse ottaa ja laittaa paikoilleen tarvitsemiaan esineitä. Tiloista tulee löytyä kiinnityspinta-alaa sekä ripustusjärjestelmiä, esimerkiksi lasten tekemille piirustuksille ja askarteluille. Ryhmähuoneesta löytyy yleensä myös vesipiste. Lepohuoneeseen sijoitettavien sängyjen tulee täyttää standardin SFS-EN 747-1:en vaatimukset. Vaihtoehtoja sängyille löytyy useita. Ne voivat olla joko esimerkiksi kaappisänkyjä, jotka tarpeen tullen saa nostettua kaapin taakse piiloon, tai sitten toistensa alle työnnettäviä lavereita. Vuodevaatteille tulee löytyä tarvittava säilytystila. (RT 96-11003, 2010.)

Ryhmähuoneet ovat useimmiten vierekkäin ja niin ne ovat suositeltavaakin sijoittaa. Tällöin akustiikkaan ja helppoon kulkuun tulee kiinnittää huomiota. Vaimennuspintoja voi sijoittaa niin kattoon kuin seinillekin ryhmätiloissa. Erityisesti ryhmätilassa, jossa nukutaan, tulee olla hyvä akustinen vaimennus, jotta rauhalliset päiväunet ovat taatumpia. Kulkemista tilojen välillä voi helpottaa normaalin oven sijasta liukuovella, näin tiloista tulee myös monikäyttöisempiä. Valaistukseen tulee kiinnittää huomiota lepoahuoneessa siten, että se olisi säädettävissä himmentämällä sekä se olisi rauhoittava ja lämminsävyinen. (RT 96-11003, 2010.)

Ryhmätilojen yhteydestä tulee löytyä varastotilaa, yleensä noin 2-4 m². Tilassa tulee pystyä säilyttämään askarteluvälineitä, leikkivarusteita sekä liikunta- ja musiikkivälineitä. Hyllyjä, tankoja ja koukkuja tulee siis löytyä näiden tavaroiden säilytystarpeisiin varastosta. Varastotila voidaan korvata myös hyllykomeroilla. (RT 96-11003, 2010.)

3.1.4 Monitoimisali

Salitila määritellään yleensä monitoimisaliksi, sillä päiväkodin käyttötarkoitus sille on monipuolinen. Salissa liikutaan, lauletaan, leikitään ja järjestetään useimmiten myös päiväkodin yhteisiä juhlia. Tilaa liikuntaa varten tulee olla vähintään 6 x 6 m². Salista tulisi löytyä valaistus, jota pystyy säätelemään esimerkiksi himmentämällä. Myös pimennysmahdollisuus salissa on suotavaa. Akustiikka salissa järjestetään sen mukaan, kuinka mikäkin tila sitä vaatii. Salin yhteydestä tulee löytyä varastotilaa liikuntavälineille sekä muille salissa käytettäville tavaroille, kuten esimerkiksi lavasteille ja roolivaatteille. Saliin voi sijoittaa myös mahdollisia liikuntavarusteita kuten puolapuut. (RT 96-11003, 2010.)

3.1.5 Sisustus

Sisustussäädökset koskevat pääasiassa kiintokalusteita, irtokalustusta, tekstiilejä ja erilaisia varusteita. Tilakokonaisuuksia suunniteltaessa tulee sisutuksessa huomioida lasten toiminta tiloissa. Lapsi kokee tärkeäksi, että hän itse voi vaikuttaa tilan tunnelmaan, sen takia tiloista tulee löytyä esimerkiksi tarpeeksi neutraalia seinäpintaa lasten töille. Eri tiloja voi sisustuksellisilla ratkaisulla erottaa selkeästi toisistaan, jotta lapsi voi tällaistenkin asioiden avulla hahmottaa, mitä missäkin tilassa kuuluu tehdä. Tiloista tulee löytyä paikkoja, joissa lapsi pystyy leikkimään ryhmässä, mutta myös rauhoittumaan itsenäiseen toimintaan. Tilaratkaisujen tulee tukea lapsen oppimista ja toimintaa, kuten esimerkiksi kalusteiden oikealla koolla kannustetaan ja autetaan lasta itsenäiseen ja aktiiviseen toimintaan. Henkilökunnan työergonomian takaamiseksi, tulee kuitenkin kalustemitoituksessa ottaa huomioon myös aikuiset. Lisäämällä lapsille korotettuja tuoleja, jakkaroita ja astinlautoja, saadaan suurin osa kalusteista toimimaan kaikille tilan käyttäjäryhmille. Muunneltavuus irtokalusteissa lisää tilan käyttötarkoitusta sekä sisustuksen toimivuus lisää toiminnan sujuvuutta. (RT 96-11003, 2010.)

Kalustuksessa tärkeää ovat kulutuksenkestävyys, ergonomia ja monikäyttöisyys. Kosteudenkestävyys on lisäksi tärkeä ominaisuus, kun puhutaan märkätilojen kalusteista sekä ulkovaatteiden säilytyskalusteista. Kiintokalusteita päiväkodissa pääasiassa ovat säilytyskalusteet, märkätilakalusteet sekä mahdolliset kaappisän-

gyt. Eteisen naulakko- ja kaappikalusteet tulee olla lasten mittakaavassa sekä tilankäytön pitää olla tehokasta, jotta aikuisten ja lasten yhteistyö käy sujuvasti. Kaappisängyt ovat hyvä vaihtoehto ryhmähuoneeseen, jossa sekä nukutaan että leikitään, sillä tällöin sängyt saadaan nopeasti ja helposti pois tieltä. Ryhmätilojen kiintokalusteiden mitoitus voidaan toteuttaa niin lasten kuin työntekijöiden mittakaavassa. Esimerkiksi molemmille voidaan sijoittaa oma vesipiste oikealle korkeudelle. Säilytyskalusteissa alimmat kaapit voivat olla niin lasten kuin aikuisten käytössä, sekä ylimpiin kaappeihin suositellaan laittamaan lukot, jotta löytyy myös säilytystilaa, joihin lapset eivät pääse käsiksi. Materiaalina säilytyskalusteissa voidaan käyttää maalattua mdf-levyä, korkeapainelaminaattipintaista tai viilutettua mdf- tai lastulevyä, massiivipuuta tai polttomaalattua terästä. Ruostumaton teräs, korkeapainelaminaattipintainen mdf- tai lastulevy, umpilaminaatti tai puristemuovi-levy sopivat parhaiten työtasojen materiaaleiksi. Sokkeleihin suositellaan kosteudenkestävää maalattua mdf-levyä. (RT 96-11003, 2010.)

Joustava ja kodikas ovat keskeiset sanat, kun puhutaan irtokalusteista ja tekstiileistä. Kalusteiden tulee olla helposti pinottavia ja säilytettäviä. Siirrettävät säilytyslaatikot ovat myös käytännöllisiä päiväkoteihin. Päiväkodin kaikkien tilojen kalusteiden tulee sopia materiaaleiltaan sekä muotokieleltään yhteen, jos niitä siirrellään tilasta toiseen. Näin saadaan kalusteiden osalta yhtenäinen ilme tilojen sisustukseen. Lasten mittakaavassa tulee löytyä ainakin pöydät ja tuolit leikkitilasta, kun taas ruokailupöydät ovat yleensä normaalikorkuisia. Kaikkien kalusteiden tulee tietenkin olla turvallisia. Niissä ei siis saa olla teräviä kulmia, ja niiden tulee pysyä pystyssä tukevasti. Päiväkotitilojen kaikkien tekstiilien tulee olla paloturvallisia sekä vesipestäviä. Erilaiset pehmeät kalusteet, esimerkiksi säkkituolit sekä patjat, ovat mielekkäitä lapsille leikkeihin. Niiden verhoilu tulee olla likaa hylkivä, helposti puhdistettava sekä kulutuskestoltaan vähintään 50 000 Martindale-yksikköä. Niiden tulee olla myös irrotettavia, vaihdettavia sekä pestäviä. (RT 96-11003, 2010.)

3.1.6 Valaistus

Valaistuksessa yleensäkin peruseriaatteena on päivänvalon mahdollisimman suuri hyödyntäminen. Luonnonvalon avuksi tuodaan keinovaloa, jolla täydenne-

tään valaistusta sekä pidennetään työskentelyaikaa. Kun tilaan valitaan keinova-
laistusta, tulee valittaessa ottaa huomioon valolähteiden monipuolisuus ja tarkoi-
tuksenmukaisuus, taloudellisuus ja energiansäästöominaisuudet, huollettavuus,
värintoisto sekä valaistukselliset tavoitteet suhteessa tilan luonteeseen. Riittävästi
valoa tulee keskittää erityisesti alueille, joissa esimerkiksi työskennellään ja askar-
rellaan. Luonnonvalon ja keinovalon sekoituksella voidaan vaikuttaa tilan luontee-
seen sekä viihtyvyyteen. Valon määrää tulee voida säätää käyttötilanteen mukaan.
Kohdevalaisimien sekä himmentimien käyttö on tähän oivallinen tapa. (RT 96-
11003, 2010.)

3.1.7 Akustiikka

Akustiikka vaikuttaa niin viihtyvyyteen, puheen ymmärtämiseen, keskittymiskykyyn
kuin oppimiseenkin. Oikeanlainen akustiikka tilassa takaa toivottujen äänten ko-
rostumisen, häiritsevien äänten vaimentumisen sekä ulkopuolisten häiritsevien
äänten kuulumattomuuden. Näitä tekijöitä voidaan vähentää erilaisilla vaimentavil-
la pintarakenteilla, kalusteilla sekä tekstiileillä. Myös tilojen välinen ääneneristys on
tärkeää akustiikan kannalta. Kun melutaso on alhainen ja jälkikaiunta-aika oikein
mitoitettu, on huoneakustiikka ihanteellinen. Päiväkodeissa melutaso nousee
usein korkeaksi esimerkiksi leikittäessä, mutta kun lisätään tiloihin vaimennusta,
jälkikaiunta-aikaa voidaan lyhentää. Tällöin äänten kovuus kuulijan korvaan laskee
huomattavasti. Päiväkodeissa myös on yleensä ryhmällä käytössä kaksi ryhmä-
huonetta, joissa toisessa nukutaan päiväunet. Yleensä voi olla myös niin, että osa
lapsista ei vaadi ollenkaan lepoaikaa, jolloin näiden lasten normaali toiminta toi-
sessa ryhmähuoneessa pitää taata. Ryhmähuoneiden väliseen äänieristykseen
tulee näin ollen kiinnittää huomiota etenkin, jos tilat ovat vierekkäin. (RT 96-11003,
2010.)

3.1.8 Säästösten huomiointi suunnittelussa

Julkisen tilan sisustussuunnittelu on huomattavasti vaativampaa kuin esimerkiksi
yksityisen kodin. Säästösten huomiointi tuo suunnitteluun haastavuutta siltä osin,

kun joutuu etsimään tuotteita ja materiaaleja, jotka vastaavat vaatimuksia. Ei voi vain valita välttämättä niitä tuotteita, jotka sopivat hyvin yhteen ja näyttävät kivalta, vaan esimerkiksi tulee huomioida, kestäkö jokin materiaali kosteutta ja onko kangas paloturvallinen. Suunnitelma tulee toteuttaa aika pitkälti säädösten pohjalta, jotta tilasta tulee turvallinen ja viihtyisä paikka olla ja työskennellä. Toisaalta taas säädökset tuovat suunnitteluun myös tietynlaista helpotusta, koska on asetettu tietyt rajat, joiden sisällä suunnittelu tulee pitää, joka näin ollen rajaa pois osan materiaaleista, kalusteista ja ideoista. Esimerkiksi päiväkoteihin löytyy paljon eri firmojen kaluste- ja sisustuskuvastoja, jotka täyttävät jo valmiiksi pitkälti eri säädösten vaatimukset.

3.2 Eri ikäryhmien huomiointi suunnittelussa

Lain 2 a §:ssä (RT 96-11003, 2010) sanotaan:

Lapsen iän ja yksilöllisten tarpeiden mukaisesti päivähoidon tulee yleinen kulttuuriperinne huomioon ottaen edistää lapsen fyysistä, sosiaalista ja tunne-elämän kehitystä sekä tukea lapsen esteettistä, älyllistä, eettistä ja uskonnollista kasvatusta.

Tämä lyhyt pätkä tiivistää hyvin kaiken sen, mitä päivähoidon ja –kodin tulee Suomessa olla. Sisustus suunnittelussa tulee huomioida lasten eri-ikäryhmät sekä viihtyisä ympäristö: niiden tulee kulkea käsi kädessä.

Ikäryhmät, jotka minun tulee tässä työssä huomioida, ovat pääasiassa 3-4 -vuotiaat sekä 5-6 -vuotiaat. Nämä ikäryhmät sijoittuvat elämänkaaressa lapsuuden leikki-ikään. (Laine & Vilkkö-Riihelä 2008, 10.) Koska kuitenkin suunnittelen myös uuden ilmeen monitoimisalille, jota käyttävät päiväkodin kaikki ikäryhmät, on huomioitava ikäryhmähaarukka aina 1-vuotiaista 6-vuotiaisiin. Tietenkin yhtenä ikäryhmänä ovat vielä aikuiset, mutta heihin keskityn enemmän seuraavassa luvussa työergonomian kautta. Tässä luvussa siis keskityn tutkimaan, miten lapsen erilaiset kehityksen vaiheet voivat mahdollisesti vaikuttaa suunnittelutyöhön.

Lapsen motoriiikka kehittyy laajimmin seitsemän ensimmäisen elinvuoden aikana. Motoriiikka jaetaan kahteen eri ryhmään: karkeamotoriikkaan ja hienomotoriikkaan.

Hienomotoriikka on pääasiassa pienten lihasten toimintaa, kuten pinsettiotteen kehittyminen. Hienomotoriikan kehittymisen kannalta on tärkeää saada kannustusta, sekä malleja muilta samanikäisiltä. Hienomotoriikkaakin voi harjaannuttaa antamalla lapselle erilaisia mahdollisuuksia siihen, kuten kannustamalla askarteluun. (Laine & Vilkkö-Riihelä 2008, 46.)

Karkeamotorinen kehitys on suurten lihasten liikkeiden kehittymistä. Karkeamotorinen kehitys etenee normaalissa kehityksessä seuraavanlaisesti:

- 1-2 kk nostaa päätään
- 3-4 kk kohottaa rintakehäänsä
- 6-8 kk istuu ilman tukea
- 8-10 kk konttaa
- 10-11 kk seisoo tuettuna
- 12-15 kk kävelee
- 2-vuotias kävelee portaat tasa-askelin, potkii palloa sekä kävelee takaperin
- 3-vuotias pukee itse sekä ajaa kolmipyörällä
- 4-vuotias hyppelee yhdellä jalalla sekä selviää portaista
- 5-vuotias hiihtää, luistelee ja kiipeää tikkaita
- 6-7-vuotias osaa harrastaa monia liikuntalajeja eli perusliikkuminen on hyvin kehittynyt

Lapsen motorinen kehitys kehittyy siis ylhäältä alas, eli lapsi hallitsee ensimmäisenä päänsä ja viimeisenä jalkansa. (Laine & Vilkkö-Riihelä 2008, 45-46.)

Nämä eri ikävaiheiden kehitykset tulee mielestäni huomioida monitoimisalissa suunnittelussa, etenkin karkeamotorisen kehityksen vaiheet. Monitoimisalissa tulee pystyä harrastamaan monenlaista liikkumista, ja tällä lähinnä tarkoitan ryömimistä, konttaamista, hyppimistä, kävelyä ja juoksua. Salissa tulee olla tarpeeksi tilaa tähän kaikkeen, jotta lapsi voi kehittyä normaalin kehityksen mukaisesti. Mielestäni tiloissa tulee kuitenkin riittävän tilan lisäksi olla myös erilaisia virikkeitä, jotta se innostaa lasta liikkumaan ja oppimaan uutta. Tällaisia virikkeitä voisivat esimerkiksi olla kuvioitut lattiat sekä seinämaalaukset, kun miettii juuri sisustussuunnittelun kannalta.

Hienomotorista kehitystä voi tukea mielestäni enemmän ryhmätilojen suunnittelussa, sillä ryhmätiloissa yleensä harjoitetaan enemmän niin sanottua näperrystoimintaa kuin liikkumista. Ryhmätilat tulee mielestäni suunnitella siten, että lapsella on helppo itsenäisestikin hakea sieltä haluamiaan tavaroita leikkeihinsä. Lapsella tulee olla myös mahdollisuus luovuuteen halutessaan, eli esimerkiksi askartelutarpeiden tulisi olla helposti saatavilla.

Leikkiminen on lapsen oppimisen ja sosiaalisten suhteiden luomisen kannalta todella tärkeää. Leikki on lapsen työtä, niin sanotaan. Lapsi harjoittelee leikin kautta asioita, jotka hän kokee olevan aikuisten todellisuutta. Lapsi opettelee sosiaalisiin suhteisiin ja ympäristöön leikin kautta. Pienimmillä lapsilla mielenkiinto leikeissä ei pysy kauaa, ja heidän leikkinsä onkin enemmän lelujen tutkimista ja niiden heittelyä. 2-3-vuotiaat lapset leikkivät pitkälti yksin saattaen kuitenkin lainata toisen leikkijän leluja omiin leikkeihinsä. 4-5-vuoden iässä yhteisleikit alkavat tulla lapsen arkeen. Kun lapselle mahdollistetaan virikkeellinen leikkiympäristö, hänen havaintotarkkuutensa paranee, muisti kehittyy ja ajattelu laajenee. (Laine & Vilkkö-Riihelä 2008, 76.)

Ryhmätiloja suunniteltaessa tulee huomioida, että lapsella on tilaa leikkiä, ja lapset voivat hajaantua leikkimään pienempiin ryhmiinsä. Mielestäni, mitä virikkeellisempi ympäristö, sitä innokkaammin lapsi lähtee tutustumaan toisiin lapsiin ja luomaan suhteita leikin avulla. Päiväkotiympäristö pitää suunnitella innostamaan lapsia tutustumaan toisiinsa ja ilmaisemaan itseään ikäryhmään katsomatta.

3.3 Hoitajien työergonomian huomiointi

Ergonomian huomiointi päiväkotisuunnittelussa tulisi olla itsestäänselvyys, vaikka se asettaakin sisustussuunnittelulle omat haasteensa. Haastavinta on tuottaa oikeanlainen ympäristö kahdelle täysin erimittaiselle kohderyhmälle, mutta jossa kuitenkin sekä lapsella että aikuisella on helppoa ja turvallista toimia. RT-kortissa 96-11003 (2010) painotetaan päiväkodin työntekijöiden työergonomian tärkeyttä. Siinä myös kehoitetaan huomiomaan ergonomia muiltakin osin, kuin vain kehon

rasituksen kannalta, esimerkiksi liiallinen melu, huono valaistus sekä epäviihtyisä työympäristö voivat omalta osaltaan myös vaikuttaa työergonomiaan negatiivisesti.

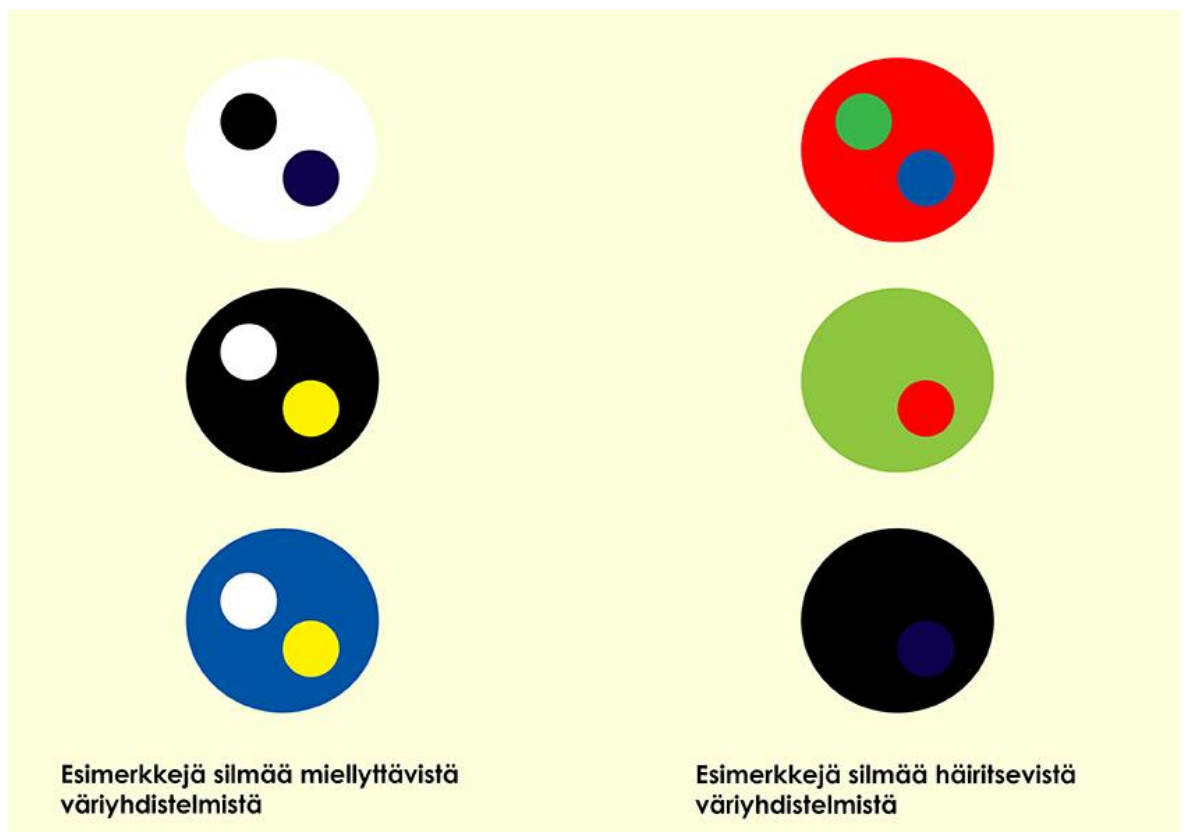
Työntekijän hyvinvointia ja työntekoa voidaan edistää ja tukea, kun kehon fyysinen kuormitus ei ole minimissään eikä maksimissaan, vaan siltä väliltä. Niin kehon, mielen kuin silmienkin liian vähäisellä käytöllä on miltei sama vaikutus kuin yli-kuormituksella, eli haitallinen. (Väyrynen, Nevala & Päivinen 2004, 75.)

Väyrysen, Nevalan ja Päivisen (2004, 15) mukaan ergonomian huomioonottaminen koostuu useammasta periaatteesta. Heidän ergonomisista periaatteistaan keskeisimpänä esiin nousee ajatus, jonka mukaan työpaikkojen ergonomiassa tulee huomioida niin henkinen kuin fyysinen rasitus, sillä nämä seikat huomioimalla voidaan parantaa työntekijän suorituskkyä sekä toiminnan luotettavuutta. Tämä tulee mielestäni ottaa erityisesti huomioon etenkin päiväkotisuunnittelussa. Orrainen (2014, 38) painottaa tutkimuksessaan, että oikean kokoiset kalusteet päiväkodissa sekä paneutunut ja ammattimainen suunnittelutyö ennaltaehkäisevät tuki- ja liikuntaelinvaivoja. Esimerkiksi pöytäryhmät, jotka ovat mitoiltaan suunniteltu lapsille ja aikuisille, ovat oiva keino edistää kehon hyvinvointia.

Yläraajojen haitalliset asennot ja liikkeet syntyvät yleensä, jos työ ja siinä käytettävät välineet ovat vääränlaisia. Hyvällä suunnittelulla voidaankin yrittää turvata yläraajoja erilaisilta vääränlaisilta kuormitustekijöiltä. Selän ja niskan alueen ergonomiaa mietittäessä päiväkotisuunnittelussa, tulee huomioida erityisesti seuraavat asiat, jotta voidaan löytää ongelmiin ratkaisut:

- sisältyykö päivään jatkuvasti samana pysyviä työasentoja
- onko työ yksitoikkoista
- onko huonekalujen korkeus säädeltävissä
- voiko liiallista raskasta ruumiillista työtä välttää
- kuinka voidaan välttää mahdollisimman paljon selän etukumaria ja kiertyneitä asentoja
- onko työssä mahdollista istua, seistä ja kävellä
- voidaanko työssä välttää liian pitkäaikaista istumista

Listaa voisi jatkaa loputtomiin, mutta ennen kaikkea nämä ongelmat tulee ottaa tutkintaan, jotta saadaan selän ja niskan kannalta toimiva sisutussuunnitelma. Samaiset ongelmat mukailevat pitkälti myös alaraajojen ergonomiaa. Erityisesti lonkan ja polvien kuormitukseen tulee kiinnittää huomiota. Työssä tulee siis pystyä välttämään liiallista seisontaa, vääränlaisia asentoja, kuten kiertyneitä asentoja ja konttausasentoa. Lattian materiaalin ollessa joustava, voidaan pitkällä aikavälillä helpottaa alaraajojen ylikuormitusta. Näköaistia huomioitaessa ergonomisessa suunnittelussa tulee välttää esimerkiksi tiettyjen väriyhdistelmien käyttöä ja suosia toisia. (Väyrynen ym. 2004, 77-87.) Kuvaan 29 olen laatinut Väyrystä, Nevalaa ja Päivistä mukaillen esimerkin miellyttävistä ja häiritsevistä väriyhdistelmistä.

Kuva 29. Esimerkkejä miellyttävistä ja häiritsevistä väriyhdistelmistä.

Työntekijöiden fyysiseen hyvinvointiin pyrin suunnitelmassani kiinnittämään huomiota kalustevalinnoissa sekä niiden sijoittelussa. Kalusteet tulen niin pitkälti kuin mahdollista valitsemaan ja sijoittamaan siten, että lapset sekä aikuiset pystyvät viettämään päivänsä rasittamatta liikaa omaa kehoaan. Osallistavan suunnittelun avulla haen hoitajilta itseltään henkilökohtaista informaatiota, mikä tilassa ei tällä

hetkellä toimi, ja miten olemista niin henkisesti kuin fyysisestikin voitaisiin helpottaa. Tällä tapaa pääsen myös käsiksi heidän aistiergonomiaansa, kun saan selville muun muassa värimieltymyksiä sekä tietoa, missä tiloissa erityisesti on meluhaittaa. Mielestäni fyysinen ja henkinen hyvinvointi kulkevat pitkälti käsi kädessä, eli kun keho voi hyvin myös mieli kiittää.

4 VÄRIT

Väreillä voidaan leikitellä tilassa monella tapaa. Värit ovatkin olennainen osa sisustussuunnittelua, sillä ne viestittävät pitkälti katsojalle, millaista tunnelmaa tilaan on haettu. Jos tilaan haetaan rauhallisuutta, väreillä voidaan saada aikaan tietty harmonia käyttämällä toisilleen läheisiä värejä, kun taas rohkeasti kontrasteja käyttämällä voidaan luoda mielenkiintoinen ympäristö. Erilaisilla valaistusratkaisuilla voidaan myös vaikuttaa siihen, miltä värit tilassa näyttävät ja miten ne tunnetaan. Valaistus on osaltaan keskiössä, miten värit kukin aistii. Väreillä on voimakas vaikutus tilaan ja ihmiseen, ja väriratkaisut tuleekin miettiä harkiten, jotta tila saadaan kaikilta osin mahdollisimman toimivaksi ja miellyttäväksi etenkin, jos tila on julkinen. Tässä luvussa tulen käsittelemään näitä asioita tarkemmin. Lähteenä olen käyttänyt pääasiassa Arnkilin kirjaa Värit havaintojen maailmassa, sillä koin Arnkilin tutkailevan värien maailmaa riittävän laajasti. Hän myös kyseenalaistaa ja tutkailee tarpeeksi kriittisesti jo aiemmin tehtyjä tutkimuksia liittyen väreihin.

4.1 Värien harmonia ja kontrastit

Värien yhteensopivuutta ja sopivien värisävyjen rinnastamista kutsutaan väriharmoniaksi. Sopiviin väriyhdistelmiin haetaan yleensä inspiraatiota luonnosta, sillä luonnossa esiintyviä värejä kutsutaan yleensä harmonisiksi, ja ne sointuvat hyvin yhteen. Luonnossa väriyhdistelmät ovat yleensä harmoniassa keskenään ja harvemmin kuulee kenenkään sanovan, ettei jokin väri nyt kyllä sovi tähän maisemaan. Tätä luonnon väriharmoniaa voisikin kutsua eheäksi, yhtenäiseksi ja luonnolliseksi väriyhdistelmäksi. (Arnkil 2008, 118.)

Väriässä on kolme tekijää, jotka ihminen yleensä tunnistaa: sävy, kylläisyys ja vaaleus. Niistä taas juontavat juurensa ominaisuudet sävy, sävyttömyys, vaaleus-tummuus, kylläisyys, mustapitoisuus, valkopitoisuus ja harmaapitoisuus. Kun näistä ominaisuuksista yksi tai useampi yhdistyy joissakin väreissä, koemme niiden olevan harmoniassa toistensa kanssa. Tunnetta niiden olevan visuaalisesti eheitä sekä samankaltaisia. (Arnkil 2008, 123.)

Sävykontrastin avulla voi helposti erottaa erilaisia muotoja ja pintoja toisistaan. Vähentämällä tummuus-vaaleuskontrastia korostuvat sävyt ja niiden kontrastit. Voimakkaimman sävykontrastin saa aikaan käyttämällä vastavärejä. Vastavärit ovat värejä, jotka ovat mahdollisimman kaukana toisistaan väreinä, mutta sekoitettuna ne neutraloituvat. Taiteilijoilla on tapana käyttää vastavärejä teoksissaan, sillä niillä on helppo luoda eloisa vaikutelma työhön. (Arnkil 2008, 102.)

4.2 Valaistuksen vaikutus väreihin

Keinovalaistus on mahdollistanut sen, että työaika on käytettävissä vuorokauden ympäri auringon laskettuakin, sekä lisännyt harrastus- ja vapaa-ajanmahdollisuuksia. Keinovalaistuksella on myös vaikutuksensa väreihin ja muotoihin. Erilaisissa valaistuksissa värit voivat muuttaa sävyään paljonkin, ja tämä tulee ottaa valaistusta valittaessa huomioon. Etenkin, jos suunnitellaan sellaista tilaa, jossa värien valinnassa vaaditaan tarkkaavaisuutta. Sanotaan myös, että esimerkiksi seinän maalisävyä valittaessa, tulee sävy valita sen tilan valaistuksessa, joka tullaan maalaamaan. Valonlähteitäkin on useita eri sävyjä, ja se tulee huomioida näin ollen valaistusta valittaessa. Valonlähteen väriominaisuuden lisäksi tulee värien ja valaistuksen huomioida mieltä myös valaistusvoimakkuutta, varjonmuodostusta, häikäisyä, kontrastia sekä valon tulokulmaa. Valaistuksessa on tiettyjä määräyksiä ja suosituksia, etenkin jos puhutaan julkisista paikoista sekä työtiloista. (Arnkil 2008, 194.)

Valaistuksen ergonomia on yksi asia, joka on tärkeää huomioida valon ja värin kohtaamisessa. Valaistusvoimakkuus luonnollisesti vaikuttaa paljon siihen, miltä väri näyttää. Alhaisessa valossa kaikki värit näyttävät tummemmilta. Alhainen valaistus ergonomian kannalta on myös ihmiselle raskasta aiheuttavaa, varsinkin pitkävaikutteisena. Siitä voi seurata esimerkiksi väsymystä ja päänsärkyä, joka taas laskee ihmisen vireystilaa sekä työskentelytahtia. (Arnkil 2008, 195.)

Valaistusvoimakkuutta mitataan lukseilla. Tavanomainen valaistusvoimakkuus tilassa, jossa ihminen oleskelee pitkiä aikoja, tulee olla vähintään 200 luksia. Kun taas tilassa, jossa vaaditaan tarkkaavaista värien erottelua, suositellaan vähintään 1500 luksin valovoimakkuutta. Tästäkin huomaa, miten paljon valaistuksen suun-

nittelussa tulee kiinnittää huomioita eri asioihin, jotta värit nähdään tietyllä tavalla. Muita tällaisia vaikuttavia tekijöitä ovat valaistuksen tasaisuus ja häikäisy, valonlähteiden kiiltokuvastuminen sekä työpisteen ja ympäristön kontrastisuhde. Esimerkiksi tietokoneella työskennellessä värilämpötila ja valaistuksen voimakkuus ympärillä tulee olla sellainen, että tietokoneen näytön ja ympäristön valoisimpien kohteiden välille ei muodostu liian suurta kontrastia. Tällöin näytöllä näkyvät värit muistuttavat mahdollisimman paljon oikeaa luonnollista sävyä. (Arnkil 2008, 195.)

Ympärillä vallitseva värilämpötila ja valaistusvoimakkuus vaikuttavat voimakkaasti ihmisen mieleen ja siihen, miten tilassa viihdytään. Arnkilin (2008, 195) mukaan alhainen valaistusvoimakkuus saa myös alhaisemman värilämpötilan tuntumaan miellyttävämmältä. Hänen mukaansa korkeassa valaistusvoimakkuudessa alhainen, eli kellertävä värilämpötila koetaan epämiellyttävänä, mutta taas korkea värilämpötila, eli sinertävä valo, koetaan tässä samaisessa valaistusvoimakkuudessa viihtyisänä.

4.3 Värit tilasuunnittelussa

Kun seinät maalataan värikartasta valitulla värillä, voi lopputulos yllättää, sillä useimmiten pienessä värikartan näytepalassa väri näyttää eriltä kuin suurella seinäpinta-alalla. Havaittuun väriin vaikuttavat monet tilassa vallitsevat tekijät, joita ovat:

- ominaisväri
- valaistus
- katsomisetäisyys
- havaintokulma
- ympäristö
- havainnoija
- koko ja muoto
- kiiltoaste ja pintastruktuuri

Katsojan ja kohteen välisessä ilmamassassa olevat hiukkaset vaikuttavat siihen, miten väri havaitaan. Sisätiloissa harvoin kuitenkaan näillä hiukkasilla on suurta

vaikutusta, sillä alle 50 metrin etäisyyksillä huomattavia eroja ei ole huomattu. Yleensä koetaan, että seinistä tulee kirkkaampia ja värikkäämpiä verrattuna värikarttojen näytepaloihin. Tämän uskotaan johtuvan siitä, että näytepalat on ympäröity värikartassa yleensä valkoisella värillä, jolloin väri koetaan eri tavalla kuin oikeassa ympäristössä. Nykyään maalikaupoista saakin näytepaloja irtonaisina isompina paloina, jotta niitä voi mennä havainnoimaan oikeassa valaistuksessa ja löydettäisiin oikea haluttu väri. Myös koristeellisia seinämaalauksia suunniteltaessa tulee huomioida värien muuntautumiskyky pienestä mallikoosta kokonaisen seinän kokoiseksi. (Arnkil 2008, 226-232)

Värikontrastien käyttö suunnittelussa voi luoda tiloihin yllätyksellisyyttä ja jännitystä. Uusi väri tilassa voi tuntua voimakkaaltakin, mutta ajan mittaan kokemus voimakkuudesta voi vähentyä, kun silmä alkaa tottua ajatukseen väristä. Käsitéperäkkäinen kontrasti on myös yleinen kokemus siirryttäessä erivärisestä huoneesta toiseen. Esimerkiksi sinisessä huoneessa pitkä oleskelu voi aiheuttaa viereiseen harmaaseen huoneeseen mentäessä illuusion oranssista huoneesta. Huone siis havaitaan värittyneen viereisen huoneen vastavärillä. (Arnkil 2008, 235)

4.4 Värien vaikutus ihmiseen

Värien vaikutuksesta ihmiseen ja elintoimintoihin on monia erilaisia väittämiä. On kuitenkin syytä kyseenalaistaa tällaisia väitteitä, koska mielestäni jokainen ihminen havainnoi värejä eri tavalla. Olen pitkälti samojen kysymysten äärellä Arnkilin (2008, 246) kanssa, kun hän miettii, vaikuttavatko itse värit ihmiseen vai onko kyse ennemminkin esimerkiksi tummuudessa, kylläisyydessä, muodoissa, tekstuurissa tai muissa väreihin liittyvissä seikoissa tai jopa näiden kaikkien tekijöiden yhdistelmässä. Hänen mielestään kuitenkin väreillä voi vaikuttaa työympäristön viihtyvyyteen tai paikan identiteetin luomiseen. Värit herättävät ihmisissä enemmänkin mielestäni erilaisia tuntemuksia mieltymysten mukaan. Jotkin värit voivat piristää tai ärsyttää ja toisilla taas voi olla rauhoittava tai kiihottava vaikutus. Arnkilin (2008, 246) mielestä värien psykologiset vaikutukset, tai vaikutukset yleensäkin esimerkiksi verenpaineeseen tai ruumiin lämpötilaan, eivät johdu värin sävyistä vaan enemmänkin juuri kaikista muista tekijöistä värien ympärillä.

Valtatien (2005, 15) tutkimusten mukaan lapsi mieltyy paremmin kirkkaisiin värisävyihin kuin aikuinen. Lapset aistivat ja kokevat värejä enemmän tunneperäisesti hänen mukaansa. Hänen mielestään myös lasten väriaistimus on raikkaampaa, puhtaampaa ja tunteikkaampaa kuin aikuisten. Valtatie (2005, 15) on myös sitä mieltä, että lapsia miellyttävät kaikki värit, ja sen takia heidän ympärilleen pitäisikin sijoittaa paljon iloisia ja puhtaita värejä. Olen samaa mieltä hänen kanssaan siinä, että lapsia miellyttävät kaikki värit. Sen mitä olen elämäni aikana lasten kanssa tekemisissä ollut, olen huomannut, että monen lapsen on todella vaikea esimerkiksi kertoa yhtä lempiväriä. Harvemmin myös kysyttäessä lapselta minkälaisen sisustuksen haluaisit, tulee vastaukseksi ruskeaa tai harmaata, mitkä taas mielestäni miellyttävät varsinkin nykypäivänä aikuisia.

Mielestäni värit kuitenkin vaikuttavat ihmisten mielialaan, kun miettii vaikkapa säätä. Jos esimerkiksi ulkona on harmaata, sataa vettä, ja märkä tumma maa imee kaiken valon ja pimentää ympäristöä, kyllä moni kokee sen masentavana ja ahdistavana. Kun taas aurinkoinen ja lämpimien värisävyjen täyttämä ilma piristää mieltä kummasti. Tietenkin tähän vaikuttaa paljon myös itse sää, sillä harvemmin ihmiset kaipaavat räntäsadetta, jos paistaa aurinko. Kyllä kuitenkin ympäristön ja luonnon väreillä on merkittävä vaikutus mielialaan omien havaintojeni perusteella.

5 MITÄ ON UNELMA?

Unelma on käsitteenä melko laaja, ja se voi tarkoittaa jokaiselle ihmiselle eri asiaa. Unelma on yleensä asia, josta haaveillaan ja jota tavoitellaan. Unelma voi joiltain osin olla jopa tavoittamattomissa, mutta siihen kuitenkin pyritään. Unelman toteuttamiseksi joutuu tekemään työtä ja näkemään vaivaa. Lapselle unelma voi olla vaikkapa retki huvipuistoon, naiselle unelmien hääpäivä, miehelle jokin tietty auto suurilla hevosvoimilla. Unelmia on olemassa niin pieniä kuin suuriakin, ja unelmointi kuuluu jokaisen ihmisen elämään. Ne voivat olla jopa syy, miksi jokainen meistä puurtaa elämässään eteenpäin. Jokainen meistä haluaa tavoitella unelmiaan ja olla jossain kohtaa siinä pisteessä, että unelmat toteutuvat yksi kerrallaan.

”If you can dream it, you can do it.” – Walt Disney

5.1 Eri ikäryhmien unelmointi

Päiväkodilla käydessäni olin tekemisissä 5-7-vuotiaiden lasten kanssa, kun kyselin heiltä unelmien päiväkodista. Vaikka ikäjakautuma ei olekaan suuri, huomasin silti eron vastausten välillä. Vanhimmat lapset osasivat kertoa unelmistaan yksityiskohdaisemmin ja laajemmin. Unelmat olivat myös hieman realistisempia. Nuorimmat lapset taas kertoivat, mitä mieleen tuli ja kuuntelivat, mistä kaveri unelmoi ja saattoivat mukailla senkin mukaan. Nuorimpien lapsien unelmointi meni myös ehkä hieman pelleilyksi. Nuorimmat lapset eivät osanneet ottaa niin tosissaan unelmointia, eivätkä varmaan vielä ymmärtäneet täysin kysymystä.

Käydessäni havainnoimassa päiväkodilla olin tekemisissä myös aikuisten kanssa. Aikuisten unelmointi paremmasta päiväkodista perustui pitkälti kokemuksiin ja mieltymyksiin. Heidän unelmansa olivat pääasiassa omaan hyvinvointiin vaikuttavia unelmia. He unelmoivat kehoa miellyttävistä kalusteista sekä mieltä hellivistä väriyhdistelmistä.

5.2 Mitä on unelma päiväkotiympäristössä?

Kokljuschkin (2001, 5) toteaa hyvin kirjassaan Unelmien päiväkot:

Ei ole olemassa yhtä ainutta oikeaa tapaa toteuttaa unelmien päiväkotia.

Lause kiteyttää hyvin sanoman siitä, että jokainen päiväkot on omien unelmiensa arvoinen, ja jokainen päiväkotiympäristö koostuu erilaisista unelmista. Tämän mukaan voisin tulkita, että päiväkodin periaate perustuu pitkälti toimivaan varhaiskasvatukseen. Sen laajuuteen ja toimivuuteen panostetaan paljon. Jotta kuitenkin saataisiin varhaiskasvatuksesta toimiva paketti, mielestäni ympäristön tulee olla oppimista tukeva ja siihen kannustava. Unelmien päiväkot ei siten ole pelkästään unelma täydellisestä oppimisesta ja kasvatuksesta, vaan se on myös unelma viihtyisistä ja kodikkaista tiloista, jotka antavat eväät toimivaan varhaiskasvatukseen.

Kokljuschkinin (2001, 7-12) mukaan lapset yhä enemmän nykyään istuvat, joten unelmaympäristö päiväkodissa olisi toiminnallinen ja kannustaisi lasta liikkumaan. Hän painottaa myös päiväkodin henkilökuntaa ja lapsia puhumaan unelmistaan, sillä liian vähän kuulee puhetta siitä, mitä voisi tehdä unelmien saavuttamiseksi, vaan enemmänkin ihmiset puhuvat siitä, miten jotakin ei ole mahdollista toteuttaa. Ilman unelmointia ja kokeiluja ei voi tapahtua kehitystä Kokljuschkinin mukaan. Tämä pätee myös hyvin opinnäytetyöni kohteessa, sillä siellä ympäristö ei ole saanut kokea juuri muutosta 70-luvun jälkeen, ja tällä hetkellä koko päiväkodin henkilökunta unelmoi viihtyisästä ja innostavasta päiväkotimiljööstä.

Kokljuschkin (2001, 14) kertoo kirjassaan omasta prosessistaan saavuttaa unelmien päiväkot ja hän painottaa, kuinka pelkkä unelmien luominen on merkki toivosta ja uskosta tulevaisuuteen. Hän myös kertoo, kuinka omassa päiväkodissaan käännekohtana parempaan toimi hetki, jolloin henkilökunta ilmaisi ääneen omat unelmansa päiväkodin suhteen. Se tarkoitti ympäristöä, jossa työntekijät viihtyvät sekä lapsille tuotetaan laadukasta päivähoitoa.

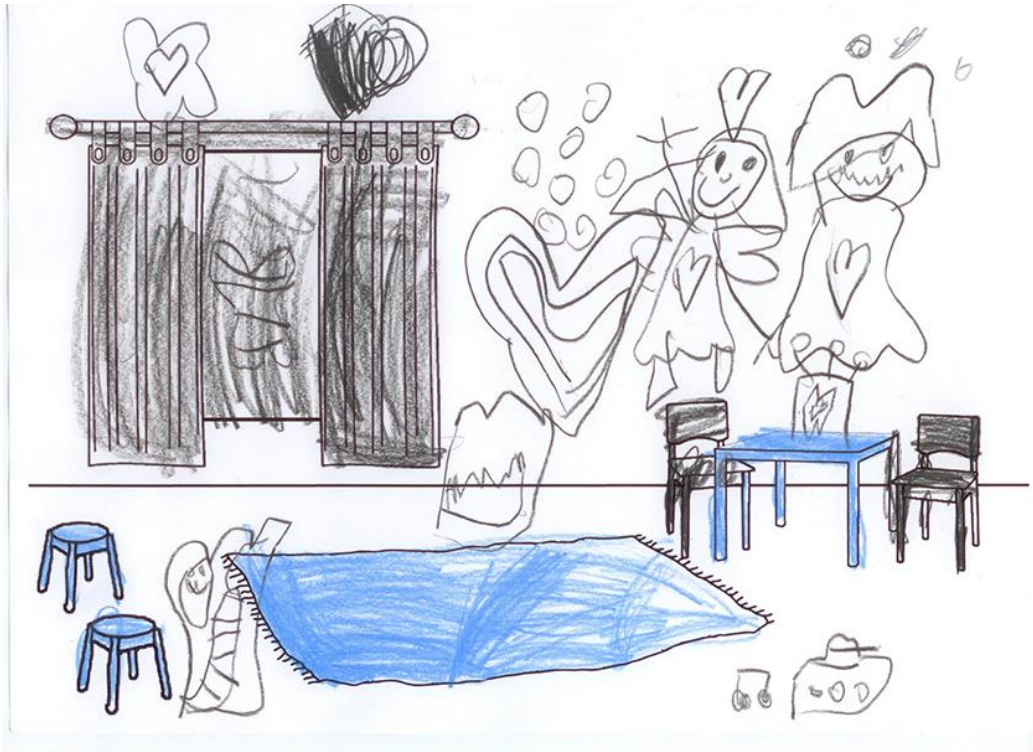
Unelmien päiväkot ei ainoastaan koostu työntekijöiden toiveista ja haaveista, vaan suunnittelussa tulee myös huomioida lapset. Unelmien päiväkodin synnyttämisessä onkin ollut keskeisenä apuvälineenä työskentely juuri molempien tilan käyttäjäryhmien kanssa. Kokljuschkin (2001, 68) sanoo lasten olevan asiantuntijoita päi-

väkodin suunnittelussa, sillä lapset voivat tuoda esille monia asioita, jotka eivät välttämättä aikuisen silmiin ja korviin kantaudu. Hän käytti lasten unelmien selvittämisessä menetelmää, jossa lapset piirsivät ja saivat kertomalla selventää, mitä kuvasta löytyy. Tässäkin työssä tulen käyttämään menetelmää, jossa lapset piirtävät unelmiensa päiväkodin sisustuksen värityskuvaan ja saavat kertomalla selventää, mitä kuvasta löytyy.

5.2.1 Unelma Hallilan päiväkodissa

Käyttämäni menetelmä oli osallistava työpaja, joka siis koostui erilaisista tehtävistä, joiden avulla pyrin selvittämän, millainen olisi Hallilan unelmien päiväkotia. Kysyin myös lasten mielipiteitä unelmien päiväkodista, samalla kun he tekivät tehtäviään.

Kun selvitin Hallilan päiväkodin 5-6-vuotiailta lapsilta, millainen on heidän unelmiensa päiväkotia, oli se pitkälti erilainen kuin aikuisten unelmien päiväkotia, vaikka toiveista löytyi myös joitain yhtäläisyyksiä. Lapsille unelmien päiväkotia sisälsi paljon erilaisia ja erikoisia leikkipaikkoja, joissa mielikuvitus oli vain rajana. Unelmoitiin ampumaradoista ja liukumäkiuloskäynneistä. Unelmoitiin myös satu- ja kauhumaailmoista (Kuva 30) joissa lentelisi erilaisia satuolentoja sekä keijumusiikki kantautuisi stereoista päivät pitkät. Unelmoitiin lemmikeistä, satunurkkauksista, peuhauspaikoista ja erilaisista leluista. Pelikonsolit ja televisiokin olisivat kivoja poikien mielestä. Mutta yhtä asiaa toivoivat selkeästi kaikki lapset: lämmintä värikkyyttä. Lasten unelmointi on ihanan vilpittömyyden ja rajatonta, eikä anneta ylimääräisten asioiden tulla sen tielle, kuten rahan tai erilaisten byrokratioiden.

Kuva 30. 6-vuotiaan tytön unelmien kauhu päiväkotia.

Työntekijöiltä kysyttäessä unelmien päiväkodista, koostuivat vastaukset aika pitkälti kalusteratkaisuista ja värimaailmasta. Unelmoitiin muuntautumiskykyisemmistä tiloista, mutta toivottiin kuitenkin enemmän väriä ja selkeää teemaa tiloihin. Työntekijöille unelmapäiväkodista löytyisi myös kaappisängyt sekä kivan väriset huonekalut. Unelmana olisi innostaa lapsia liikkumaan ja tekemään erilaista. Unelmoitiin myös lämpimistä ja luonnonläheisistä väreistä sekä toimivista kalusteratkaisuista. Unelmana olisi sokkeloisesta tilasta saada selkeä kokonaisuus. Mutta päällimmäisenä kuitenkin työntekijöiden unelmista jäi mieleen lausahdus, joka tuli useamman suusta: ”Toteutetaan se, mitä lapset toivovat. Se on tärkeintä.”

6 KÄYTTÄJÄLÄHTÖINEN JA OSALLISTAVA SUUNNITTELU

Osallistavan suunnittelun avulla on mahdollista saada itse tilan käyttäjät mukaan suunnitteluun. Käyttäjien osallistumisen määrää voidaan määritellä useilla eri tavoilla. Tässä tapauksessa käyttäjät itse eivät osallistu päätöksentekoon, mutta heiltä kerätään tietoa tehtävien, haastattelujen ja havainnoinnin avulla. Tämä auttaa suunnittelijaa suunnittelevaan käyttäjiä miellyttävät tilat. (Ylitalo-Kallio 2012.) Lapset pääsevät siis kertomaan, mitä he toivovat unelmiensa päiväkodilta, ja pyrin myös ottamaan heidän toiveensa mahdollisimman pitkälti huomioon. Turtiaisen (2001, 56) mukaan lapsi kokee itsensä kuulluksi, kun hän saa itse omin sanoin ja teoin ilmaista ajatuksensa ja mielipiteensä. Päiväkodin työntekijät taas pääsevät kertomaan mielipiteensä ja osoittamaan minulle, mihin kohtiin minun tulee erityisesti kiinnittää huomiota suunnittelussa, sekä minkälaista värimaailmaa he tiloihin toivovat.

6.1 Työpajojen suunnittelu

Workshop, eli työpaja, on suunnittelupaja, jossa välineenä ovat ihmisten välinen vuorovaikutus sekä erilaiset osallistavat tehtävät. Työpajaa käytetään yleensä välineenä luovissa projekteissa, joissa halutaan ottaa käyttäjät mukaan suunnitteluun. (Ahtinen 2014, 7)

Osallistavan suunnittelun työpajoilla halusin selvittää, mitä itse tilan käyttäjät, eli lapset ja hoitajat tilalta haluavat. Työpajan tekijät pääsevät vaikuttamaan suunnittelutyöhön sekä työn muotoutumiseen, eli se ei siis ole pelkästään osallistumista kivoihin tehtäviin (Turtiainen 2001, 56). Lapsille suunnittelin tehtävät, jotka ovat helppoja ja mukaansatempaavia. Hoitajien tehtävät ovat myös yksinkertaisia, mielenkiintoisia ja pureutuvat oikeasti heidän mielipiteisiinsä siitä, mitä he tilalta haluavat. Koin molempien ryhmien osalta tärkeäksi saada apua niin värivalinnoissa sekä toimivien ratkaisujen löytämisessä.

6.1.1 Lasten työpaja

Lasten työpaja koostuu kahdesta tehtävästä. Ensimmäinen on päiväkotimiljöötä muistuttava värityskuva (Liite 3), johon lapset saavat itse piirtää lisää haluamiaan elementtejä sekä värittää sen mieleisillään väreillä. Kuvien ollessa valmiit, kyselen lapsilta lisäselvennystä, mitä heidän piirroksistaan löytyy. Eli näin he pääsevät kertomaan sekä piirtämällä että kertomalla, millainen on heidän unelmien päiväkotinsa.

Toinen tehtävä koostuu erilaisista kuvapareista. Kuvaparit ovat kaupunki ja maa-seutu (Liite 4), talvi ja kesä (Liite 5), aavikko ja viidakko (Liite 6), avaruus ja maailma (Liite 7) sekä sirkus ja huvipuisto (Liite 8). Kuvapareihin lapset saavat merkitä, kumpi kuvista heitä miellyttää enemmän, sekä ympyröidä valitsemastaan kuvasta syitä, miksi juuri valitsivat sen kuvan. Vastausten perusteella pyrin tutkimaan esimerkiksi, minkälaista tunnelmaa tai teemaa tiloihin loisin.

6.1.2 Hoitajien työpaja

Hoitajien työpaja koostuu kolmesta eri tehtävästä. Ensimmäinen tehtävä koostuu suuresta kuvakollaasista, josta löytyy kuvia tämänhetkisestä päiväkodin sisustuksesta (Kuva 31). Hoitajat saavat kollaasiin kirjoittaa vihreällä kynällä tiloissa tällä hetkellä toimivat ratkaisut. Punaisella kynällä he taas saavat kirjoittaa, mitkä eivät tällä hetkellä tilassa toimi. Näin saan selville, mihin epäkohtiin minun tulee erityisesti kiinnittää huomiota.

Kuva 31. Työntekijöiden työpajan tehtävä 1.

Toinen tehtävä on havainnekuva päiväkodin ryhmätilahuoneesta, josta löytyy päiväkodin peruselementtejä, kuten pöytäryhmä, leluja ja piirustuksia (Kuva 32). Havainnekuva käytän havainnoimaan eri värisävyjä seinässä. Käytän siis samaa kuvaa, mutta vaihdan seinien värit joka kuvaan. Havainnekuviin avulla hoitajat saavat kertoa, mitkä kolme värisävyä miellyttävät heitä eniten ja mitkä kolme taas eivät. Näin saan siis selville hoitajien värimielitykset päiväkotiympäristössä.

Kolmas tehtävä on yksinkertaisin toteutukseltaan, mutta vaatii hieman enemmän mietintää (Kuva 32). Työntekijät saavat kirjoittaa paperille kolmella kuvailevalla sanalla, minkälainen on heidän mielestään hyvä päiväkodin sisustus. Lisäksi myös kolmella kuvailevalla sanalla, millainen ei ole hyvä päiväkodin sisustus. Näiden tulosten avulla odotan saavani tietoa, mitä minun kannattaa tiloihin tuoda ja mitä taas jättää kokonaan pois.

Kuva 32. Työntekijöiden työpajan tehtävät 2 ja 3.

6.2 Työpajojen toteutus

Toteutin niin lasten kuin työntekijöidenkin työpajan 13. päivä maaliskuuta Hallilan päiväkodissa. Olimme sopineet päiväkodin vastaavan johtajan kanssa, että esittelen aikuisille työpajan tehtävät, ja he suorittavat ne, kun töiltään ehtivät. Pystyitin heille tehtäväpisteet monitoimisalin pöydälle ja jätin selkeät tehtäväohjeet, jotta tehtävien suorittaminen olisi mahdollisimman sujuvaa. Tehtävät olivat tehtävissä noin kolmen tunnin ajan, ja sain vastaukset kolmelta työntekijältä. Vastaukset olivat kuitenkin vähäiseen määrään nähden sitäkin laadukkaampia ja antoivat minulle selkeyttä jatkoa ajatellen. Etenkin kuvakollaasitehtävä, joka koski päiväkodin nykyisiä sisustusratkaisuja, antoi minulle paljon informaatiota siitä, minkä epäkohtien parantamiseen tiloissa tulee keskittyä.

Lasten työpajan järjestin työntekijöiden kokoushuoneessa ja olin siinä mukana alusta loppuun. Lapsia työpajaan osallistui kiitettävät kymmenen kappaletta, neljä poikaa sekä kuusi tyttöä. Työpajaan oli valittu erityisesti lapsia, jotka tykkäävät piirtää ja osallistuvat reippaasti tämän tapaisiin tehtäviin. Lasten vanhemmilta oli pyydetty erityislupa lasten osallistumisesta opinnäytetyöhöni (Liite 2).

Ensimmäisen piirustus- ja väritystehtävän aikana seurailin lasten työskentelyä sekä juttelin jokaisen kanssa yksitellen (Kuva 33). Kyselin, mitä heidän kuvistaan löytyy ja millainen on heidän unelmiensa päiväkotia. Lapset olivat todella avoimia ja innokkaita kertomaan mielipiteitään ja unelmiaan. He olivat todella innoissaan, kun kuulin minun olevan sisustussuunnittelija ja teetän tehtäviä sen vuoksi, että he voisivat auttaa minua suunnittelussa. Huomasin myös lasten työntekoa seuratesani, että osa lapsista todella paneutui tehtävään, kun kuuli, mihin tarkoitukseen se tulee. He osasivat myös kertoa todella tarkasti ja perustellusti, miksi he ovat mitään huoneeseen piirtäneet ja värittäneet.

Kuva 33. Lapset tekemässä ensimmäistä tehtäväänsä työpajassaan.

Toinen tehtävä, joissa heidän piti valita kuvapareista miellyttävämpi, tuotti mielestäni yllättäviä tuloksia sekä aiheutti myös lasten keskuudessa keskustelua (Kuva 34). He keskustelivat keskenään kuvista ja halusivat tietää, miksi kaveri on päätenyt juuri siihen valintaan. Osa kuvapareista oli myös selkeästi lapsille haastavia, sillä he olisivat halunneet valita molemmat vaihtoehdot. Pyysin lapsia myös ympyrimään miellyttävämmästä kuvasta kohtia, joidenka takia he päätyivät valintaan. Lapset olivat todella aktiivisia sekä he yllättivät minut täysin taidoillaan ja luovuudellaan. Lasten työpaja antoi rutkasti eväitä päiväkodin sisustussuunnitteluun.

Kuva poistettu

Kuva 34. Lasten toisen tehtävän kuvapareja.

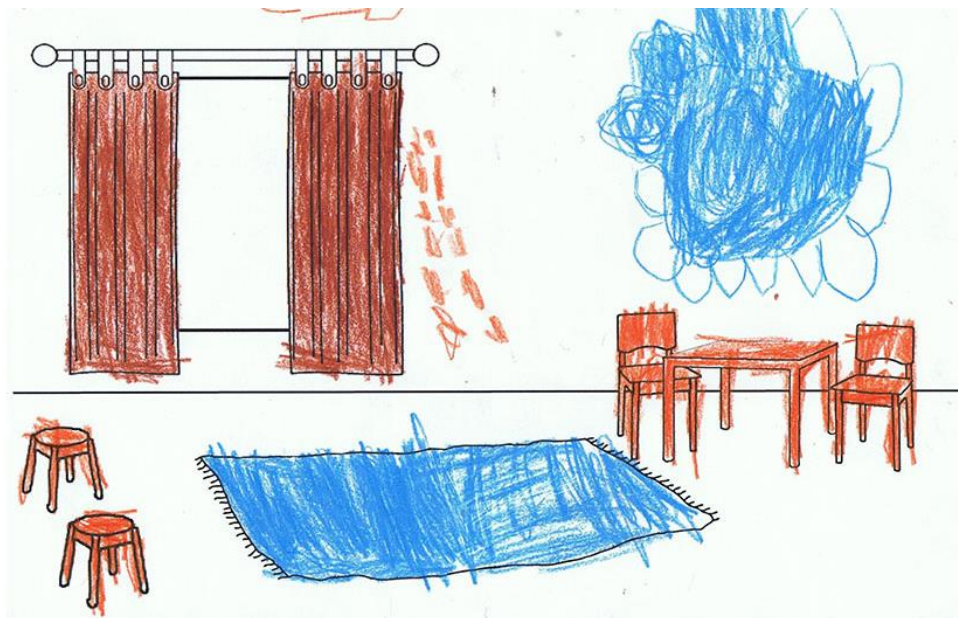
6.3 Tulosten analysointi

Tuloksia analysoitaessa tulee ottaa useita eri asioita huomioon. Mielestäni tällaisia ovat tässä tilanteessa esimerkiksi tehtävien tekijän ikä ja sukupuoli. Lasten työpajassa osallistujien ikähaitari oli 5-7-vuotiaat, sekä joukoista löytyi niin tyttöjä kuin poikia. Nämä seikat selittivät työpajan tuloksia, mutta yllätyin myös samankaltaisuuksista sekä tyttöjen että poikien välillä. Työntekijöiden työpajaan osallistui kolme päiväkodin työntekijää. Heistä yksi oli nuorempi kuin kaksi muuta osallistujaa, ja sen huomasi myös joiltain osin tuloksista. Esimerkiksi se, millä vuosikymmenellä on syntynyt, voi vaikuttaa siihen, mikä väri miellyttää silmää enemmän kuin toinen.

6.3.1 Lasten työpajan tulokset

Lasten työpajan ensimmäisen tehtävän tuloksia oli ilo tulkita, sillä kuvat miellyttivät silmää, sekä jokainen piirustus oli erilainen. Kuitenkin samankaltaisuuksiakin löytyi, ja etenkin silloin huomasin lasten mielipiteissä paljon samaa, kun juttelin jokaisen kanssa yksitellen. Nuoremmilla väritykset ja piirustukset olivat suurpiirteisem-

piä, sekä perustuivat pitkälti siihen, mitä itse tykkää leikkiä ja mitä kaveri piirtää kuvaan. 5-vuotiailta pojilta tulikin juuri ehdotuksia aseista ja pommeista (Kuva 35). Vanhemmat lapset osasivat taas miettiä asiaa enemmän päiväkodin näkökulmasta ja jopa sen kannalta, millainen hoitopaikan tulee olla, vaikka ikäeroa osallistujilla ei juuri ollutkaan kuin vuosi tai pari.

Kuva 35. 5-vuotiaan pojan piirros unelmien päiväkodista.

Toivottiin lukunurkkausta, jossa voisi opetella lukemaan sekä paikkaa, jossa voisi rauhoittua kuuntelemaan musiikkia. Monet lapset halusivat elämyksellisiä leikkipaikkoja ja heiltä tulikin mitä viltimpiä ehdotuksia, muun muassa satumaailma, kummituslinna, kierreliukumäki, jonka kautta pääsisi ulos sekä ammuntarata. Haluttiin myös kauniita huonekaluja, joihin saisi tavarat kivasti esille (Kuva 36). Värituskuvia tulkitessani löysin monia yhtäläisyyksiä. Lapset olivat piirtäneet värikkäästi hauskoja yksityiskohtia: seinille kuvia, erilaisia leikkipaikkoja sekä kuviollisia tekstiilejä. Piirroksissa oli käytetty paljon vastavärejä, eli niistä löytyi hauskoja kontrastieroja. Lapset todellakin toivoivat tilaan lisää väriä. Yksi tytöistä myös toteasi, että hänen mielestään televisio ei kuulu päiväkotiin, vaan päiväkodissa tulee keskittyä oppimiseen ja leikkimiseen. Mielestäni tämä lausahdus tulee pitää mielessä päiväkotia suunniteltaessa.

Kuva 36. 7-vuotiaan tytön piirros unelmien päiväkodista.

Toisen tehtävän, eli kuvaparitehtävän (Liite 4, 5, 6, 7 & 8), tulokset olivat huomattavasti selkeämmät. Yllätyin, kun tulokset eivät jakautuneetkaan, vaan selvästikin jokaisessa kuvaparissa oli toinen kuva ylitse toisen. Ensimmäinen kuvapari oli kaupunki ja maaseutu. Kaikki lapset valitsivat kuvan, joka kuvasi kaupunkia. Jokaisen lapsen selitys kaupunkikuvan valinnalle oli kaupungissa näkyvät huvittelu- ja elämyskohteet, kuten huvipuisto, uimahalli sekä lentokenttä. Lapsia miellytti siis enemmän värikäs ja elämyksellinen kaupunki, kuin rauhallinen ja eläimellinen maaseutu.

Toinen kuvapari oli kesä ja talvi. Kahdeksan lapsista valitsi kesän ja vain kaksi talven. Talvi oli valittu pääasiassa vain siksi, että kuvasta löytyi suloinen lumiukko. Kesäkuva taas sai suuren suosion siksi, että siitä löytyi lämpöä ja raikkautta huokuva tunnelma. Aurinko, kukat ja kuvan värit herättivät lasten mielenkiinnon.

Kolmas kuvapari oli avaruus ja vedenalainen elämä. Ainoastaan yksi lapsi valitsi avaruuden, syy siihen olivat suloiset yksityiskohdat, kuten söpö avaruusolento sekä koira joka matkusti raketilla. Yhdeksän lapsista päätyi siis vedenalaiseen kuvaan, josta löytyi laaja kattaus meressä eläviä olentoja. Nämä värikkäät ja hauskat yksityiskohdat olivat suurin syy kuvan suosioon. Kuva myös oli huomattavasti va-

loisampi kuin avaruuskuva, joten sekin on ollut varmasti yksi ratkaisevimmista tekijöistä.

Neljäs kuvapari oli aavikko ja viidakko. Tämä kuvapari jakoi ryhmää eniten, mutta silti tämänkin parin voittaja oli selkeä. Aavikosta piti kolme lasta, ja päällimmäisiksi syiksi nousivat kuvassa oleva lisko sekä kukka. Viidakko-kuva sai näin ollen seitsemän lapsen kannatuksen. Viidakossa mielenkiintoa herättivät apinat, liaanit sekä värimaailma. Lapset selkeästi pitivät raikkaasta ja lämpimästä kuvasta, joka oli pääasiassa vihreää ja kellertävää.

Viimeinen kuvapari oli sirkus ja huvipuisto. Tässä kuvassa kaikki valitsivat huvipuiston, mutta kaksi lapsista laittoivat lisäksi rastin sirkukseen. Kuvat olivat ehkä hieman samankaltaiset hengeltään, joten lapsilla oli eniten valinnanvaikeutta. Selkeästi kuitenkin viihdyttävä ja seikkailuhenkinen huvipuisto miellytti enemmän. Kuvasta oli tykätty myös kovasti pyöreiden ja kiemuroiden muotojen sekä värikyyden vuoksi.

Kaikkien kuvaparien pohjalta huomasin, että lapsia miellyttää todella paljon kaikki eläinaiheinen, vaikkei ensimmäisen kuvan maatila saanutkaan yhtään kannatusta. Mutta se johtuu varmaan siitä, että eläimiä enemmän lapsia kiehtovat elämykset ja kokemukset sekä hauskuus ja huvi.

6.3.2 Työntekijöiden työpajan tulokset

Työntekijöiden työpajan tehtävillä pyrin hakemaan vastauksia pääasiassa toiminnallisiin ongelmiin sekä selvittämään mieltymyksiä värimaailmasta, jotta lopullinen tuotokseni miellyttäisi niin hoidettavia kuin hoitajiakin. Osallistujia työpajaani sain kolme kappaletta, mutta vastauksia silti pystyi analysoimaan sekä niistä sai paljon apua, vaikka osallistujamäärä oli normaalia vähäisempi. Ristiriitoja vastausten välille tuli jopa näin pienellä osallistujamäärällä. Uskon, että tehtävästä 2. olisin saanut enemmän irti, jos myös osallistujia olisi ollut enemmän. Tehtävän 1. ja 3. vastauksia pystyn hyödyntämään jatkossa parhaiten työssäni.

Oman suunnittelutyöni jatkoa ajatellen ensimmäisen tehtävän vastauksista sain apua tilallisiin sijoitteluratkaisuihin, eli mitä he pääasiallisesti haluavat mihinkin ti-

laan, jotta se olisi toimivampi. Nappuloiden ja Naperoiden tilojen työntekijät olivat huomattavasti tyytyväisempiä tiloihinsa kuin Muksujen, enkä yhtään ihmettele, sillä Muksujen tilat ovat huomattavasti pienemmät. Tehtävän vastausten mukaan tilojen valoisuuteen oltiin tyytyväisiä, sekä Nappuloiden ja Naperoiden tilavista eteisistä ja yhteisestä kuraeteisesta pidettiin (Kuva 37). Wc-tilojen värit järkyttivät työntekijöitä, mutta tiloja pidettiin muuten toimivina (Kuva 38).

Kuva 37. Tehtävän 1. ensimmäinen kuvakollaasi, jossa näkyy työntekijöiden vastaukset.

Salin puolella oltiin tyytyväisiä ympyrään, joka lattiasta löytyy (Kuva 38). Säilytystilaakin löytyi kaappimuodossa, mutta kaapeille toivottiin uutta paikkaa. Salin nurkkaukselle toivottiin jotakin muuta funktiota kuin varastotila. Työntekijät kokivat, että kaikki päiväkodin varastoa suuremmat tilat olisi mukava ottaa aktiiviseen käyttöön. Pääasiassa tiloihin toivottiin siis siistimpää ilmettä, sekä kalusteiden uudelleenjärjestelyä ahtaisiin paikkoihin.

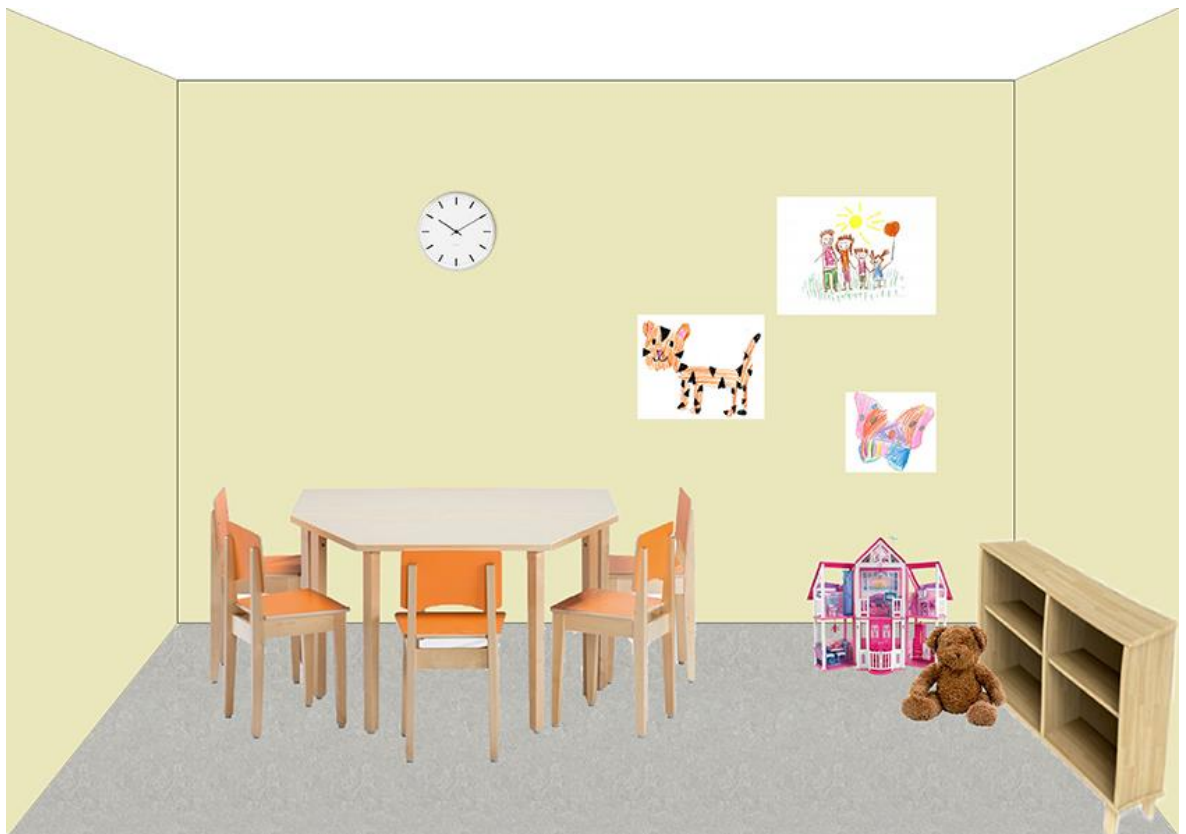
Kuva 38. Tehtävän 1. toinen kuvakollaasi, jossa näkyy työntekijöiden vastaukset.

Toinen tehtävä oli värimieltyymysten listausta (Kuva 39). Tehtävässä käytin apuna Tikkurilan värikartan värejä. Tässä tehtävässä toisen osallistujan suosikit olivat taas toisen inhokkeja. Tähän vaikuttivat todennäköisesti osallistujien omat henkilökohtaiset mieltymykset eri väreihin, se kuinka kauan he ovat tiloissa työskennelleet sekä myös henkilön ikä. Huomasin vastaajan yksi ja vastaajan kaksi vastausten muistuttavan aikalailla toisiaan, koska he olivat suurin piirtein samanikäisiä. Vastaajan kolme vastaukset taas olivat miltei päinvastaisia, sillä hän oli toisia hieman nuorempi.

Vastaaja yksi oli selkeästi luonto- ja kesäihmisiä, sillä hänen mieltymyksensä olivat keltaista ja vihreää. Häntä taas eivät miellyttäneet sinertävät ja harmahtavat kylmät sävyt. Vastaaja kahta miellyttivät vihreä, punertavanruskea sekä punertavan violetti, joista kaikki ilmenivät seinillä melko vaaleina sävyinä, kuten myös vastaajan yksi valitsemat vastaukset. Vastaajaa kaksi eivät miellyttäneet voimakkaat värit seinillä, olivat ne sitten lämpimiä tai kylmiä. Vastaajaa kolme miellytti sinertävät sävyt eli turkoosi, sininen ja violetti. Näissä kaikissa vaihtoehtoissa yksi seinä oli

vahvemman värinen kuin muut. Häntä taas ei miellyttänyt koko huoneessa vallitseva haalea violetti, beige tai voimakas keltainen.

Vastaajien yksi ja kaksi samankaltaiset vastaukset viestivät siitä, että he haluavat tiloihin lämpimiä, vaaleita sekä luonnonläheisiä värejä. Vastaaja kolme taas oli mieltynyt räväkämpiinkin vaihtoehtoihin, joissa esimerkiksi yksi seinä oli voimakkaamman värinen kuin muut. Vastaukset olivat näin ollen aika pitkälti ristiriidassa, joten tulin siihen lopputulokseen, että näiden vastausten pohjalta en voi millään täydellisesti miellyttää kaikkia värivalinnoillani. Mutta uskon, että pystyn luomaan kokonaisuuden, jossa on vähän jokaiselle jotakin, jolloin kokonaisuus on tasapainoinen ja kaikkia miellyttävä.

Kuva 39. Työntekijöiden työpajan seinäväri tehtävän yksi vaihtoehtoista.

Kolmannessa tehtävässä pyysin vastaajia kuvailemaan hyvää päiväkodin sisustusta sekä huonoa päiväkodin sisustusta erilaisin adjektiivein. Yksi hyvä adjektiivi löytyi kaikilta, ja se oli toimiva kokonaisuus. Hyvä päiväkotitoiminta oli heille myös iloinen, innostava ja lapselle mieluinen ympäristö. Sieltä löytyisi paljon säilytystilaa sekä

kivoja pieniä yksityiskohtia. Huonona sisustusta pidettiin silloin, jos se on liian tumma sekä rauhaton. Laitosmaisuus ja liiallinen määrä huonekaluja aiheuttivat myös huonon sisustuksen. Huonoa sisustusta kuvasi hoitajien mielestä ehdottomasti sana turvaton. Epäkäytännöllinen ja sokkeloinen luovat myös vaikutelman huonosta sisustuksesta.

6.3.3 Tulosten yhteenveto

Tuloksia tutkiessani tulin lopputulokseen, että uuteen päiväkotiin halutaan kokonaan uusi ilme ja värimaailma. Halutaan värikkyyttä, mutta tietyissä rajoissa. Tilloista halutaan toimivat ja muuntautumiskykyiset. Sinne halutaan kuitenkin kivoja ja lapsia miellyttäviä yksityiskohtia. Eritoten halutaan kodikas ja viihtyvä ympäristö sekä lapsille että aikuisille. Päätin koota kolme ilmeeltään täysin erilaista ideakokonaisuutta, joita lähtisin työstämään lasten ehdotusten pohjalta, ja jotka toiminnallisuudeltaan ja värimaailmaltaan mukailisivat myös työntekijöiden mieltymyksiä ja toiveita. Tilan käyttäjien toiveiden sekä oman ammattitaitoni pohjalta lähtisin työstämään unelmien päiväkotia Hallilan päiväkodin väelle.

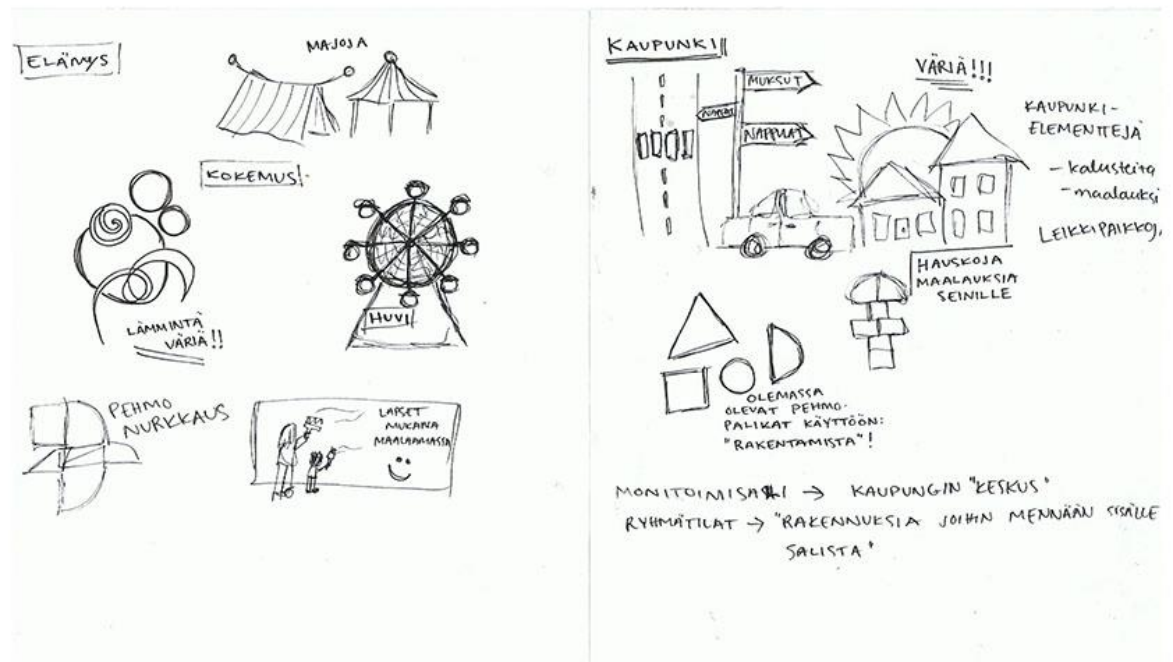
7 SUUNNITTELUPROSESSI

Suunnitteluprosessiin lähdin liikkeelle oikeastaan ensin haastatteleamalla Hallilan päiväkodin vastaavaa johtajaa. Myös havainnointi ja tilojen tutkiminen olivat osa suunnitteluprosessia. Sen jälkeen valitsin tutkimusmenetelmäksi osallistavan suunnittelun, sillä näin uskoin saavani parhaan mahdollisen avun työhöni, eli ottamalla itse tilojen pääsääntöiset käyttäjät mukaan. Näin pystyin myös pitkälti kartoittamaan asiakastarpeet Väyrysen, Nevalan ja Päivisen (2004, 219) prosessikuvausten mukaan, johon sisältyvät seuraavat kohdat:

- perustietojen keräys käyttäjistä
- käyttäjien tutkinta sekä tietojen tulkinta
- käyttäjän tarpeiden järjestäminen tärkeysjärjestykseen
- tulosten tarkastelu ja prosessin toteuttaminen

7.1 Ideointi ja luonnostelu

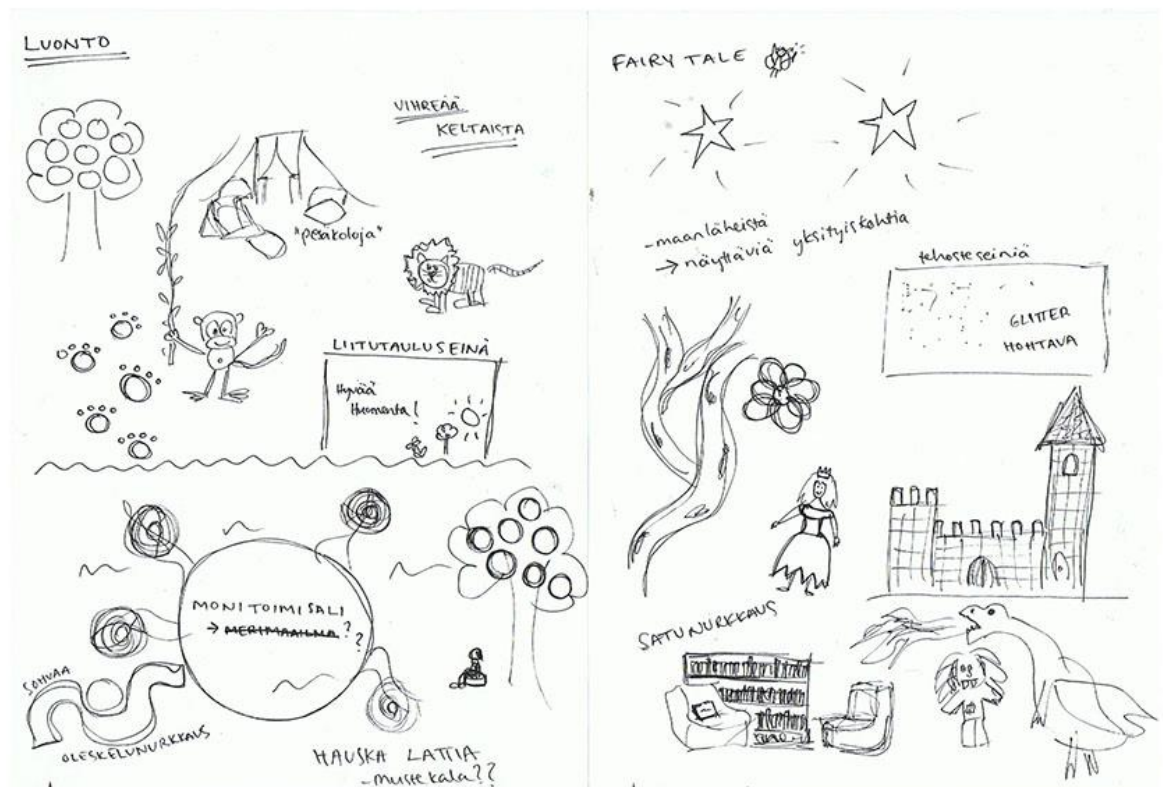
Ideointia lähdin työstämään pääasiassa sen jälkeen, kun olin käynyt pitämässä työpajat lapsille ja työntekijöille. Tulosten pohjalta lähdin miettimään ensin teemoja, joiden ympärille voisin lähteä työstämään kolmea eri sisustussuunnitelmakonseptia. Lähtökohtanani oli, että kokoaisin kolme mahdollisimman erilaista, jotta voisin antaa päiväkodille mahdollisimman laajan valikoiman, mutta joista kuitenkin olisi mahdollisuus löytää yksi selkeä suosikki, minkä työstäisin loppuun saakka. Pyrin myös miettimään ideoitani kannalta, jossa huomioisin mahdollisimman pitkälti tilan käyttäjien tarpeet, etenkin tarpeet, jotka olin huomionut erityisen tärkeiksi. Nämä tarpeet ovat lasten viihtyvyys, muuntautumiskyky, toiminnallisuus, työntekijöiden ergonomia sekä innostava ympäristö. Ideoita lähdin hakemaan katselemalla aiheeseen liittyviä kuvia, sekä selailemalla päiväkotikalusteisiin ja sisustuselementteihin erikoistuneiden yritysten kuvastoja.

Kuva 40. Ideointia teemoista päiväkotiin.

Teemoja konsepteihini lähdin hakemaan lasten workshop-tehtävien pohjalta. Kuvaritehtävän tulosten avulla löysin kolme teemaa: elämys, kaupunki ja luonto. Näitä teemoja lähdin luonnostelevaan ja miettimään erilaisten sisustuksellisten elementtien näkökulmista. Kaupunkiin löysin kivoja elementtejä, jotka toimisivat päiväkotiympäristössäkin, kuten tienviittoja, tiemerkintöjä, ruutuhyppelyä, värikkäitä seinämaalauksia sekä rakennustyömaita (Kuva 40). Päällimmäisenä ideana oli, että monitoimisali toimisi kaupungin räväkkänä keskustana, ja ryhmien tilat olisivat rauhallisempia rakennuksia, joihin mentäisiin ryhmien ovista sisään kuten rakennuksiin.

Elämysteemaa lähdin kehittämään lasten kiinnostuksesta huvipuistoon sekä sirkukseen. Yritin miettiä, mitä elämyksellistä voisi tuoda päiväkodin sisustukseen, ja mieleeni tulivat majat, erilaiset muodot sekä monet sellaiset jutut, joita olin ajatellut jo kaupunkiteemaan (Kuva 40). Molemmat teemat toivat mieleeni räikeät värit sekä hullunkurisen ympäristön. Mitä pidemmälle ideointia vein, sitä vahvemmin minulle tuli tunne, että nämä kaksi teemaa muistuttavat todella paljon toisiaan, ja lähtökohtana oli kuitenkin luoda kolme täysin erilaista konseptia. Päätinkin ideointivaiheessa, että yhdistäisin nämä kaksi teemaa kaupunkielämykseksi, jolloin saisin konseptista enemmän irti ja paremman kuvan ideastani myös asiakkaalle.

Kuva 41. Lisää teemojen ideointia.

Vahvana teemana yhdeksi minulla oli koko ajan mielessä luonto. Olin workshop-tulosten pohjalta huomannut, kuinka lapsia kiehtovat eläimet, luonto sekä lämmin ympäristö. Myös aikuisten värimaailman toiveet viittasivat pitkälti luontoon. Lähdin ideoimaan ja luonnostelemaan erilaisia luontoelementtejä, mitä voisi sisustuksella tuoda esiin (Kuva 41). Lattiaan halusin ehdottomasti tuoda luontoa jollain tapaa, esimerkiksi eläinten tassunjälkien avulla. Seinille yksityiskohdiksi halusin tuoda eläimiä ja akustiikka- sekä istuinratkaisuna toimivia istuintynypuita. Myös tumman liitutauluseinän halusin tuoda tähän muuten niin valoisaan ja lämpimään konseptiin. Ajattelin ensin monitoimisalia merimaailmaksi ja ryhmätiloihin metsä- ja viidakoteemaa, mutta päädyin lopulta jättämään koko merimaailman pois, ettei kokonaisuus menisi liian sekavaksi. Tilat ovat nykyään melko kolkot ja viileän väriset, joten tämä luonto konsepti voisi tuoda tiloihin lämpöä.

Kun olin päätenyt yhdistämään elämys- ja kaupunkiteeman yhdeksi, täytyi minun keksiä kolmas täysin erilainen teema vielä mukaan. Tutkin workshoppien tuloksia ja muistiinpanoja, joita olin kirjoitellut ylös, kun olin haastatellut lapsia workshopin aikana. Esiin nousi vahvana yksi idea, jota lähdin luonnostelemaan: satumaailma.

Lapset olivat toivoneet jotakin mielikuvituksellista sekä tytöt tietenkin prinsessoja ja keijuja. Pojilta oli tullut ideaa kauhumailmasta sekä seikkailupaikoista. Päätin tarttua näihin toiveisiin kootessani tätä teemaa yhdeksi konseptiksi. Näin heti satumailman luonnonläheisenä eli puunväriä kera värikkäin ja näyttävin yksityiskohdin satuhahmoja unohtamatta (Kuva 41). Tähän ideaan voisi luoda mitä upeimpia seinämaalauksia käyttäen hyödyksi erilaisia efektimaaleja. Myös monen toivoma satunurkkaus sopisi tähän teemaan kuin nenä päähän. Lopullisiksi teemoiksi valikoituivat siis ideointi- ja luonnosteluprosessin pohjalta: kaupunkielämys, luonto sekä satumailma.

7.2 Sisustussuunnitelmakonseptit

Loin kolme erilaista sisustussuunnitelmakonseptia kuvakollaaseiksi, joiden avulla voisin esittää asiakkaalle tunnelmaa ja värimailmaa, joita konsepteilla olen lähtenyt hakemaan. Kaikissa konsepteissa yhteistä on se, että halusin keskittyä tuomaan seinä- ja lattiapintoihin sekä tekstiileihin ja eri sisustuselementteihin jotakin erilaista, sillä päiväkotikalusteet ovat kaikki melko samaa kaavaa ja pitkälti koivun värisiä. Kaikissa konsepteissa halusin myös luoda monitoimisalista mukavan kohtaamis- ja kokoontumispaikan. Ryhmätiloihin halusin tuoda rauhallisemman tunnelman pinnoille kaikissa konsepteissa, sillä siellä lapset toimivat enemmän tilan sisustajina piirustustensa ja askartelujensa avulla. Jokaisessa konseptissa jokaiselle lapsiryhmälle oli ajatuksena löytää oma värinsä. Konseptien teemat ovat: kaupunkielämys, luonto sekä satumailma.

7.2.1 Konseptien esittely

Ensimmäinen konseptiehdotukseni on kaupunkielämys (Kuva 42). Ideana tässä konseptissa on, että monitoimisali toimisi niin sanottuna kaupungin keskuksena. Monitoimisalista löytyisi lattiasta erilaisia liikennemerkintöjä sekä esimerkiksi ruutuhypelyruutuja. Monitoimisaliin laitettaisiin myös tienviitat kertomaan, missä sijaitsee mikäkin ryhmä. Värimailma tässä konseptissa olisi todellakin värikäs. Etenkin salissa väreillä voisi leikitellä, mutta ryhmätiloissa värejä käytettäisiin hilli-

tymmin. Tekstiileissä näkyisi kaupunkiteema muotokielenä, sillä kaupungin muotokielestä minulle tulevat mieleen erilaiset kulmikkaat ja värikkäät muodot. Monitoimisalissa muotokieli voisi näkyä myös seinillä erikoismaalauksina. Seinämaalauksia voisi tuoda myös pieninä yksityiskohtina ryhmätiloihin. Nurkkaus monitoimisalissa, joka tällä hetkellä toimii lähinnä varastona, voisi muuntautua rakennus- ja peuhauspaikaksi. Sinne voitaisiin tuoda esimerkiksi paljon pehmeitä rakennuspali-koita.

Kuva 42. Kuvakollaasi konseptista 1 eli kaupunkielämys. (Kuvakollaasi 1 2015.)

Toinen konseptini, jota ehdotin, on luonto (Kuva 43). Tämän konseptin lähtökohtana oli lämmön tuominen päiväkotiin. Sen takia konseptin väreiksi valikoituivatkin keltainen, vihreä ja oranssi. Nämä värit tuovat mieleen luonnon ja auringonpaisteen. Yksityiskohdiksi niin monitoimisaliin kuin ryhmätiloihinkin voisi tuoda eläinhahmoja seinille erikoismaalauksina. Lisäksi tekstiileistä voisi löytyä eläinhahmoja. Monitoimisalin lattiaan laittaisin nykyisen ympyrän tilalle uuden ympyrän, joka olisi auringon muotoinen. Lattiaan voisi tuoda lisäksi lisätehosteeksi eri eläinten tassunjälkiä. Akustiikkaa lisäämään ja uuden istumajärjestelmän toisin saliin istuintynnyppuiden avulla. Puut ovat siis omenapuun muotoisia, ja omenat toimivat irro-

tettavina istuintyynyinä. Erikoisuutena toisin myös muuttuvan seinän, eli mustan liitutauluseinän, johon niin lapset kuin aikuisetkin pääsisivät näyttämään luovuu- tensa. Erikoisuutena toisin myös pieniin leikkihuoneisiin niin sanotut pesäkolot, joissa olisi mahdollisuus rakentaa majoja pehmeiden tyynyjen ja patjojen sekaan.

Kuva 43. Kuvakollaasi konseptista 2 eli luonto. (Kuvakollaasi 2 2015.)

Kolmas konseptiehdotukseni on satumaaailma (Kuva 44). Satumaaailma olisi hyvin maanläheinen väreiltään eli vaaleanruskeaa ja vaaleankeltaista. Sen vastapainoksi kuitenkin tuotaisiin näyttäviä ja räikeitäkin yksityiskohtia, kuten metallinhoitoista seinäväriä sekä satu-teemaisia tehostemaalauksia monitoimisaliin. Turkoosia, keltaista ja punaista tuotaisiin iloisina väripilkkuina tekstiileihin ja kalusteisiin, mahdollisesti myös ryhmätilojen seinille. Monitoimisalin nurkkaukseen rakennettaisiin satunurkkaus, jonne voisi rauhoittua lukemaan satuja sekä löhöilemään värikkäisiin säkkituoleihin.

Kuva 44. Kuvakollaasi konseptista 3 eli satumaaailma. (Kuvakollaasi 3 2015.)

7.2.2 Konseptin valinta ja perustelut

Menin 30. päivä maaliskuuta Hallilan päiväkodille esittelemään konseptiehdotukseni. Olimme sopineet, että useampi päiväkodin työntekijä kävisi kuuntelemassa ehdotukseni ja kertomassa oman mielipiteensä siitä, mikä konsepteista valittaisiin jatkokehittelyyn. Työntekijät kävivätkin joko yksin tai pareittain keskustelemassa kanssani. Kerroin heille, että he voisivat suosikin lisäksi valita muistakin konsepteista asioita, joista pitivät.

Kaupunkiteemassa pidettiin kovasti värien käytöstä sekä lattiaideoista. Heillä on tällä hetkellä paljon kolmipyöriä sisäkäytössä, joten he kokivat, että kaupunkiteemainen monitoimisali voisi innostaa lapsia pyörimään ja oppimaan liikennesääntöjä. Kaupunkiteemassa tykättiin myös tienviitta-ajatuksista, sillä uusien ihmisten on vaikea löytää eri ryhmien tiloihin sokkeloisissa päiväkodissa. Työntekijät pitivät kaupungin monista elementeistä, ja he kuvailivat niitä kivoiksi ja piristä-

viksi. Tuli kuitenkin lisäksi kommentti siitä, että kun eletään jo kaupungissa, niin ei mielellään haluaisi tuoda sitä myös sisätiloihin.

Luonto teemana herätti ristiriitaisia ajatuksia pääasiassa. Tykättiin sen lämpimästä ja raikkaasta värimaailmasta, mutta taas mietittiin, kyllästyttäisiinkö siihen nopeasti. Tykättiin myös värikkäistä lattiasuunnitelmista, joihin tulisi tassunjälkiä ja aurinko sekä seinille tulevista eläinhahmoista, sillä ne voisivat piristää lasten olemista päiväkodissa. Pohdittiin kuitenkin, olisivatko ne haitaksi, jos monitoimisalissa järjestettäisiin erilaisia näytelmiä, joiden teema ei olisi niin värikäs ja eläimellinen. Eniten kannatusta ideassa sai muuttuva seinä eli seinä maalattuna liitutauluksi, sillä se voisi innostaa vähemminkin luovia lapsia luovuuteen. Luontoteeman akustiikka ja istuintyynypuu ajatus oli myös toinen asia, mikä keräsi paljon positiivista palautetta. Suunnittelemastani peuhauspaikasta pidettiin kyllä ajatuksena, mutta se olisi lähes mahdotonta toteuttaa niin pieneen tilaan, sillä se vaatisi jatkuvaa valvontaa, ettei vain mitään pääsisi tapahtumaan. Työntekijät kertoivat myös, että kotileikit ovat lähellä lasten sydäntä, joten koin, ettei tilojen käyttötarkoitusta kannattaisi siis lähteä muuttamaan.

Satumaailmateeman maanläheinen värimaailma herätti ensin hieman keskustelua, mutta kuitenkin lopulta se koettiin miellyttäväksi. Metallinhoitoiset yksityiskohdat ja satuhahmot olivat työntekijöiden mieleen, sillä he uskoivat niiden miellyttävän myös lapsia. He pitivät myös värikkäistä yksityiskohdista, sillä ne toisivat kivaa piristystä muuten maanläheiseen ympäristöön. Työntekijät pitivät myös ajatuksesta, että nurkkauksesta tulisi ihan oikeasti satunurkkaus, johon voitaisiin kerääntyä löhöilemään satujen pariin, sillä lapset pitävät löhöilypaikoista. He innostuivat ajatuksesta vielä enemmän, kun kuulivat minulta, että lapset itse olivat toivoneet satunurkkausta. He pitivät satumaailmaa kaikista muuntautumiskykyisimpänä konseptina, sillä se oli värimaailmaltaan rauhallinen, mutta väripilkut siellä täällä toisivat siihen kuitenkin piristystä.

Pääasiassa palaute oli positiivista. Kaikista konsepteista pidettiin valtavasti, ja työntekijöillä olikin vaikeuksia valita yksi suosikki, vaikka kaikki ehdotukset olivat todella erilaisia. Se varmaankin oli syy, miksi valinta oli niin vaikea. Yksi työntekijöistä kannatti luontoteemaa, vaikka tykkäsi kyllä muidenkin teemojen maailmoista. Hän ehdotti myös, jos jokainen teema otettaisiin käyttöön ja sijoitettaisiin ryhmien

tiloihin. Muut työntekijät pitkälti arpoivat kaupungin ja satumaailman välillä, mutta päätyivät satumaailmaan. Mielenkiintoista tässä oli se, että työntekijät kävivät pääasiassa eri aikaan minun juttusillani, eivätkä tienneet, mitä muut ovat puhuneet, mutta silti he olivat niin samoilla linjoilla. Päätimme yhdessä lopulta, että kehittäisin eteenpäin satumaailmateemaa, sillä se oli mielenkiintoisin ja muuntautumiskykyisin sekä sopivin päiväkotiympäristöön.

7.2.3 Jatkokehittely

Jatkokehittelyä ajatellen työntekijöiltä tuli paljon hyviä toivomuksia keskustelumme lomassa. He toivoivat muun muassa sohvaa ja nojatuoleja heille itselleen käyttöön, jos tilat niin vain sallisivat. Työntekijät toivoivat, että suunnittelisin satumaailmaan sopivan erikoisen lattian monitoimisaliin, kunhan se ei rajoittaisi liikaa salin toimintaa. He myös toivoivat ääntä eristävää taiteovea satunurkkauksen ja salin välille, jotta satunurkkausta voisi käyttää toinen ryhmä rauhassa, jos toinen ryhmä on salissa. Koska he innostuivat ajatuksesta, että ryhmiin olisi jonkinlaiset opasteet, he itse ehdottivat, että jokaisen ryhmän ovi maalattaisiin sen omalla teemaväriellä. Näin olisi helppo ohjata uusi ihmisiä oikeisiin paikkoihin esimerkiksi ohjeistamalla: ”Mene sinne Muksujen tiloihin keltaisesta ovesta”.

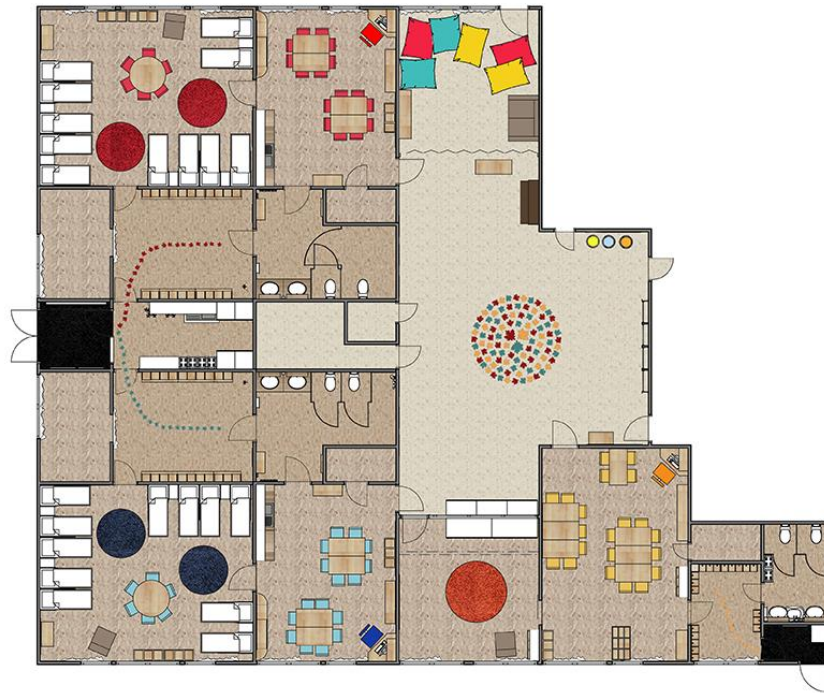
Nyt kun minulla on selvänä värimaailma ja teema, pystyn jatkokehittämään teemaa siten, että saan mukaan tutkimusaiheet, joita tässä työssäni olen käynyt läpi. Pääsen näin ollen kehittämään ideaani ergonomiseen suuntaan, kun lähden tekemään erilaisia tilallisia ratkaisuja sekä valitsemaan kalusteita. Eri ikäryhmät tulen huomioimaan eritoten salin suunnittelussa. Värien yhdistämistä ja käyttöä olen jo tutkinut luodessani alustavat konseptit, mutta pääsen enemmän syventymään siihenkin aiheeseen, kun saan alkaa tekemään lopullisia pintamateriaali-, tekstiili- ja kalustevalintoja. Jatkokehittelyn tuloksena pyrin siis saamaan lopullisen suunnitelman, joka on värillisesti toimiva, eri ikäryhmät huomioon ottava, työergonomiaa edistävä sekä asiakasta miellyttävä. Jatkokehittelyä lähden toteuttamaan apuna käyttäen 3D-mallinnusohjelma ArchiCADia. Näin saan luotua itselleni, ja asiakkaalle mahdollisimman todellisen tuntuksen kuvan suunnitelmastani.

8 LOPULLINEN SUUNNITELMA

Lopullisen suunnitelman (Kuva 45) luomisessa käytin inspiraationa satumaailmateemaa. Satumaailmasta hain lähinnä värimaailmaa sekä joitain yksityiskohtia. Lopulta satumaailmasta muotoutui oikeastaan enemmänkin satumetsä. Teeman pohjalta loin suunnitelman joka koostuu värimaailmaltaan ruskean eri sävyistä, turkoosista, punaisesta sekä keltaisesta, lisämausteena puu materiaalina sekä metallinhohto koristeena. Tähän kaikkeen lisäsin hoitajien työergonomian, ja erikäryhmien huomioinnin sekä tietenkin myös päiväkotisuunnittelua koskevat säädökset.

Lopullisessa suunnitelmassa kaikkien tilojen tummanruskeat lattialistat ja ovenpielet maalataan valkoisiksi tuomaan valoisuutta, mutta kuitenkin tummanruskeat ikkunankarmit jätetään tuomaan vähän särmää ja kontrastia. Kalusteet tiloihin on pitkälti valittu päiväkotisisustukseen perehtyneen yrityksen mallistoista. Kaikkien tilojen kalusteet ovat keskenään yhteensopivat ja helposti liikuteltavissa, joten kalusteita voi näin ollen hyödyntää muuallakin, kuin tilassa johon olen ne valinnut. Kalusteet ovat pääasiassa hoitajien työergonomiaa tukevat, mutta myös lasten käytettävissä olevia.

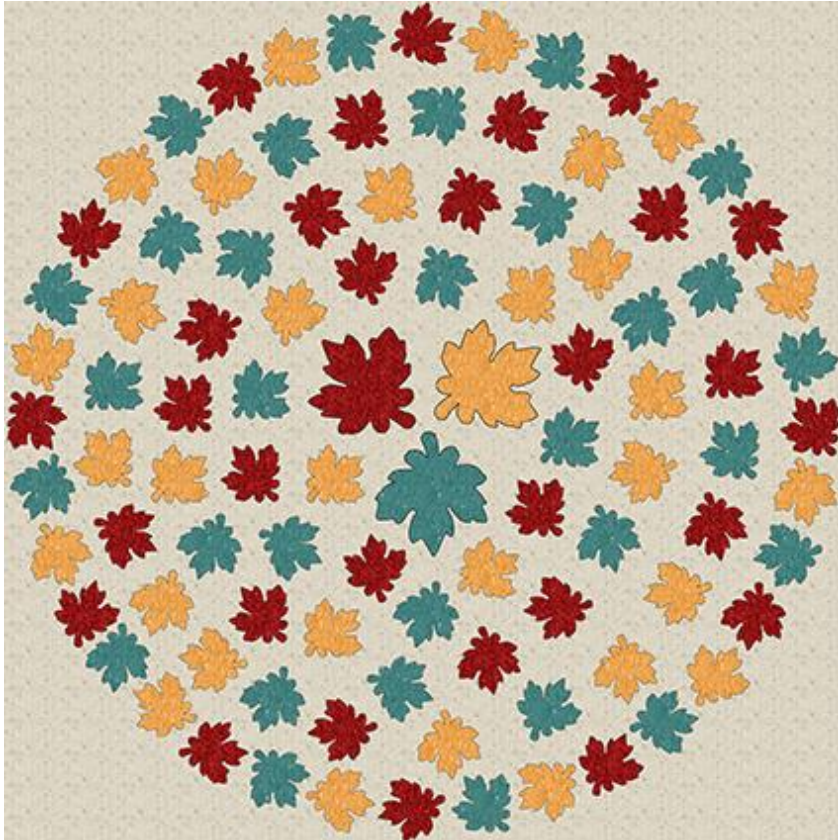
Suunnitelmassani valitsin jokaiselle ryhmälle oman värin, jotka kohtaavat toisensa monitoimisalissa: Naperoille punaisen, Nappuloille turkoosin sekä Muksuille keltaisen. Lopullisen suunnitelman mallinsin 3D-kuviksi ArchiCADilla. Asiakkaalle kokosin suunnitelmasta kansion huonekorttien, tuotelistausten sekä 3D-kuvien kera. Sisustussuunnitelmani ei sisällä budjettilaskelmaa, sillä en saanut asiakkaalta budjettia. Myös suurin osa yrityksistä, joiden tuotteita suunnitelmaani valitsin, laskee tarjoukset urakkakohtaisesti, ja vielä mielellään oikeana ajankohtana. Budjettilaskelma olisi näin ollen jäänyt todella vajavaksi. Tuotelistauksista kuitenkin löytyy suuntaa-antavat hinnat, jos olen ne selville saanut.

Kuva 45. Lopullisen suunnitelman pohjakuva.

8.1 Monitoimisali

Monitoimisaliin valitsin beigehtävän harmaan päiväkotiin soveltuvan vinyylilattian. Suurin piirtein salin keskelle suunnittelin lehtikuvioista muodostuvan ympyrän (Kuva 46). Lehtien materiaalina käytin samaa lattiaa, mutta väreinä turkoosi, keltainen sekä punainen. Vaalean lattian valitsin tuomaan saliin lisää valoa sekä tilan tuntua. Neutraali väri lisäisi myös salin muunneltavuutta. Jotakin erikoista halusin kuitenkin saliin tuoda hieman erilaisella ympyrällä, jossa yhdistyy väreinä ryhmätilat, joihin salista pääsee kulkemaan. Erikoisella ympyrällä pyrin myös innostamaan lapsia liikkumaan ja leikkimään. Ympyrää voi hyödyntää erilaisissa liikunta- ja yhteisleikeissä sekä lasten omissakin leikeissä. Koska tämä erikoisuus löytyy lattiatasolta, voivat kaikki ikäryhmät käyttää ympyrää höydyksi. Myös ihan pienimmät, sillä ihan pienetkin lapset havaitsevat kirkkaita värejä, ja voivat näin innostua liikkumaan ja oppimaan uutta.

Kuva 46. Monitoimisaliin suunnittelemani lehtiympyrä.

Salin seinistä suurin osa maalataan lämpimällä vaalealla ja loput lämpimällä vaaleanruskealla. Salin pitkälle seinälle maalataan erikoismaalauksia, jotka koostuvat metallinhohtoisista satumaisista vuorista sekä värikkäistä lentelevistä ja hyppelevistä linnuista (Kuva 47). Samanlaiset erikoismaalaukset maalataan myös satunurkkauksen seinälle. Erikoismaalauksilla pyrin tuomaan lasten toivomaa väriä ja satumaailmaa tiloihin. Ne tuovat saliin myös erikoisemman sävöyksen, eivätkä seinät ole vain tylsän yksiväriset. Näin seinille tulee myös kaunista kontrastia vaalean pohjan ja kirkkaiden lintuhahmojen välille. Metallinhohtoisilla vuorimaalauksilla tilaan saadaan leikki valon ja värin välille, sillä helmiäismaali muuttuu eri valaistuksessa tummasta vaaleaan.

Kuva 47. Salin seinän erikoismaalauksia sekä punainen ovi, joka vie Naperoiden tiloihin.

Naperoiden ryhmätilan ovi maalataan punaiseksi (Kuva 47), Nappuloiden turkoo-siksi (Kuva 48) ja Muksujen keltaiseksi (Kuva 49). Tällä tavalla erotetaan ryhmien ovet muista ovista sekä viestitään uusille tiloihin tulijoille, mistä ovesta pääsee mi-hinkin ryhmään.

Salista löytyy tällä hetkellä puolapuut (Kuva 49) sekä suuri kattokiinnitteinen valkokangas, jotka jätetään olemassa oleville paikoilleen. Puolapuut on koettu tar-peelliseksi ryhmätoiminnassa sekä valkokangasta on käytetty erilaisissa juhlatilai-suuksissa.

Kuva 48. Turkoosi ovi, joka vie Nappuloiden tiloihin. Vieressä näkyy myös valkoiset kaapit.

Monitoimisali on suuri tila, joten sinne asennetaan seinille turpeesta valmistettuja akustiikkalevyjä (Kuva 49) vähentämään kaiun määrää. Akustiikkalevyt sävytetään samoilla värisävyillä, kuin mitä ryhmätiloissa tehosteväreinä käytetään, eli punaisella, turkoosilla ja keltaisella. Levyjä voi käyttää myös kiinnityspintana, joten seinäpinta-ala esimerkiksi lasten töiden esillepanossa ei näin vähene ollenkaan. Akustiikkalevyjen röpelöinen pinta sopii mainiosti satumaailma-/metsäteemaan, sillä sadut eivät ole ainoastaan kimmallusta ja prinsessoja, vaan ne ovat mielestäni myös rouheata pintaa ja peikkoja. Akustiikkalevyt parantavat työntekijöiden työergonomiaa kuuloaistin kannalta. Värjätty levyt tuovat myös lisää värisävystä erikoismaalausten rinnalle muuten niin neutraaleille seinille.

Kuva 49. Istuintyynyneet ja istuintyynyjä leviteltynä lattialle. Seiniltä löytyy myös akustiikkalevyjä sekä oikealla näkyy Muksujen tiloihin vievä ovi.

Salista tehdään kokonaan penkitön ja penkkien tilalle hankitaan värikkäitä istuintyynyjä sekä vaunut, joihin tyynyt voi koota pinoon, kun niitä ei tarvitse (Kuva 49). Istuintyynyvaunut vievät pienen tilan ja niissä on rullat alla, joten niitä voi tarvittaessa liikutella helposti myös tilasta pois. Tyynyt ovat helppo tapa istua, niin pienille kuin suuremmillekin lapsille, sekä ne tuovat työntekijät myös lasten mukana lattialle istumaan ja touhuamaan. Pitkät penkit voidaan tarvittaessa säästää varastossa tarpeen tullen, kun esimerkiksi vanhemmat saapuvat paikalle erilaisiin juhliin. Pieniä liikuntavälineitä varten tilaan sijoitetaan puinen rullilla liikkuva kannellinen arku.

Salissa on olemassa jo suuret valkoiset kaapit, jotka asiakas on todennut hyväksi säilytystilaksi. Suunnitelmassani ne siirretään nykyiseltä paikaltaan nurkkaan, joka on lähelle Nappuloiden ovea (Kuva 50). Näin salin aktiiviseen osaan saadaan enemmän liikkumatilaa. Kaappien uudessa paikassa sijaitsi ennen musiikkinurkkaus.

Kuva 50. Salin valkoiset säilytyskaapit uudessa paikassa.

Uusi musiikkinurkkaus koostuu pianosta ja soitinvaunusta, johon saa kerättyä niin pienet kuin suuretkin soittimet yhteen kasaan. Musiikkinurkkaus siirretään siis valkoisten kaappien alta vastakkaiselle puolelle salia lähelle satunurkkausta (Kuva 51). Alue, joka toimi ennen lähinnä varastotilana, saa uuden funktion satunurkkauksena. Satunurkkaus erotetaan salitilasta puisella ääntä eristävällä taiteovella (Kuva 52). Näin satunurkkaukseen saadaan oma rauha, jos salissa on toinen ryhmä temmeltämässä. Saliin kuitenkin saadaan tarvittaessa satunurkkauksesta lisää tilaa, jos taiteovi avataan kokonaan. Musiikkinurkkausta saadaan myös jatkettua satunurkkaukseen, jos tarvetta, kun se on sijoitettu taiteoven toiselle puolelle.

Kuva 51. Musiikkinurkkauksen uusi paikka, sekä taka-alalla näkyy satu-nurkkaus.

Kuva 52. Salin ja satunurkkauksen jakava taiteovi näkyy kuvassa takana.

Satunurkkaukseen jätetään jo olemassa oleva kirjahylly sen mukaiseen tarkoitukseen. Nurkkaukseen sijoitetaan kuusi säkkituolia: turkooseja, punaisia ja keltaisia (Kuva 53). Sinne sijoitetaan myös sohva ruskehtavalla verhoilulla lähinnä työntekijöitä, ja heidän ergonomiaansa ajatellen, sillä aikuisen ihmisen on mukavampi istua sohvalla kuin puolimaata säkkituolissa. Ikkunaan teetätetään kaksi pitkää verhoa valkoisesta kankaasta, johon on punaisen ja beigen eri sävyillä painettu lehmuksen lehtiä muistuttavia kuvioita. Satunurkkauksen toteutin lasten toiveesta, ja mielestäni tilasta puuttui kokonaan paikka, johon voidaan kokoontua yhdessä rauhoittumaan ja loikoilemaan. Säkkituolit ovat myös hoitajien mukaan lasten suuri rakkaus, joten niitä valitsin nurkkaukseen rutkasti. Säkkituolit ovat sen verran isoja, että niihin mahtuu useampikin lapsi kerralla istumaan.

Kuva 53. Satunurkkausta ja sen säkkituoleja salin puolelta katsottuna.

Salin valaistukseen en suunnitelmassa puuttunut, sillä se on koettu toimivaksi. Ehdotin kuitenkin asiakkaalle, että tarpeen tullen vanhat loisteputkivalaisimet voi vaihtaa uusiin modernimpiin versioihin varustettuna himmentimillä. Katto säilyy

valkoisena sekä katon olemassa oleva akustiikka jää paikalleen, sillä en koe tarvetta lähteä muuttamaan jo valmiiksi hyvää ja tilaan sopivaa.

Monitoimisalin huonekortti löytyy liitteestä 9.

8.2 Naperot ja Nappulat

Naperoiden ja Nappuloiden tilat ovat 5-6-vuotiaiden lasten pääympäristöä. Naperoiden päävärinä suunnitelmassa on punainen ja Nappuloiden turkoosi. Tilat ovat toistensa peilikuvat, joten tilat ovat pitkälti identtiset, mutta pintojen sekä huonekalujen värit olen valinnut molempien ryhmän päävärin mukaan.

8.2.1 Ryhmätila 1

Naperoiden ja Nappuloiden ryhmätilaan 1 asennetaan julkisen tilan tummanbeige vinyylilattia. Tummahoiko lattia tuo yhtenäisyyttä tummiin ikkunankarmeihin sekä pehmentää ja tasapainottaa muuten tilan vaaleaa ilmettä. Naperoiden tilan seinät maalataan vaaleanruskealla, joka taittaa hieman punaiseen. Nappuloiden tilan seinät maalataan taas vaaleanharmaalla, joka taittaa hieman lämpöiseen ruskeaan. Ryhmätilaan tulee vaaleat seinäpinnat, sillä mielestäni ryhmätiloissa seinillä tulee näkyä lasten käsiala enemmän, eli seinäpinta-ala on varattu lasten piirustuksille ja askarteluille. Vaaleilla seinäsävyillä saadaan tilaan myös niin sanottua lisätilan tuntua. Yhdelle seinälle kuitenkin maalataan erikoiseksi yksityiskohdaksi 21 lintua lentelemään, Naperoille punaisia lintuja (Kuva 54) ja Nappuloille turkooseja lintuja (Kuva 55). Nämä linnut kuvastavat aikajanaa, jolle voi lappujen avulla laittaa lasten syntymäpäivät aikajärjestykseen. Tämä edistää esimerkiksi lasten vuodenaikojen ja kuukausien oppimista.

Kuva 54. Naperoiden lintu seinämaalaukset sekä kotikeittiö.

Kuva 55. Nappuloiden lintu seinämaalaukset sekä kotikeittiö.

Akustiikkaa parantamaan lisätään ryhmätilaan samoja akustiikkalevyjä kuin monitoimisaliinkin, kummallekin ryhmälle vain omalla tehostevärillään. Näin parannetaan myös ryhmätilan 1 akustiikkaa sekä tuodaan ryhmien omaa väriä hieman lisää esille tilassa. Levyjä voidaan tässäkin tilassa käyttää kiinnityspintana lasten töille.

Tilaan hankitaan neljä suorakulmaista 72 cm korkeaa pöytää, jotka sijoitellaan kahdeksi pöytäryhmäksi (Kuva 56). Pöydät ovat koivunvärisiä. Pöytien ympärille hankitaan 16 korkeaa lastentuolia, joista istuin- ja selkänojaosa ovat Naperoilla punaiset (Kuva 54) ja Nappuloilla turkoosit (Kuva 56). Lasten tuolit ovat korkeudeltaan myös aikuisten käytettävissä, joten näin tuodaan samat kalusteet helppokäyttöisiksi kaikille tilaa käyttäville ikäryhmille. Tuolista löytyy askelmat, jotta lapsi pääsee helposti tuolille. Työntekijöiden ergonomiaa parantaa lisäksi myös tuolien kevyt, mutta tukeva rakenne, jolloin tuoleja on helppo liikutella, eikä vartalo näin ollen yllirasitu.

Kuva 56. Nappuloiden ryhmätila 1, jossa näkyy oikealla myös matala hyllykokoisuus.

Tilaan hankitaan matala hyllykokonaisuus (Kuva 56), josta löytyy niin hylly kuin kaappitilaakin. Kokonaisuus on pääasiassa koivua, mutta tehosteeksi tuodaan eriväriset kaapin ovet ryhmän tehostevärin mukaan. Kokonaisuus on matala, sillä sitä voi käyttää apuna ruuan tarjoilussa lapsille.

Olemassa oleva tietokonepöytä jätetään tilaan, mutta sen yläpuolelle hankitaan kaksi uutta leveämpää hyllyä tulostimelle ja muulle tietokonetavaralle (Kuva 57). Tietokonetuoliksi hankitaan ergonominen Salli–satulatuoli, sillä nykyiset tietokone-tuolit ovat lähinnä tyyliä ”mitä nyt varastosta sattui löytymään”. Verhoiluna satula-tuolissa Naperoilla on punainen nahka ja Nappuloilla sininen nahka. Tietokone-pöydän viereen seinälle hankitaan kolmesta erikokoisesta koivuisesta hyllymoduulista kokonaisuus, joihin tulee yksityiskohdiksi oransseja ja punaisia akryylitaustoja Naperoille (Kuva 57). Nappuloiden hyllykokonaisuuden akryylitaustat ovat sinisiä ja oransseja. Samalle seinälle hankitaan matala koivuinen hyllykkö rullilla sekä kolmella irtonaisella laatikolla. Nämä laatikot ovat Naperoilla punaiset ja Nappuloilla turkoosit. Näiden säilytysjärjestelmien valinnan taka-ajatus on, että tavarat ovat helposti myös lasten saatavilla, ja säilytysjärjestelmät rohkaisevat sekä innostavat lasta leikkiin ja itsenäiseen toimintaan. Molempien ryhmätilasta 1 löytyy tällä hetkellä korkea laatikosto 24 laatikolla, joka jää molempien tilaan. Seinälle hankitaan seinäkello puukehyksellä, jotta myös kello olisi samaa teemaa materiaaaliltaan.

Kuva 57. Naperoiden tietokonenurkkaus ja moduulihyllykkö.

Naperoiden kotikeittiön taso vaihdetaan punertavanruskeaan puuhun sekä vetimet vaihdetaan uusiin (Kuva 54). Välitila laatoitetaan korallinpunaisilla mattapintaisilla seinälaatoilla. Yläkaappeihin asennetaan tarvittaessa lukot, jotta ryhmien tiloihin saadaan myös tarvittavaa lukollista tilaa. Pienillä muutoksilla Naperoiden kotikeittiötä saadaan raikastettua, ja yhtenäistettyä muiden tilojen teemaan. Keittiö säilyy aikuisten mittasuhteessa, jotta työntekijöiden selkä ei altistu jatkuvalle kumartelulle. Kotikeittiöön hankitaan kuitenkin korokejakkara, jonka avulla lapsi pääsee myös altaalle tarvittaessa. Nappuloiden matala kotikeittiö uusitaan kokonaan mukaillen Naperoiden keittiötä niin materiaaleilta kuin mitoiltaankin (Kuva 58). Välitilan laatan väri Naperoilla vain on vaaleanturkoosi.

Kuva 58. Nappuloiden kotikeittiö vasemmalla sekä akustiikkalevyjä oikealla seinällä.

Ikkunoihin teetätetään kaksi suoraa pitkää verhoa punaisesta puukuviokankaasta Naperoille (Kuva 57) ja turkoosista puukuviokankaasta Nappuloille (Kuva 56). Verhot ovat paloturvalliset julkisen tilan verhot, ja sopivat kuosiltaan satuteemaani sekä ne löytävät paikkansa päiväkotiympäristöstä.

Olemassa oleva valkoinen katto sopii mielestäni tilaan, sillä se tuo lisää tilan tuntua ja valoisuutta. Myös valaistus on tilassa kunnossa, sillä tilassa on suurehko ikkunat tuomassa valtavan määrän luonnollista valoa keinovalaistuksen lisäksi. Katon akustiikkalevyt jätetään paikalleen, sillä niitä voi akustiikan parantamisen lisäksi käyttää myös lasten roikkuvien askarteluiden kiinnityspintana.

Naperoiden ja Nappuloiden ryhmätilojen 1 huonekortit löytyvät liitteistä 10 ja 11. Kotikeittiöiden projektiot löytyvät liitteistä 24 ja 25.

8.2.2 Ryhmätila 2

Molempien ryhmätilaan 2 asennetaan sama vinyylilattia samalla värillä, kuin ryhmätilaan 1. Näin saadaan yhtenäisyyttä tiloihin sekä tuodaan myös lämpöä ruskealla sävyllä. Seinävärit kulkevat myös samalla kaavalla kuin ryhmätilassa 1, mutta ryhmätilaan 2 ei tule lintumaalauksia. Tähänkin tilaan asennetaan turveakustiikka-levyjä seinille molempien omalla tehostevärillä sävytettynä (Kuva 59 & 60), sillä ryhmätila 2 toimii nukkumahuoneena, joten akustiikkaa tulee parantaa.

Kuva 59. Naperoiden kaappisängyt kuvassa kiinni. Seinillä näkyy myös akustiikka-levyjä.

Tilaan hankitaan kymmenen kaappisängyä (Kuva 60), joissa on kaksi sänkyä per kaappi. Lisäksi hankitaan vielä yksi kaappisängy, jossa on yksi sänky. Näin saadaan nukkumapaikkoja 21 kappaletta. Kaappisängyistä löytyy vierähtämissuojat, jotta sänky on turvallinen nukkua lapselle. Nostoa ja laskua pehmentävät kaasujouset. Sängyt on varustettu myös automaattisella turvalukituksella, joka lukitsee sängyt yläasentoon, kun ne nostetaan kaappiin. Tämä nopeuttaa ja helpottaa

myös hoitajien työtä. Sängyt sijoitetaan kiertämään seiniä. Kaappisängkyjen väleihin hankitaan välikaappeja, jotka tuovat lisää kaivattua säilytystilaa. Ne tuovat myös sängkyjen väleihin tilaa, jotta hoitajien on helppo päästä lasten luokse tarpeen tullen. Kaappisängyt olivat asiakkaan toive, mutta ne ovat myös mielestäni hyvä ratkaisu, sillä kun huoneessa ei nukuta, saadaan tila nopeasti käyttöön muuhun toimintaan nostamalla sängyt takaisin kaappeihin (Kuva 59). Kaappisängyt ovat väriltään valkoiset, jotta huone säilyy valoisana, kun kaapit ovat kiinni.

Kuva 60. Nappuloiden kaappisängyt aukaistuina.

Tilaan hankitaan kaksi puoliympyrän muotoista 72 cm korkeaa pöytää, jotka sijoitellaan kuvan mukaisesti (Kuva 61 & 62). Pöydät ovat koivun värisiä. Pöytien ympärille hankitaan 6 kappaletta samoja tuoleja kuin ryhmätilaan 1, joista istuin- ja selkänojaosa ovat punaiset Naperoilla ja turkoosit Nappuloilla, muuten ne ovat myös koivua.

Kuva 61. Naperoiden pyöreä pöytäryhmä, matalat hyllyköt sekä takana näkyy myös nukutustuoli.

Ikkunoiden eteen hankitaan kaksi matalaa hyllykköä punaisilla irtolaatikoilla Nape-roille (Kuva 61), ja turkooseilla irtolaatikoilla Nappuloille. Hyllyköistä löytyy rullat, jotta niitä on helppo liikutella tarvittaessa paikasta toiseen. Tilaan hankitaan lisäksi puinen laatikko kannella, jossa voi säilyttää esimerkiksi leluja. Tilaan tulee siis yksinkertaisia lelujen ja pelien säilytysratkaisuja, jotta lelut saa helposti kerättyä kaasaan ja kalusteet liikutettua vapaaseen tilaan, kun kaappisängyt avataan nukku-mista varten. Tilaan hankitaan lisäksi ruskehtava nukutusnojatuoli (Kuva 61 & 62), jotta hoitaja voi oleskella tilassa myös mahdollisimman mukavassa ja ergonomi- sessa asennossa, kun lapset nukkuvat. Ruskehtava väri on sama kuin monitoimi- salin sohvassa, sillä se säilyttää näin yhtenäisyyden tilojen kalusteiden välillä, se- kä pitäytyy yleensäkin suunnitelman värimaailmassa.

Lattialle hankitaan kaksi halkaisijaltaan 160cm pyöreää nukkamattoa, joilla on lap- senkin mukava leikkien lomassa istuskella. Matot toimivat myös istuinalustana ryhmätoiminnassa. Naperoiden tilaan tulee matot punaisena (Kuva 61) ja Nappu-

loiden tilaan sinisenä (Kuva 62). Mattojen materiaali on likaa ja pölyä hylkivä, joten matot pysyvät siistinä vähäiselläkin pesulla. Yhtenäisyyttä ryhmätilojen välillä jatketaan tuomalla tilaan samat pitkät paloturvalliset verhot kuin ryhmätilassa 1. Mielestäni ryhmien tiloissa säilyy harmoninen ja yhteensopiva tunnelma, kun tekstiilit eivät vaihdu joka tilassa eri kuoseihin ja väreihin.

Kuva 62. Nappuloiden pyöreä pöytäryhmä ja nukutustuoli. Takana näkyy myös lelulaatikko.

Ryhmätila 2 toimii nukkumahuoneena, joten tilan loisteputkivalaisimet vaihdetaan pyöreisiin himmentimillä varustettuihin LED-valaisimiin. Päiväkodin nukkumatiloihin suositellaan käytettäväksi himmennettäviä valaisimia, joten sen vuoksi päädyin tähän valintaan.

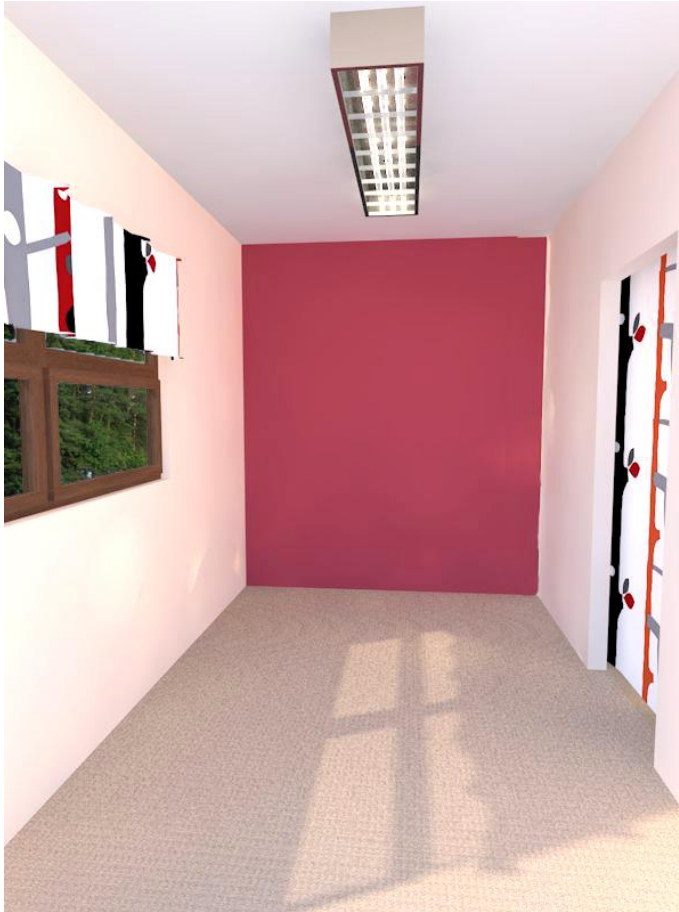
Katto, ja sen akustiikka säilyy ennallaan, sillä valkoinen katto toimii myös tässä tilassa. Valkoinen katto kun heijastaa valoa suuremmalle alueelle. Katon olemassa olevat akustiikkalevyt toimivat akustiikan parantajina tässäkin tilassa sekä lisäävät mahdollisuuksia laittaa esille lasten taiteellisia tuotoksia.

Naperoiden ja Nappuloiden ryhmätilan 2 huonekortit löytyvät liitteistä 12 ja 13.

8.2.3 Pieni leikkihuone

Naperoilta ja Nappuloilta löytyy molempien omien eteistilojen yhteydestä pieni leikkihuone. Leikkihuoneet säilytän kotileikkien keskuksena, sillä työntekijöiltä oli tullut kommentteja, että kotileikit ovat sekä tytöille että pojille todella tärkeitä. Leikkihuoneen kalustukseen en siis puuttunut, sillä kalustus koostui lasten leikkihuonekaluista.

Lattiaan asennetaan sama lattia kuin ryhmätiloihinkin tuomaan pieneen tilaan lämpöä. Tietenkin myös yhtenäisyys säilyy näin tilojen välillä. Yksi seinä leikkihuoneesta maalataan tehosteeksi kirkkaalla värillä: Naperoilla punaisella (Kuva 63) ja Nappuloilla turkoosilla (Kuva 64). Tehosteseinällä haluan tuoda pieneen tilaan jotakin näyttävää, kun tilan sisustus muuten on aikailla lasten käsissä. Muut seinät maalataan rauhallisilla vaaleilla värisävyillä, joita käytettiin myös ryhmätilojen seinien maalaukseen.

Kuva 63. Naperoiden leikkihuone.

Leikkihuoneen ikkunaan teetätetään kappaverho samasta kankaasta kuin muissakin ryhmätiloissa ryhmän omalla värillä (Kuva 63 & 64). Leikkihuoneen oviaukkoon myös oven sijaan asennetaan pitkä oviverho kyseisestä kankaasta (Kuva 63 & 64). Näin lapset ovat paremmin hoitajien ulottuvilla, ja kuuloetäisyydellä, kuin oven takana. Verho tuo myös kivaa säväystä, niin leikkihuoneen, kuin eteisenkin puolelle.

Kuva 64. Nappuloiden leikkihuone.

Valaistus tilassa on tällä hetkellä toimiva, joten sen en kokenut tarvitsevan muutosta. Mielestäni yksi loisteputkivalaisin, ja ikkuna, riittävät valaisemaan näinkin pienen tilan hyvin. Tämän hetken valkoinen katto sopii pieneen tilaan mainiosti tuomaan lisävaloa.

Leikkihuoneiden huonekortit löytyvät liitteestä 14.

8.2.4 Eteinen

Eteisen lattiaan asennetaan liukastumista ehkäisevä turvalattia värisävyllä beige, sillä lapsella yleensä on vauhti päällä, ja jos kengät ovat märät, niin liukastumisen riski on suuri. Lattiaan asennetaan lisämausteeeksi vinyylilattiasta Naperoille punaisia lehtikuvioita poluksi naulakoille (Kuva 65) päin ja Nappuloille turkooseja lehti-

kuvioita (Kuva 66). Lehdet toimivat hauskana opasteena pääasiassa lapselle, mihin tulee mennä, että löytää omaan ryhmäänsä, sillä Nappuloilla ja Naperoilla on yhteinen kuraeteinen ja tuulikaappi, ja näin ollen myös sisäänkäynti. Lehdet alkavat siis jo kuraateisesta, ja lähtevät sieltä omalla värillään johdattamaan oikeaan ryhmään.

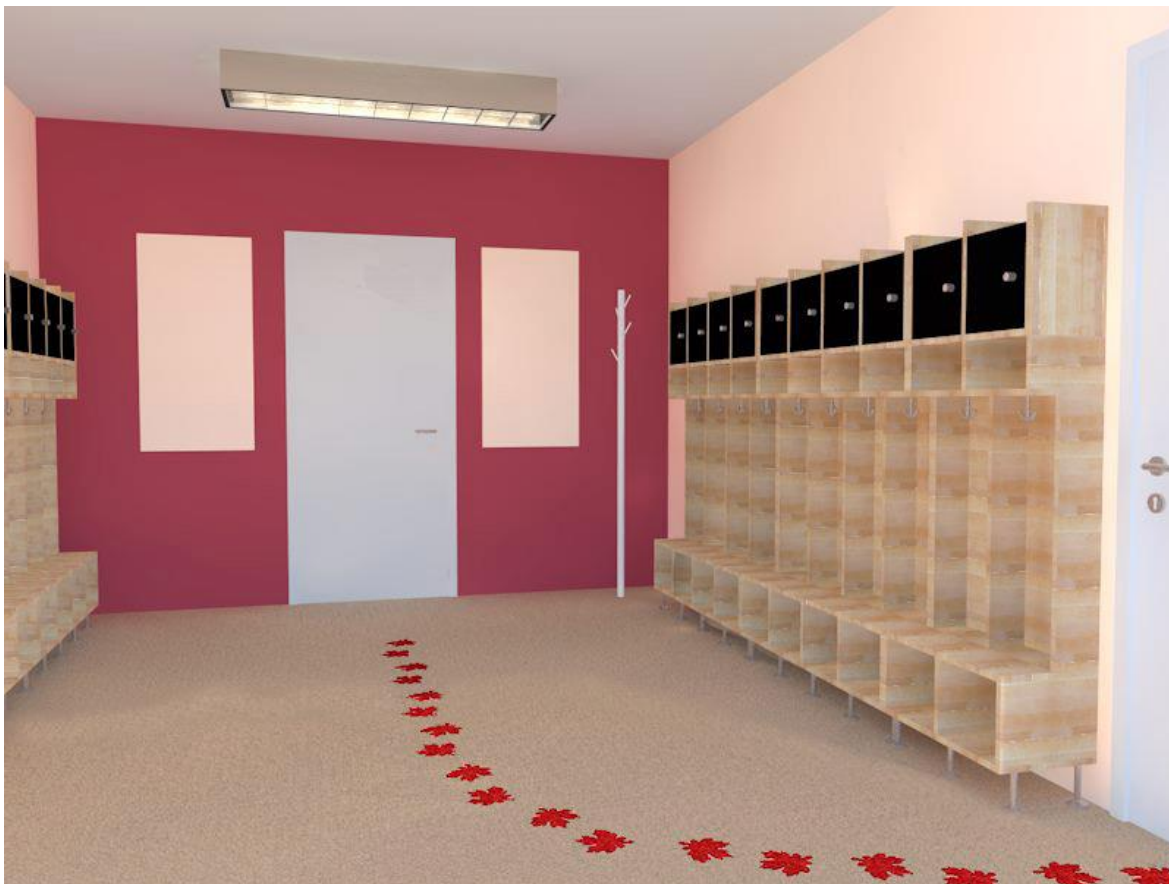
Kuva 65. Naperoiden lehtikuviot, jotka tulevat kuraateisesta.

Kuva 66. Nappuloiden lehtikuviot lattiassa.

Naperoiden eteiseen maalataan punainen (Kuva 67), ja Nappuloille turkoosi (Kuva 68) tehosteseinä vaaleiden seinien rinnalle. Tehosteseinällä haluan viestiä eteiseen tulijalle jo selkeästi, että mikä on ryhmän oma väri. Se tuo myös lämmintä tunnelmaa eteiseen tultaessa, ja mukavaa kontrastia vaaleiden seinien sekä kalusteiden rinnalle.

Eteiseen tuodaan akustiikkalevyjä vähentämään kaikua, mutta myös kiinnityspinnaksi, sillä eteinen on päiväkodissa paikka, johon on helppo kiinnittää viestejä vanhempien nähtäväksi. Akustiikkalevyt tulevat tehosteseinälle, joten tässä huoneessa akustiikkalevyt eivät olekaan kirkkaita, vaan sävytetty tilojen vaaleammalla värisävyllä. Eli Naperoilla punertavan vaaleanruskealla (Kuva 67) sekä Nappuloilla lämpimän harmaalla (Kuva 68).

Kuva 67. Naperoiden tehosteseinä akustiikkalevyillä sekä naulakot.

Eteiseen hankitaan uudet naulakkolokerot (Kuva 67 & 68) siten, että paikkoja tulee 21. Valitsin tilaan melko korkeat lokerot, sillä niihin saadaan jo melko isojen 5-6-vuotiaiden lasten vaatteet roikkumaan koko pituudeltaan, eivätkä ne jää laahaamaan maata. Pitkät ja kapeat lokerot lisäävät myös enemmän tilan tuntua kuin nykyiset matalat ja syvät lokerot. Hoitajien on lisäksi helpompi auttaa lapsia pukeutumisessa, kun naulakot ovat korkeammat. Näin ollen hoitajien selkäkään ei joudu olemaan kumarassa asennossa koko ajan, kun lapset pääsevät esimerkiksi seisomaan pukeutumispenkille, joka löytyy joka lokeron edestä. Naulakkolokeroiden kaappien ovet käsitellään liitutaulumaalilla, joten kaappeihin saa kirjoitettua kenen mikäkin naulakko on. Oviin voi myös kirjoitella viestejä esimerkiksi vanhemmille, ja lapset voivat itsekin koristella omia naulakoitaan, kun oven pinta on muunneltavissa koska vain. Musta liitutauluovi sopii myös kauniisti puukuvioiden oviverhon kanssa, joka löytyy leikkihuoneen oviaukosta (Kuva 65 & 66), sillä verhossakin on mustaa. Aikuisille hankitaan valkoinen pystynaulakko, joka muistuttaa puuta (Kuva 67 & 68). Näin saadaan aikuisten naulakkokin sopimaan teemaan.

Kuva 68. Nappuloiden tehosteseinä akustiikkalevyillä sekä naulakot.

Eteisen katto säilyy valkoisena niin kuin muuallakin. Tähän kuitenkin pääsyynä se, että eteisen katto on hieman matalampi kuin muualla, joten jos katon menee maalaamaan tummaksi, huone tuntuu vielä matalammalta. Eteisen loisteputkivalaistus on tilassa todettu toimivaksi, joten se saa säilyä ennallaan.

Naperoiden ja Nappuloiden eteisten huonekortit löytyvät liitteistä 15 ja 16.

8.2.5 Kuraeteinen ja tuulikaappi

Naperoiden ja Nappuloiden yhteiseen tuulikaappiin ja kuraeteiseen hain lisätilaa keskittämällä säilytystilan seinäpinnoille sekä hakemalla kompakteja ratkaisuja.

Tuulikaapin lattiassa säilytetään olemassa oleva kuramatto tai hankitaan tarvittaessa samanlainen uusi (Kuva 69). Paneeliseinät maalataan lämpöisellä vaalealla. Vaalea väri siksi, että pienestä tilasta saataisiin suuremman oloinen, sekä saatai-

siin vaihtelua tämän hetkiseen vihreään eteiseen. Myös vihreä välioivi maalataan valkoiseksi raikastamaan ilmettä. Olemassa olevien ilmoitustaulujen tilalle hankitaan uudet pellavaiset ilmoitustaulut tuomaan vähän ruskehtavaa teemaväriä myös pieneen tuulikaappiin. Tuulikaappiin sijoitetaan kaksi saapasseinää, joihin saa lasten kengät roikkumaan, kun lapsi ei niitä tarvitse. Näin tuulikaapin lattiapinta-ala ei ole koko ajan tukossa kengistä. Lapsen on myös helppo löytää omat kängsä saapasseinästä, kun ne eivät ole sikin sokin lattialla.

Kuva 69. Kuraeteisestä näkymää tuulikaappiin päin.

Kuraeteisen asennetaan eteisten tavoin liukastumista ehkäisevä turvalattia värisävyltään beige. Välioiven eteen asennetaan punaisia ja turkooseja lehtikuvioita

viemään Naperoiden ja Nappuloiden tiloihin (Kuva 69). Lehtikuviot jatkuvat siis molempien eteisessä ryhmän oman värin mukaan. Kuraeteisen seinät maalataan märkätiloihin sopivalla maalilla. Maalin sävynä on lämmin valkoinen. Kuraeteistä en halua määritellä kummankaan teemavärien mukaan, joten siksi yhteiseen kuraeteiseen, sekä tuulikaappiin, on valittu mahdollisimman neutraalit värit (kuva 69).

Kuva 70. Naperoiden ja Nappuloiden yhteinen kuraeteinen.

Tilan kuivauskaapit jätetään olemassa oleville paikoilleen, sillä ne ovat tarpeelliset ja toimivat. Kuraeteisessä sijaitseva rosterinen allas jätetään myös paikalleen,

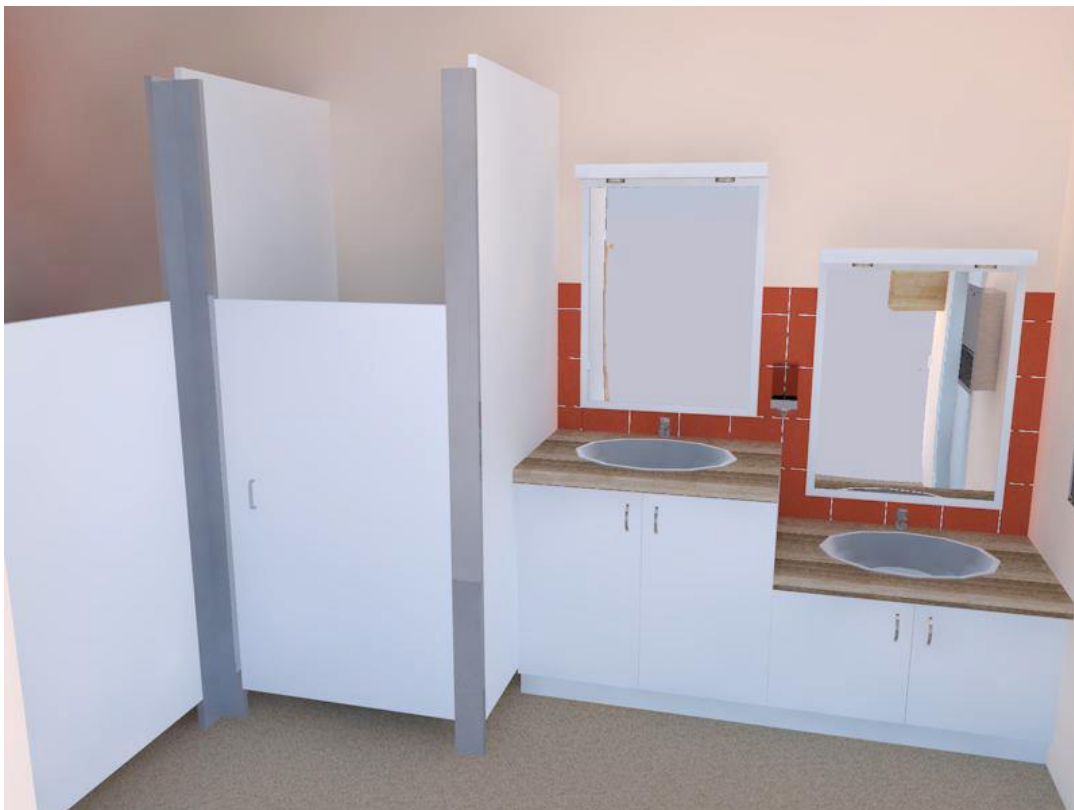
koska se on edelleen hyvässä kunnossa (Kuva 70). Tilasta löytyvät valkoiset irtohyllyt käytetään tilassa myös uudelleen hyödyksi, sillä ne lisäävät neutraalia tunnelmaa tilaan. Etenkin, kun tila tulee täyteen lasten värikkäitä kuravaatteita, niin mielestäni tila muuten tarvitsee mahdollisimman rauhallisen ja neutraalin tunnelman. Tilasta poistetaan henkaritangot ja sinne tuodaan seinäkiinnitteiset pyörivät naulakot kuravaatteille (Kuva 70). Ne sijoitetaan altaan viereen. Naulakot vievät vähän tilaa, mutta yhteen naulakkoon mahtuu kolmenkymmenen lapsen kuravaatteet, joten ne ovat pienen tilan tilaihme. Naulakot saa myös tarvittaessa kätevästi seinästä irti, jos vaatteita tarvitsee esimerkiksi viedä ulos tuulettumaan. Vastakkaiselle seinälle sijoitetaan uudet saapastelineet, joihin saa kengät helposti kuivumaan ilman, että lattia on täynnä kenkiä. Niin kuin jo mainitsin, valkoiset olemassa olevat hyllyt jätetään tilaan, ja niihin ostetaan uusia siistimpiä sekä kodikkaampia luonnonvalkoisia säilytyskoreja lasten asusteille (Kuva 70).

Tilassa on toimiva valaistus ja katto, kuten pitkälti muissakin tiloissa, joten sen jätin ennalleen.

Kuraeteisen ja tuulikaapin huonekortti löytyy liitteestä 17.

8.2.6 Wc-tilat

Molempien ryhmien wc-tiloihin asennetaan liukastumista ehkäisevä turvalattia värisävyllä beige. Värisävy pysyy samana muiden märkätilojen kanssa, jotta yhtenäisyys säilyy, eivätkä tilat ole palapelimäisiä lattioiltaan. Seinät wc-tiloissa maalataan märkätiloihin sopivalla maalilla. Naperoiden wc-tilat maalataan punertavan vaaleanruskealla ja Nappuloiden tilat lämpimän vaaleanharmaalla. Laattaa tiloissa käytetään suihkupisteen sekä käsienpesualtaiden luona (Kuva 71, 72 & 73). Naperoiden laattana toimii korallinpunainen matta laatta (Kuva 71) ja Nappuloilla sama laatta vaaleanturkoosina (Kuva 73). Wc-tilat ovat tällä hetkellä todella retrot, tummanpuhuvat ja värikkäät, joten uudet tilat ovat värimaailmaltaan valoisat ja kodikkaan rauhalliset. Värimaailma yhtyy lisäksi muiden tilojen kanssa.

Kuva 71. Naperoiden wc-tilat.

Kuva 72. Naperoiden liikuntarajoitteisillekin sopiva wc.

Nykyisten punaisten wc-koppien tilalle asennetaan uudet samoilla mitoilla, mutta valkoisena (Kuva 72 & 73). Melkeinpä täysin erilaiset väriltään kuin ennen, mutta se saa uuden ilmeen heti jo aikaan. Lisäksi silmä lepää paremmin rauhallisessa ympäristössä, eli tässä valinnassa huomioin näköaistin ergonomian. Naperoiden toinen wc-koppi tulee olemaan nykyisen mukaan suurempi, eli liikuntarajoitteisillekin sopiva (Kuva 72). Altaat vaihdetaan uusiin yksinkertaisiin normaalikokoisiin posliinialtaisiin. Uusitaan näin ollen jo kärsineet, mutta hyväksi todetut altaat. Altaista toinen asennetaan lasten tasolle ja toinen aikuisten tasolle, ja altaiden alle asennetaan allaskaapit (Kuva 71 & 73). Hoitajien työergonomiaa parannetaan tuomalla toinen altaista heidän tasolleen. Lapset kuitenkin saavat myös aikuisten korkeudella olevan altaan käyttöönsä korokejakkaralla, joka tulee Naperoiden ja Nappuloiden keittiöön. Korokejakkaraa pystyy käyttämään niin kuiva- kuin märkätiloissakin. Allaskaapeilla saa lisää säilytystilaa wc-tiloihin. Allaskaapit ja runko ovat valkoiset, ja taso punertavanruskeaa puuta. Näin saadaan kodikkuutta ja rauhallisuutta näihinkin tiloihin. Käsienpesuaitaiden päälle asennetaan valkoiset peilit valolipalla tuomaan käsienpesupaikalle kohdistettua lisävaloa. Nykyisen suihkun tilalle asennetaan tarvittaessa uusi suihkuseti.

Kuva 73. Nappuloiden wc-tilat.

Käsipyyhkeille hankitaan uusi rosterinen käsipyyhekaappi vanhan valkoisen ja kuuluneen tilalle. Wc-koppeihin hankitaan uudet wc-paperitelineet samalla värillä. Olemassa olevat saippuapullo- ja roskapussitelineet säilytetään tilassa, sillä ne ovat toimivat ja hyväkuntoiset. Wc-tiloista löytyy seinälokerikko, joka toimii tilassa, joten se jää säilytystilaksi (Kuva 74). Se on myös samaa värimaailmaa uuden tason kanssa, joten se sopii sinne hyvin. Lapsille löytyy lisäksi jokaiselle omat naualakot heidän korkeudeltaan seinältä (Kuva 74). Seinälle asennetaan korkea puukehyksinen peili lasten korkeudelle lisäämään tilan tuntua sekä luomaan kotoisaa tunnelmaa.

Kuva 74. Nappuloiden wc-tilojen naulakot ja lokerikko. Samat löytyvät myös Naperoilta.

Katto säilytetään entisellään tässäkin tilassa. Valaistus on toimiva jo nykyään, mutta uuteen suunnitelmaan on lisätty lisävaloa altaiden päälle, sillä mielestäni käsi- ja kasvosienpesupaikalla lisävalo ei ole pahitteeksi. Näin lapset ja aikuiset näkevät, että lapsen kädet tulevat varmasti puhtaiksi.

Naperoiden ja Nappuloiden wc-tilojen huonekortit löytyvät liitteistä 18 ja 19. Allaspisteiden projektiokuvat löytyvät liitteistä 26 ja 27.

8.3 Muksut

Muksut ovat 3-4-vuotiaita, ja ovat siis kolmas ryhmä, jonka tilat löytyvät monitoimisalin vierestä. Muksujen pääväri suunnitelmassa on keltainen, jonka kaverina on hieman käytetty oranssia. Muksujen tilat ovat myös monitoimisalin päädyssä sijaitsevista ryhmätiloista pienikokoisimmat.

8.3.1 Ryhmätila 1

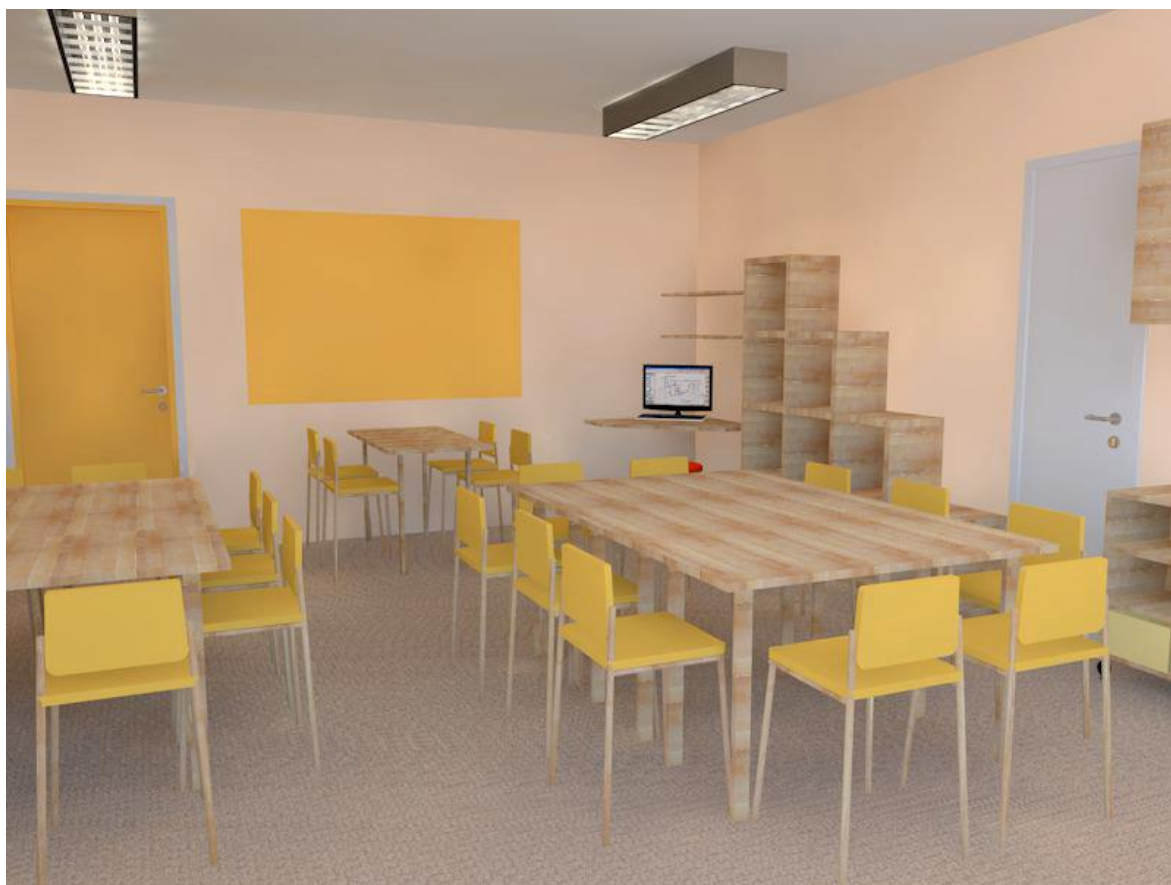
Muksujen ryhmätilaan 1 asennetaan tummanbeige julkisen tilan vinyylilattia, eli sama lattia kuin muillekin ryhmille. Saman lattian valitsin, jotta tilat olisivat osittain yhtenäiset. Beige tuo myös lämpöä tiloihin, ja sitähän asiakas toivoi. Seinät maalataan vaaleanruskealla, joka taittaa hieman aurinkoiseen keltaiseen. Tämä sävy sopii kauniisti Muksujen kirkkaan, mutta lämpöisen keltaisen tehosteväriin kanssa. Se hieman rauhoittaa räikeää tehosteväriä, mutta sointuu kuitenkin kauniisti sen kanssa, ja säilyttää keltaisen tunnelman. Seinille tulee myös turveakustiikkalevyjä tuomaan lisää aurinkoa tilaan juurikin tällä kirkkaan keltaisella värillä sävytettynä (Kuva 75). Levyt toimivat kaiun vähentämisen lisäksi myös kiinnityspinta-alana.

Kuva 75. Muksujen ryhmätilan 1 järjestystä. Seinältä löytyy keltaisia akustiikkalevyjä.

Tilaan hankitaan seitsemän suorakulmaista 72 cm korkeaa pöytää, jotka sijoitellaan kolmeen eri pöytäryhmään. Kaksi pöytäryhmistä sijoitetaan seinän vierustalle ja yksi keskemmälle. Tällä asettelulla pyritään hakemaan mahdollisimman paljon

liikkumatilaa pöytien ympärille luoden kotoista, muttei liian järjestykselmällistä tunnelmaa (Kuva 76). Pöydät ovat koivunvärisiä. Pöytien ympärille hankitaan 21 korkeaa lastentuolia, joista istuin- ja selkänojaosa ovat keltaiset ja muuten ne ovat myös koivua. Tuolit ovat samat kuin Naperoilla ja Nappuloilla, jotka siis soveltuvat myös aikuisten käyttöön korkeudeltaan. Ne ovat täten ergonomiset työntekijöille istumakorkeudeltaan.

Kuva 76. Muksujen pöytäryhmien sijoittelua sekä taka-alalla näkyy tietokonenurkkaus.

Olemassa oleva tietokonepöytä jätetään tilaan, mutta sen yläpuolelle hankitaan kaksi uutta mappihyllyä tulostimelle ja muulle tietokonetavaralle (Kuva 76). Tilassa on tällä hetkellä kapeat hyllyt tietokoneen päällä, joten uusilla leveämmillä hyllyillä saadaan hieman lisää säilytystilaa. Tietokonetuoliksi hankitaan ergonominen Sallisatulatuoli värinä oranssi. Tietokonepöydän viereen seinälle hankitaan neljästä erikokoisesta koivuisesta hyllymoduulista kokonaisuus, joihin tulee yksityiskohdiksi oransseja ja keltaisia akryylitaustoja (Kuva 77). Hyllyä voi tarvittaessa käyttää myös tilanjakajana, joten hyllykkö on todella monikäyttöinen. Hyllyt ovat avoimia,

ja suurin osa niistä on lasten korkeudella, joten lapsetkin pääsevät hyllyille asioimaan. Samalle seinälle hankitaan matala hyllykkö keltaisilla irtolaatikoilla (Kuva 77). Hyllyköstä löytyy rullat, joten sen liikuttelu paikasta toiseen on tarvittaessa mahdollista. Hyllykön yläpuolelle teetätetään seinäkaapisto (Kuva 77), tarvittaessa lukollinen sellainen. Käyttämällä seinäpinta-alaa mahdollisimman paljon hyödyksi, saadaan pieneen tilaan yllättäen paljonkin säilytystilaa. Runko kaapissa on valkoinen ja ovet valkaistua koivua, jotta se mukailee pitkälti samaa materiaaliteemaa, kuin muissakin tiloissa.

Kuva 77. Säilytysratkaisuja Muksujen ryhmätilassa 1.

Ryhmätilaan jätetään huoneesta löytyvä 24 laatikoston hyllykkö (Kuva 78), sillä se on koettu tarpeelliseksi esimerkiksi lasten keskeneräisten askartelujen ja piirrosten säilytykseen. Se sopii myös materiaaaliltaan ja väriltään uusiin kalusteisiin. Ikkunoiden eteen hankitaan askartelutarvikkeiden säilytykseen tarkoitettu vaunu (kuva 78). Näin askartelutarvikkeet saadaan koottua yhteen paikkaan, ja muu säilytystila jää muille tavaroille. Vaunu on myös suhteellisen matala, joten lapset pääsevät helposti yhdestä paikasta penkomaan tarvitsemiaan materiaaleja. Kun askartelu-

tarvikkeet ovat esillä ja lasten tavoitettavissa, kannustaa se lasta kehittämään omia hienomotorisiataitojaan.

Kuva 78. Muksujen ryhmätilan 1 näkymää ikkunoille päin.

Tilaan ikkunan alle hankitaan myös toinen rullilla liikkuva matala hyllykkö keltaisilla irtolaatikoilla (Kuva 78). Se tukee hyvin lasten kotileikkejä, joita heillä on tapana leikkiä ikkunoiden alla. Hyllykköä pystyy soveltamaan leikkeihin, ja se samalla toimii myös lelujen ja pelien säilytyspaikkana. Ikkunaseinälle jää lisäksi tilaa erilaisille kotileikkielementeille, joita tilasta tällä hetkellä löytyy. Ryhmätilaan hankitaan lisäksi samanlainen puukehyksinen kello, kuin muidenkin ryhmien tiloihin. Ikkunoihin teetätetään kelta-oranssista puukuvioisesta kankaasta kaksi suoraa pitkää verhoa (Kuva 78). Verhojen kuosi mukailee samaa teemaa, kuin Nappuloiden ja Naperoidenkin tiloissa, mutta vain eri väreissä. Kangas on paloturvallinen ja on suunniteltu juuri päiväkotikäyttöön.

Tilan valkoinen katto säilyy ennallaan, sillä tähänkin tilaan sopii parhaiten valkoinen valoisa katto. Lisäksi katon akustiikka säilyy ennallaan, ja tukee samaa käyttö-

tarkoitusta kuin muidenkin ryhmien tiloissa, eli toimii äänten pehmentäjänä sekä myös kiinnityspintana. Valaistus tilassa on tällä hetkellä jo toimiva loisteputkien ja suurten ikkunoiden ansioista, joten siihen en puuttunut.

Muksujen ryhmätilan 1 huonekortti löytyy liitteestä 20.

8.3.2 Ryhmätila 2

Muksujen ryhmätila 2 toimii pääasiassa nukkumahuoneena, mutta kun siellä ei nukuta, siellä leikitään ja toimitaan ryhmässä. Lattiaan asennetaan yhteneväisyyttä ja lämpöä tuomaan sama tummanbeige lattia, kuin ensimmäiseenkin ryhmätilaan. Seinät maalataan kellertävän vaaleanruskealla tuomaan lämmintä ja rauhallista keltaisuutta tähänkin tilaan. Seinille asennetaan akustiikkalevyjä kirkkaan keltaisena (kuva 79). Äänten tulee tässä tilassa olla erityisen pehmeitä, sillä tilassa nukkuu pieniä lapsia. Samalle seinälle akustiikkalevyjen yläpuolelle maalataan erikoismaalauksina 21 lintua lentelemään jonoon (Kuva 79). Näin tähän tilaan saadaan merkattua lintujen avulla lasten syntymäpäivät aika järjestykseen hauska tavalla. Linnut toimivat satumaisina sisustuselementtinä muuten rauhallisilla seinillä. Tila tulee muutenkin olemaan melko niukasti kalustettu, joten seinämaalaukset tuovat sinne hieman jotain lisää.

Kuva 79. Muksujen ryhmätilan 2 lintu maalaukset akustiikkalevyjen yläpuolella.

Ovi, jonka kautta pääsee kulkemaan ensimmäiseen ryhmätilaan, poistetaan kokonaan ja sen tilalle asennetaan ääntä vaimentava valkoinen liukuovi (Kuva 80). Vaihtamalla normaali ovi liukuoveen saadaan pieneen nukkumahuoneeseen hieman lisää lattiapinta-alaa käyttöön, kun ei tarvitse miettiä normaalin oven vaatimaa aukaisutilaa.

Tilaan toivottiin kaappisänkyjä, mutta koska tila on liian pieni kaappisängyjen vaatimaan tilaan, päädyin ratkaisuun, jossa olemassa olevat pinottavat muovisängyt jätetään tilaan. Muovisängyille kuitenkin hankitaan niille tarkoitetut säilytyskaapit (Kuva 80), joihin ne saa pinottua säilöön, kun niitä ei tarvita. Tällöin huone saadaan nopeasti yllättävän tilavaksi, jos sitä tarvitaan vaikkapa jonkinlaiseen ryhmätoimintaan. Sänkykaappien yläpuolelta löytyy myös pienemmät kaapit lokeroilla, joihin saa kätevästi laitettua peitot ja tyynyt talteen, kun niillä ei nukuta.

Kuva 80. Muksujen ryhmätilan 2 uusi liukuovi sekä vasemmalla näkyy sänkykaapit.

Huoneen nurkkaan hankitaan matala hyllykkö keltaisilla irtolaatikoilla (Kuva 81). Hyllyköstä löytyy rullat, joten hyllykönkin voi tarvittaessa liikuttaa toiseen paikkaan. Koska tilaan ei voi tuoda paljoakaan kalusteita, sillä lattiapinta täytyy säästää muovisänkyjä varten, asennetaan hyllykön yläpuolelle seinäkaappi säilytystilaksi (Kuva 81). Kaappiin voi tarvittaessa asentaa lukon. Runko kaapissa on valkoinen ja ovet valkaistua koivua, eli mukaillaan ryhmätilan 1 seinäkaappia.

Muksujen ryhmätilaan 2, eli nukkumahuoneeseen, hankitaan ruskehtavalla kangalla verhoiltu nojatuoli (Kuva 81). Kangas on sama kuin monitoimisalin sohvas-
sa, sekä Nappuloiden ja Naperoiden nukutusnojatuoleissa. Nojatuoli on erityisesti muotoiltu nukutusnojatuoliksi, ja tekemään hoitajien asento miellyttäväksi lasten nukkumisen ajaksi.

Kuva 81. Ryhmätilan 2 säilytysjärjestelmät sekä nukutustuoli.

Lattialle hankitaan yksi halkaisijaltaan 200cm pyöreä oranssi nukkamatto (Kuva 79). Tilaan istuu paremmin yksi suuri matto, kuin kaksi pienempää. Matto on likaa ja pölyä hylkivää materiaalia, joten se on helppo pitää siistinä ja puhtaana. Pyöreää pehmeää mattoa voi käyttää myös lasten istuinalustana huoneessa, sillä se on niin pehmeä, että lasten on miellyttävä istua maton päällä. Maton pehmeä ja paksu olemus parantaa myös tilan akustiikkaa. Ikkunoihin teetätetään kaksi suoraa pitkää verhoa samaisesta paloturvallisesta kankaasta kuin ryhmätilaan 1 (Kuva 79 & 81). Verhoista löytyy keltaisen lisäksi myös oranssia, joka luo yhteneväisyyttä maton ja verhojen välille. Oranssi tuo myös lisälämpöä keltaisen värin rinnalle.

Olemassa olevat kattovalaisimet vaihdetaan pyöreisiin himmentimillä varustettuihin LED-valaisimiin. Päiväkotisuunnittelua koskevissa säädöksissä tiloihin, joissa nukutaan, suositellaan himmennettäviä kattovalaisimia. Asteittain kirkastuva valo on huomattavasti miellyttävämpi juuri heränneelle lapselle, kuin täysin kirkkaat valot heti heräämisen jälkeen.

Tässä pienessä tilassa säilytetään valkoinen katto, jottei tila tuntuisi enää yhtään pienemmältä. Katosta löytyvät akustiikkalevyt jätetään paikalleen, sillä ne ovat hyväkuntoiset ja ajavat edelleen asiaansa. Ne toimivat myös kiinnityspintana katos-
sa.

Muksujen ryhmätilan 2 huonekortti löytyy liitteestä 21.

8.3.3 Wc-tilat

Muksujen wc-tiloihin asennetaan liukastumista ehkäisevä turvalattia värisävyllä beige. Värisävy on sama kuin Naperoiden ja Nappuloidenkin wc-tiloissa. Lattian on hyvä olla liukastumista ehkäisevä, sillä pienen lapsen tasapaino on muutenkin vielä epävakaampi kuin aikuisen. Seinät maalataan märkätilaan sopivalla maalilla ja värisävyinä käytetään samaa kellertävää vaaleanruskeaa väriä, kuin muissakin Muksujen tiloissa. Altaiden taakse asennetaan mattapintainen seinälaatta, jonka värinä on kirkkaankeltainen (Kuva 82). Näin saadaan myös wc-tiloihin hieman tehostetta muuten vaaleaan kokonaisuuteen.

Kuva 82. Muksujen wc-tilan vesipisteet.

Nykyisten punaisten wc-koppien tilalle asennetaan uudet kopit samoilla mitoilla, mutta valkoisena (Kuva 83). Ovet kokonaisuudesta jätetään kokonaan pois, sillä ryhmän lapset ovat niin pieniä, etteivät he tarvitse lukollisia ovia. Wc-tilassa välletään myös ahtautta jättämällä ovet pois, sillä tila on todella pieni. Altaat vaihdetaan uusiin siistimpiin normaalikokoisiin posliinialtaisiin ja ne asennetaan lasten tasolle, sillä lapset ovat niin pieniä, että tilassa on helpompi toimia lasten kanssa, kun altaat ovat heidän tasollaan (Kuva 82). Olemassa oleva pieni kylpy-/pesuallas jätetään paikalleen altaiden väliin, jossa voidaan tarvittaessa suihkuttaa lasta tai pestä esimerkiksi kuravaatteita (Kuva 82). Muksujen tiloista kun ei erikseen kuraeteistä löydy. Altaiden alle ei asenneta allaskaappeja, jotta altaiden ympärillä säilyy ilmaisuus, sillä wc-tila on todella pieni. Altaiden välistä löytyvä kylpy-/pesuallas estää

myös allaskaappien asentamisen. Altaisiin asennetaan uudet perushanat sekä kylpyaltaan päälle asennetaan uusi suihkuna bidee-suihkulla. Käsienpesualtaiden päälle asennetaan valkoiset peilit valolipalla, jotta altainen päälle saadaan lisää valoa (Kuva 82).

Kuva 83. Muksujen wc-kopit ja vasemmalla säilytyskorit hyllyissä.

Käsipyyhkeille hankitaan uusi rosterinen käsipyyhekaappi. Wc-koppeihin hankitaan tarvittaessa uudet wc-paperitelineet värinä myös rosteri. Olemassa olevat saippuapullo- ja roskapussitelineet säilytetään tilassa, sillä ne ovat toimivat ja hyväkuntoiset.

Tilasta löytyy tällä hetkellä valkoisia hyllyjä sekä muovisia koreja säilytykseen. Hyllyt säilytetään tilassa, sillä ne sopivat sen värimaailmaan ja ovat hyväkuntoiset. Ne toimivat myös säilytysjärjestelmänä näin pienessä tilassa. Hyllyihin hankitaan uudet ulkomuodoltaan siistimmät luonnonvalkoiset muoviset säilytyskorit (Kuva 83).

Tässäkin pienessä tilassa valkoinen olemassa oleva katto toimii mainiosti. Kattovalaistus säilyy ennallaan, mutta altainen päälle lisätään valolippa peilin yhteyteen,

jotta valaistus altaiden päällä on riittävä. Valolippa tuo myös kodikkuutta pieneen ja vaaleaan wc-tilaan.

Muksujen wc-tilojen huonekortti löytyy liitteestä 22. Wc:n allaspisteiden projektiokuva löytyy liitteestä 28.

8.3.4 Eteistilat

Muksujen eteistilat muodostuvat pienehköstä tuulikaapista sekä eteistilasta, josta löytyy naulakkolokerot. Kuraeteistä Muksuilta ei löydy ollenkaan, vaan kuravaatteiden pesemisessä ja kuivaamisessa hyödynnetään lähinnä wc-tilaa sekä tuulikaappia.

Tuulikaapissa oleva kuramatto säilytetään tilassa, sillä se on edelleen hyvässä kunnossa. Tuulikaapin seinät maalataan vaalealla kellertävällä sävyllä. Maalina käytetään märkätiloihin soveltuvaa maalia. Tilasta löytyy tällä hetkellä kuivauskaappi, joka tilaan myös jätetään. Yhdelle seinälle hankitaan saapasseinä (Kuva 84), jotta pienen tuulikaapin lattia ei tukkiutuisi kengistä. Saapasseinän värinä on koivu, mutta taustalevy on kirkkaan keltainen, jotta tuulikaappiin saadaan jo hie-
man vallitsemaan Muksujen värimaailmaa. Tuulikaappiin hankitaan myös seinäkiinnitteinen valkoinen puuta muistuttava naulakko työntekijöiden ja muiden aikuisten vaatteille (Kuva 84). Naulakon teema mukailee näin ollen verhojen, ja yleensäkin satumetsän teemaa.

Kuva 84. Muksujen tuulikaapin kuivauskaappi, saapasseinä sekä vasemmassa yläkulmassa naulakko.

Eteisen lattiaan asennetaan liukastumista ehkäisevä turvalattia värisävyllä beige, eli sama lattia, joka löytyy wc-tiloistakin sekä myös muiden ryhmien eteistiloista. Lattiaan asennetaan lisäksi vinyylilattiasta keltaisia lehtikuvioita poluksi naulakoille päin (Kuva 85). Lehdet ovat samaa teemaa kuin salista löytyvät lehdet, ja ne opastavat lapset, ja mikseivät aikuisetkin, hausalla tavalla naulakoille.

Kuva 85. Muksujen eteistila.

Eteistilan yksi seinä maalataan kokonaan tehostevärillä eli kirkkaan keltaisella (Kuva 85). Muut seinät maalataan vaalean kellertävällä. Eteistilan värityksellä haluan jo viestiä sisääntulijalle, minkälainen lämpöisen aurinkoinen tunnelma Muksujen tiloissa vallitsee.

Tilasta jo löytyvät naulakkolokerot ovat toimivat ja sopivan kokoiset pieneen tilaan (Kuva 85 & 86). Ne soveltuvat myös kooltaan pienille lapsille. Ne siis jäävät tilaan, koska ne ovat lisäksi hyväkuntoiset sekä väriltään oikeat.

Eteisen pieneen ikkunaan teetätetään kappaverho samasta puukuosisesta kankaasta, kuin muihinkin Muksujen tiloihin (Kuva 86). Verholla saadaan parannettua hieman tilan akustiikkaa sekä luotua kodikasta tunnelmaa jo eteisestä lähtien.

Kuva 86. Muksujen eteistilan näkymää ikkunalle päin.

Eteisen valkoinen katto säilytetään ennallaan, koska se on siisti ja toimii väriltään pienessä tilassa parhaiten. Valaistus on todettu tilassa toimivaksi, joten en kokenut tarvetta muuttaa sitä.

Muksujen eteistilojen huonekortti löytyy liitteestä 23.

8.4 Asiakkaan arviointia ja palautetta lopullisesta suunnitelmasta

Tapasin Hallilan päiväkodin vastaavan johtajan 20. päivä huhtikuuta lopullisen suunnitelman palautuksen merkeissä. Kävimme suunnitelman huone kerrallaan

läpi, ja hän sai antaa välikommentteja sekä lopuksi hän antoi kokonaisvaltaisen palautteen työstä. Palaute oli pääasiassa pelkkää positiivista, ja suunnitelmasta pidettiin todella paljon.

Monitoimisalin suunnitelmaan asiakas vaikutti olevan todella tyytyväinen. Hän piti lattiasuunnitelmasta, ja etenkin lattiamateriaaleihin valituista väreistä. Hän oli lisäksi todella tyytyväinen erilaisiin tilallisiin ratkaisuihin. Esimerkiksi olemassa olevien isojen kaappien siirto toiselle seinälle miellytti häntä sekä ääntä eristävän taiteoven asentaminen saliin, joka jakaisi tilaa tarvittaessa. Lisäksi ratkaisuni poistaa salista kokonaan pitkät penkit, ja tuoda tilalle istuintyyny sai paljon kiitosta. Asiakkaan mielestä saliin tekemälläni suunnitelmalla tulisi tilasta paljon monikäyttöisempi, ja sen nimi monitoimisali todellakin täyttäisi tarkoituksensa.

Ryhmätiloissa asiakas piti etenkin värimaailmoista, ne olivat hänen mielestään juuri heidän hakemansa lämpimät värit, vaikka mukana oli myös sinistä, mutta sekin oli lämmin turkoosi. Tekemäni verhovalinnat miellyttivät asiakasta. Olin osannut tuoda myös särmää vanhoilla olemassa oleville elementeillä, joista he eivät pitäneet. Kuten se, että olin jättänyt tiloissa olevat tummanruskeat ikkunanpuitteet tummanruskeiksi, vaikka he itse miettivät aluksi niiden maalaamista valkoisiksi. Ne näyttivätkin uuden sisustuksen kanssa täysin erilaisilta ja miellyttäviltä verrattuna siihen, miltä ne näyttävät nykyisen sisustuksen kanssa. Hän innostui uusista lasten naulakoista, joihin saisi liidulla kirjoitella viestejä sekä lasten nimet. Hänen mielestään olin onnistunut tuomaan kaikkiin tiloihin kodikkuutta erilaisilla elementeillä. Työntekijöiden ergonomian huomiointi, etenkin valitsemalla tiloihin satulatuolit tietokoneille, herätti iloa.

Asiakkaan toivomat kaappisängyt löytyivät nyt suunnitelmasta kahden ryhmän nukkumahuoneesta, ja se oli plussaa. Ainoa asia, mitä asiakas suunnitelmassa mietti, oli Muksujen tilaan valitsemani säilytyskaappi olemassa oleville muovisille sängyille. Hän mietti, tuleekohan se olemaan toimiva ratkaisu niin pienessä tilassa ja niin pienille lapsille.

Asiakkaan mielestä työni oli kiitettävän tasoa. Kiitosta sai myös mielenkiintoni ottaa lapset mukaan suunnitteluun, koska hänenkin mielestään lasten mielipide on tärkeä päiväkotisuunnittelussa, ovathan lapset tilan pääkäyttäjiä. Hän oli tyytyväi-

nen siihen, miten olin saanut päiväkodista yhtenäisen ja kodikkaan, sekä lisännyt tilan tuntua moniin tiloihin. Tästä kokonaisuudesta todellakin voi tulla viihtyisä tulevaisuuden unelmien päiväkotikoti Hallilaan. Sisustussuunnitelma toteutetaan, kunhan päiväkodille myönnetään rahoitus remonttiin.

9 YHTEENVETO JA POHDINTA

Työn tavoitteena oli kehittää ammattitaitoani sisustussuunnittelijana sekä asiakaspalvelijana. Tavoitteena oli myös oppia käyttämään tiedonhankintaa ja tutkimusmenetelmiä apuna suunnittelussa. Tietenkin lisäksi tavoitteena oli pyrkiä ratkaisemaan suunnitteluongelmani.

Mielestäni saavutin työni tavoitteet, sillä koen olevani nyt itsevarmempi sisustussuunnittelija, kun sain tehdä oikean ja laajan itsenäisen projektin. Sain käyttää itselleni uutta tutkimusmenetelmää, eli osallistavan suunnittelun työpajaa, jonka koin antoisaksi menetelmäksi työni kannalta. Sain hankittua myös lisätietoa koskien julkisten tilojen, ja etenkin päiväkotitilojen suunnittelua. Sain lisäksi toimia itsenäisesti asiakastapaamisissa, ja kehityin niissä mielestäni kerta kerran jälkeen luontevammaksi. Sain myös kehittää yhteistyötaitojani erilaisten alan yritysten kanssa.

Suunnittelutyön punaisen langan löydyttyä, onnistuin mielestäni kokoamaan asiakkaan tarpeita vastaavan sekä omaa silmääni miellyttävän kokonaisuuden. Suunnittelutyö sujui suhteellisen kivuttomasti, kun löysi teeman jonka pohjalta suunnitelmaa lähtee työstämään.

Haastavinta työssäni oli osata käyttää hankkimaani teoreettista tietoa luovasti apuna suunnittelussa. Haastavaa oli myös suunnitella yhtenäinen kokonaisuus kaikkiin kohteeni tiloihin, mutta kuitenkin siten, etteivät kaikki tilat ole samanlaisia. Omat haasteensa toivat myös suunnittelua koskevat säädökset, jotka täytyi pitää mielessä kaikkia valintoja tehdessä. Päiväkodin tilat ovat lisäksi suhteellisen pienet siihen nähden, kuinka paljon ihmisiä tiloissa päivittäin liikkuu, joten kaikkien tilan käyttäjien tarpeiden täyttäminen tuotti jonkin verran hankaluuksia. Varsinkin paikan löytäminen kaikille tarpeellisille varusteille vaati päähkäilyä.

Opin projektin aikana aikatauluttamaan paremmin omaa tekemistäni sekä ottamaan vastuuta omista päätöksistäni. Itsevarmuutta sain koko ajan lisää projektin edetessä huomattessani omien kykyjeni kehittyvän. Uskon projektista olevan apua tulevaisuudessa vastaavissa ammatillisissa tilanteissa, sillä nyt osaan varautua

asiakastapaamisiin paremmin sekä tiedän mihin kohtiin tulee erityisesti kiinnittää huomiota suunnitteluprosessissa.

Opinnäytetyöstäni uskon olevan hyötyä vastaavissa tilanteissa oleville opiskelijoille, jotka kaipaavat lisätietoa päiväkotisuunnittelusta. Työ voi toimia myös apuna ja inspiraationa muille sisustussuunnittelijoille sekä tietenkin opiskelijoille.

LÄHTEET

- Ahtinen, P. 2014. Workshopin fasilitointi. [Verkkojulkaisu]. Kuopio: Savonia- ammattikorkeakoulu. Kulttuurialan yksikkö, muotoilun koulutusohjelma. Opinnäytetyö. [Viitattu 12.4.2015]. Saatavana: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201403283636>
- Arnkil, H. 2008. Värit havaintojen maailmassa. 2.painos. Jyväskylä: Taideteollinen korkeakoulu.
- Kokljuschkin, M. 2001. Unelmien päiväkotii. Tampere: Tammer-Paino Oy.
- Laine, V & Vilkkö-Riihelä, A. 2008. 1-4.painos. Mielen maailma 2: Kehityopsykologia. Helsinki: Werner Söderström Osakeyhtiö.
- Lampputieto. Ei päiväystä. Luksi – valaistusvoimakkuus. [Verkkosivu]. Helsinki: Motiva Oy. [Viitattu 7.4.2015]. Saatavana: <http://www.lampputieto.fi/lamput/lamppujen-ominaisuuksia/luksi-valaistusvoimakkuus/>
- Nevala, N, Päivinen, M & Väyrynen, S. 2004. Ergonomia ja käytettävyys suunnittelussa. Tampere: Teknologiateollisuus ry.
- Orrainen, E. 2014. Ennalta ehkäisevän työergonomian suunnittelu ja toteutus Aarresaari-päiväkodeissa. [Verkkojulkaisu]. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Sosiaali-, terveys-, ja liikunta-alan yksikkö, fysioterapian koulutusohjelma. Opinnäytetyö. [Viitattu 1.4.2015]. Saatavana: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201404224569>
- RT 96-11003. 2010. Päiväkotien suunnittelu. Helsinki: Rakennustieto.
- Turtiainen, P. 2001. Miten kuulla lasta? Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus.
- Työterveyslaitos. 13.3.2015. Ergonomia. [Verkkosivu]. Helsinki: Työterveyslaitos. [Viitattu 7.4.2015]. Saatavana: <http://www.ttl.fi/fi/ergonomia/Sivut/default.aspx>
- Valtatie, T. 2005. Mielikuvia väreillä. [Verkkojulkaisu]. Tampere: Tampereen ammattikorkeakoulu. Viestinnän koulutusohjelma. Opinnäytetyö. [Viitattu 12.4.2015]. Saatavana: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201003065409>
- Ylitalo-Kallio, P. 2012. Osallistava suunnittelu. [Verkkojulkaisu]. [Viitattu 12.3.2015]. Saatavana: https://www.google.fi/webhp?sourceid=chrome-instant&rlz=1C1CHVZ_fiFI516FI516&ion=1&espv=2&ie=UTF-8#q=osallistava%20suunnittelu%20ylitalo-kallio

Kuvakollaasit:

Kuvakollaasi 1:

Chadwick, G. 2001. Signpost. [Valokuva]. [Viitattu 26.3.2015]. Saatavana: <https://www.flickr.com/photos/gaclab/3012177821/in/photolist-5Abcwn-iJYDkM-p1dcjA-55Uxvr-fzFD6z-4vqLTA-7QxN1g-8cL2UJ-qC2sgG-qt1HjG-p638dZ-dr1T9b-jy7NEv-29fLp2-oehosY-nxMQ6p-jM8eQc-69s5G-g57eY1-arCVcF-itEEvY-cf9BrA-qm7B5A-8ru9ru-nXx6qE-2feq6L-e1RhnU-ePfTzR-keTQN-dAhFLp-9ff1ks-bDqURi-7puvNq-58bo6G-9veHmU-maCJH-fNVVj4-6EQ48-cNri1S-hbFGCT-5zb1Ua-neaEk-rdMymS-arTPfj-4cmjoQ-9k37jD-6cmxGU-qZZ9aN-jAmEKn-r4EtuF>

Ilucmassaguer. 2007. Asphalt. [Valokuva]. [Viitattu 26.3.2015]. Saatavana: <https://www.flickr.com/photos/ilucmassaguer/394144128/in/photolist-AQ6jq-c6TkvL-5nGaZ9-jX2bR7-iYD1ai-4N9Kgv-7vZMm9-64EUPo-4u3jzS-paiHyb-eiPq7t-buagez-51uRCr-Ysezq-b5FyhT-3T4nDp-53oXq2-8c8Vzj-8JUM8p-7yidtG-9hq71z-c6Tt3q-c6Trqu-c6Tobb-c6TneL-48xsL2-664gxx-664gra-664gkc-668vtf-dezvFj-bF3qzQ-tR7gp-Ss59S-dU2oiP-6pJzLT-9N51QZ-5EcS8f-5QtTMR-6MsRvw-jPuJqg-5WVsTE-9bx478-8wmXzt-ywzRe-eamwwj-c3fZHW-mRRQQP-enhwsC-7f6T4v>

Mennie, R. 2007. Ferris wheel. [Valokuva]. [Viitattu 26.3.2015]. Saatavana: <https://www.flickr.com/photos/randor/468723243/in/photolist-Hqk6e-a9XBaf-4TBPWo-53SWXj-7hT3FY-6F9VJr-7S5vyF-eg5NC2-cWhYKo-7MAkMR-8jAAex-nHvF8p-4azPB-q11pq6-6ncSWg-dvZhS5-91aiQr-32SpGb-gpKxe3-4B5N3m-3tjfKJ-A97j2-8dTQpv-9TnaTM-eapkFD-dQntBw-fpvpRn-2LCjaa-jxSAEW-dQ5rw8-6cGrMo-4wBZDy-6TDk8D-abTJy8-6ooKHu-8EbFYe-oHQrEr-8JA7sW-mchDyo-iwup3B-3d5UJX-6V3BT7-oq9GS3-9pBgTG-8BnqRy-6toYV7-a1qZJB-54uUST-fHr6Qr-fVFRYz>

Ricci, P. 2008. Toys parking. [Valokuva]. [Viitattu 26.3.2015]. Saatavana: <https://www.flickr.com/photos/pierluigi-ricci/2555418593/in/photolist-4TPbVg-eBcwQ5-vMqr3-ozQqX-aV8CdK-49W13o-qyrbTL-9zkKpm-3fNikB-pzS2ny-mZiQ6M-4hCXpH-5SMMAq-2ia4NL-fHWpDT-nBMpvS-6bcP12-bsBxPB-q6t3AH-okFwfq-6QEuHR-f3akwo-bwVKEo-2r4xib-rCqb2R-aYuCYr-93Qjgg-4hD25x-4Yu26X-3H8H34-4hH1L3-f2ZWqw-95RGrQ-4hCQnB-gqzgnB-84smFv-4hH1bd-acAx1V-oDNv8A-7Am39M-6cji7-bwjQh2-7VaQD5-aV8Emp-49nhQD-dHAtGy-dEgaQy-vroCw-hKv3>

Ringstad, V. 2013. Hopscotch. [Valokuva]. [Viitattu 26.3.2015]. Saatavana: <https://www.flickr.com/photos/89765119@N06/11207472454/in/photolist-i5ne6G-3oFvbX-ocKRmD-garrMF-5PA7uM-7i8onH-9NZ647-5vThbT-93AKo3-8FXmPr-3oKgKQ-bnRryV-2SduX3-bDymVF-coR7FL-7ye2m5-6hKyLW-639w6c-2qY8Xm-k3KVJX-ekgpsK-bvf7zW-ipDZqu-ipEys8-8eThvx-o65w-kz4QZa-jn8dyP-nTehNV-8fU5mM-9Sfug3-FeiUi-LtnED-FogzF-dWgDnb-64eHqb-bw6Txf-YRjdx-68N4Kq-7W7QRw-5cixd-bHTKNK-jyTTNp-gaDxaH-6MAWka-bAAemW-iuFLf-9Q5Wc4-gj4PCp-ptbTTL>

Trainmanchuff. 2013. Gaily painted houses at Whitehead. [Valokuva]. [Viitattu 26.3.2015]. Saatavana:

<https://www.flickr.com/photos/7291934@N08/8668897098/in/photolist-ed3n65-owezwj-oeBybY-oeXpbA-ou5icj-grWqCT-obZGCn-oeJBHc-owMNFx-orRrkb-8bHnSf-8CMtsT-2GTaLN-odwSuX-oeFZB9-qjMQTg-oweMzY-8zVyi2-8zVyLv-8zYFh3-8zYFq5-qjapj2-8HLErW-rmnzVu-q1u64h-4bNvnU-ovYQBD-oc3qwC-8HLEs7-qivwtE-pnNEcJ-pm4eBJ-6LQzCn-odccHr-qgFK1V-q2Bxs1-csj4LG-owpUm3-oeXhxo-od8LYL-ocpQEM-jz6Mhq-odccre-owezfj-dtEGa5-otp6fQ-7RQpuh-r8hGP9-7Rxta4-7RxsS6>

Kuvakollaasi 2:

Agiasotis, C. 2009. Giraffe. [Valokuva]. [Viitattu 26.3.2015]. Saatavana:

<https://www.flickr.com/photos/chris-agiasotis/3356176532/in/photolist-dTaQZt-8WzLG9-dmyqoS-6SfRNI-663kLH-67zhmC-dBneaH-6whpvd-bfE4L2-6DpmwA-6wdd8x-5ePkR7-bfE4BP-2cdW9p-6ffQkz-dPg9Sa-5hkqun-7APow7-9vBkZ5-gypQqg-8dLSJT-642CsA-cCtfiy-gbupjd-6jfrDF-e8PgvR-8UatpS-bk9MfD-948ncb-6wq9oF-pLypLf-5SiPez-5TgY68-6tqxps-dttS7X-PgUaG-edDEjL-9cVr7Z-6dc4bP-6fkqUs-dPTYDL-dtMA9T-ah2Gjm-9yLDVS-bYZF6m-d2Dc6d-4UmaTW-65Gv4o-8Cx6pC-9pGtSt>

Aseeri, R. 2011. Green. [Valokuva]. [Viitattu 26.3.2015]. Saatavana:

<https://www.flickr.com/photos/78007030@N05/7159357451/in/photolist-bUDzxr-8Hf9Ec-358zxb-9scCqs-9VkyoN-8esbPf-dp35Gm-4zFt2o-9ryDYQ-jAZar9-em1JNL-cXmVij-dyjypX-6aJgfY-8fNAUC-e2CJt3-2dy4Mb-pJYzXH-ejbq6-ahczyL-7gQFHS-755bBk-9YLtq8-hrZ7G8-866dWn-diphWj-8bRHX8-n8YSKD-4zEa6w-nCLf6Z-4p1dSQ-6PrVLu-53jtpz-ecD7fM-oZ3CBM-aUkdbq-9KsqPT-m9dNhn-4hvBX1-5vQmCm-28VQie-4V7HuH-otRBoX-5AnP9m-ddkRcj-pJg7qT-8nFDtS-4vyt2q-4ToPqw-4oQmP5>

De Leeuw, L. 2009. Pillows. [Valokuva]. [Viitattu 26.3.2015]. Saatavana:

<https://www.flickr.com/photos/9619972@N08/3198810449/in/photolist-5SEJUi-cfcMCM-8pLieu-8d5EqZ-ihyfw3-aEuKXH-dv1Drs-azs8mQ-7JEkD8-7Fye3H-cY4tQ1-73WCkd-bm1Q9S-8D7pgQ-byhtA5-73bRVA-7JTkZf-doSfXB-Wnmqw-5fft8A-taBRv-7Hdxfg-awc2Ch-86dQwc-ab1dGV-6xh7QA-9dRdWx-amTYjY-3gzH3f-9fgEHj-aqzWuM-9kNLoA-59AJ5p-5hAPQQ-cPcaiQ-9V4LoG-4K8kQx-aqWsE2-7JTeuu-7HLADT-8xaASM-cWEVVu-766kud-dstU8S-aBhteh-dqukoZ-aAQKQt-92MG3k-6WDaZi-abxYvw>

Farzad, B. 2010. Yellow calla lily macro. [Valokuva]. [Viitattu 26.3.2015]. Saatavana:

<https://www.flickr.com/photos/21644167@N04/8264065029/in/photolist-nJtRJe-dkzJry-dAguBP-k3agX3-6KfwRr-fmBtTu-9JhT9W-6kF72H-69AxtT-fSPGNk-fqFcRh-39kmCK-dosZvo-oss3yF-koE2No-dBXJSa-8apAqw-o7N7ne-oGjHoN-nXDoUB-66HkmL-mZCAyP-d2iSMY-6y7YFb-rbM3th-nhSMNn-82kJPJ-jZvUNe-r8JjQu-afG4fq-eh5xCD-ruqrL2-4RH2GZ-77H4BF-bnxmAQ-fPP2nD-otFgdD-9yvUdb-8SYxu6-6Gme8e-bXhwVo-2vpZ8A-ntx539-9uxMkD-aNdMS4-adrdj5-5iZjh4-ndKBiT-fehczF-4CqG1u>

Kindersley, D. Ei julkaisupäivää. Blackboard with a chalk drawing of a house and sun. [Valokuva]. [Viitattu 26.3.2015]. Saatavana: Britannica ImageQuest – kuvapankista. Vaatii käyttöoikeuden.

Kindersley, D. Ei julkaisupäivää. Cartoon, smiling monkey swinging and waving with its tail wrapped around rope. [Valokuva]. [Viitattu 26.3.2015]. Saatavana: Britannica ImageQuest – kuvapankista. Vaatii käyttöoikeuden.

Lekolar Oy. Ei julkaisupäivää. Hedelmäpuut. [Valokuva]. [Viitattu 26.3.2015]. Saatavana: <http://www.lekolar.com/fi/Sisustus/Tuotelehdet--CAD-kuvat/Kokoontumispaikat-matot-ja-tekstiilit/>

Kuvakollaasi 3:

Food and Drink Photos. Ei julkaisupäivää. Sunflower. [Valokuva]. [Viitattu 27.3.2015]. Saatavana: Britannica ImageQuest – kuvapankista. Vaatii käyttöoikeuden

Fox, H. 2002. Sunny. [Valokuva]. [Viitattu 26.3.2015]. Saatavana: Britannica ImageQuest – kuvapankista. Vaatii käyttöoikeuden.

Hammer, V.H. 2008. Wood grain. [Valokuva]. [Viitattu 27.3.2015]. Saatavana: <https://www.flickr.com/photos/vhhammer/3202606652/in/photolist-5T1co5-hVCQbK-ka3Hk9-mup1Fi-6eHnqx-8rAUw2-8rAToV-7Z2vjB-euyzzF-5Sb3cs-9yrw5z-4Rrq1E-76XoBQ-WKsNG-fEjLp-d6Cjf9-xrzPG-a6j2Z7-ctprf-qnveSj-7H14Mo-7H14zS-n7Pmk4-jNWYVv-8cJWDt-gQPWmh-8cJW98-qiZvDw-i6GQPS-52SbKA-6tpWfw-kqZUEX-7WqG8G-6DRXqV-H7xTX-69C11e-6ByhHQ-ngjg9m-dtWgwr-7MoYxa-gwJYLR-6B74SJ-bz2TTg-deSGTK-8nv1X5-i5fUAt-6B2XzD-4FRBi>

Kindersley, D. Ei julkaisupäivää. Shiny gold star. [Valokuva]. [Viitattu 27.3.2015]. Saatavana: Britannica ImageQuest – kuvapankista. Vaatii käyttöoikeuden

Kuivalainen, E. 2013. A fairy on a red dahlia. [Valokuva]. [Viitattu 27.3.2015]. Saatavana: <https://www.flickr.com/photos/81644334@N06/10685404304/in/photolist-hheuqG-hhetxb-4cDFwW-4czFvn-4czFun-4czFte-4cDFrw-hiNpF8-g6Ris1-2YLpv1-9sDzu-fQ1gtU-nK1bRV-hiNj9X-nM5xEv-74XwK-nKfYGC-beufLa-6y7MAo-fPHLiX-nhSgtN-9ux83m-4vmvSp-4LDogs-KQHWq-4SG7Y5-4KZDVF-dp7whN-4inwF8-4nxWnG-nK7uY5-74XwM-5cfRkU-5BFBn2-8up7hT-74XwG-nM5Dma-e4XzjD-bWgBBs-bWgASQ-bWgAzQ-bWgAds-bWgzVU-bWgzNs-bWgz3L-anMp4q-fPHKGX-fPHK2g-2CR12y-jjEvg>

Ladd, J. 2011. Dragon for my daughter. [Valokuva]. [Viitattu 27.3.2015]. Saatavana: <https://www.flickr.com/photos/jenniferladd/6212361628/in/photolist-asXYFf-bgr9Vp-gbTcR8-c9uhR9-cHZefG-5Jex2n-bkCMiR-5PhRz9-aGw3iH-bnKA1q-8Ua7BW-nSVxDx-hPYm2q-9rddyQ9-9rp8Gu-euXEZN-oCHJp1-ngV7Q5->

[bYD3BL-aB9xsV-dqV6rj-99xvmJ-bQPPaR-93gxNF-7Qxgmz-huHj5L-qggTTR-bBV6Mh-cvcRwb-hhp9DC-eZN9Wq-j2ddEQ-qGtC2J-nFrArN-cHpUNu-qYVVhn-486jZX-bQPH9M-dDB9Ba-dRWxM-oCn5WW-bm7cb9-aEH48j-p4fmAj-bLP3Dc-dga8d8-np9ycV-5JewxT-mnun3d-aj](https://www.flickr.com/photos/62253673@N04/5754216200/in/photolist-9LtS19-9LtrMJ-9Lr4ni-a1AYdK-R3UsV-hXeRG4-71HLyd-mkoXMP-4kBmNc-5X3ysZ-5hAyg8-97k8Bm-76bHXi-Ma6iT-M9WgE-Ma57Z-M9Y3w-Ma68a-Ma6GR-M9WvE-M9X8b-Ma5Hk-Ma4E8-M9WFY-M9YEO-eUeJkU-5Ex57i-fs64e-jNUZc5-bJcgy-aw6sN-Ma5jX-57g99-9i2njy-oCXTW1-aayKuH-hWk6iZ-93WWUa-6U5rZr-9EiYKK-bpHz7c-kUTT2-kUTTf-faPW49-8Ako2U-8DKwBM-4EFUfU-sx3eN-bXNYCs-RAB5L)

Modernspacify. 2011. Junior beanbag. [Valokuva]. [Viitattu 27.3.2015]. Saatavana: <https://www.flickr.com/photos/62253673@N04/5754216200/in/photolist-9LtS19-9LtrMJ-9Lr4ni-a1AYdK-R3UsV-hXeRG4-71HLyd-mkoXMP-4kBmNc-5X3ysZ-5hAyg8-97k8Bm-76bHXi-Ma6iT-M9WgE-Ma57Z-M9Y3w-Ma68a-Ma6GR-M9WvE-M9X8b-Ma5Hk-Ma4E8-M9WFY-M9YEO-eUeJkU-5Ex57i-fs64e-jNUZc5-bJcgy-aw6sN-Ma5jX-57g99-9i2njy-oCXTW1-aayKuH-hWk6iZ-93WWUa-6U5rZr-9EiYKK-bpHz7c-kUTT2-kUTTf-faPW49-8Ako2U-8DKwBM-4EFUfU-sx3eN-bXNYCs-RAB5L>

Odell, C. 2007. Blue copy. [Valokuva]. [Viitattu 27.3.2015]. Saatavana: <https://www.flickr.com/photos/chrisodell/510986592/in/photolist-M9WvE-M9X8b-Ma5Hk-Ma4E8-M9WFY-M9YEO-eUeJkU-5Ex57i-fs64e-jNUZc5-bJcgy-aw6sN-Ma5jX-57g99-9i2njy-oCXTW1-aayKuH-hWk6iZ-93WWUa-6U5rZr-9EiYKK-bpHz7c-kUTT2-kUTTf-faPW49-8Ako2U-8DKwBM-4EFUfU-sx3eN-bXNYCs-RAB5L-5Jj1AA-76c8Sx-4MrKkk-7StRVg-6NTMAe-d2QVQb-4kBkhz-8igx5W-efQfAu-jDiox8-jDkpA9-52AoQB-RJuK-d2RknW-d2Pexf-6LXJVV-jMyMGh-7AsEch-9VZ2G>

Odell, C. 2007. Burgandy black bgd. [Valokuva]. [Viitattu 27.3.2015]. Saatavana: <https://www.flickr.com/photos/chrisodell/510988652/in/photolist-M9X8b-Ma5Hk-Ma4E8-M9WFY-M9YEO-eUeJkU-5Ex57i-fs64e-jNUZc5-bJcgy-aw6sN-Ma5jX-57g99-9i2njy-oCXTW1-aayKuH-hWk6iZ-93WWUa-6U5rZr-9EiYKK-bpHz7c-kUTT2-kUTTf-faPW49-8Ako2U-8DKwBM-4EFUfU-sx3eN-bXNYCs-RAB5L-5Jj1AA-76c8Sx-4MrKkk-7StRVg-6NTMAe-d2QVQb-4kBkhz-8igx5W-efQfAu-jDiox8-jDkpA9-52AoQB-RJuK-d2RknW-d2Pexf-6LXJVV-jMyMGh-7AsEch-9VZ2G-5FhFm3>

Soon, C. 2008. Fairy tale fantasy, Neuschwanstein Castle, Bavaria, Germany. [Valokuva]. [Viitattu 27.3.2015]. Saatavana: <https://www.flickr.com/photos/23320144@N05/2231996003/in/photolist-4peyDH-56FJfL-n7nV6g-b1aQMZ-cmagcf-65tnKP-2TmZ9f-9en42D-8eYgF4-o96VXH-dVddNu-nArgU2-5uZRgH-eU6SsG-dVM4v9-7TvUW-5MTRuJ-4dHC5M-8ujNhZ-djhBUB-eUq3AE-3DLai-gZnv9G-kMxqhr-4HCJ4M-FQQVB-bwdqfw-4nm8yG-fPx2gg-jbWYNJ-6vFt3-feEXA8-5RxxWy-dYhwXr-4H2mji-bxLUz9-chFcyw-a3hGk1-pAaPq-HBEPx-j54nob-2esxR6-daEHGU-rBaXXj-5bgsm2-byD9vf-bwLE3d-hA5P>